Piątek, 10 maja 1935 – Nr. 109 – Cena 15 gr
(Pismo wychodzi w dniu datowaniu)

Dzień Bydgoski

12 stron
Rok VII

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ POMORSKI - GAZETA MORSKA - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA GDAŃSKA
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILEŃSKA

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 12. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 205.102

Pognębienie demagogji

Wynurzenia p. Prezesa Rady Ministrów pułk. Sławka, tyczące nowej ordynacji wyborczej do Sejmu i do Senatu, są niewątpliwie punktem wyjścia do ostatecznej przebudowy parlamentaryzmu polskiego. Nie naruszają one w niczem jego istoty i zasadniczych zadań, czynią go tylko emanacją nie ciasnych i rozbieżnych intencyj partyjnych, lecz rzeczywistych potrzeb i nastrojów społecznych. Gdzie szukać tych ostatnich?.. Oczywiście w ośrodkach pozytywnej, rzeczowej pracy, w której edynie kształtuje się, krystalizuje i dojrzewa zarówno znajomość warunków i możliwości twórczości konstrukcyjnej jak i poczucia odpowiedzialności za każdy czyn swój i za każde słowo.

Dotychczasowe bezpośrednie i przez nic nie ograniczone głosowanie na listy partyjne, zawierające długie spisy wyznaczonych przez sztaby stronnictw kandydatów, stawiało olbrzymią część wyborców w sytuacji wprost przymusowej wprowadzania do Izb prawodawczych reprezentantów ciasnych, ekskluzywnych programów i jaskrawych, na efekt obliczonych, haseł. Masy, im bardziej naiwne i mniej myślowo wyrobione, im bezwzględniej opanowane przez niesumienną propagandę, tem snadniej stawały się narzędziem tylko, bezwolnem i bezwiednem, przy którego pomocy dobrze świadome swoich istotnych celów i zamierzeń, zwarte, zuchwałe kliki usiłowały utrwalać i pomnażać swoje wpływy na bieg spraw publicznych, torując sobie drogę do jedynego szczerze wyznawanego przez nie ideału: zdobycia upragnionej władzy albo wyrwania jej z rąk innych.

Przeciętny obywatel, któremu wciąż prawiono duby smalone o nieskrępowanej niby przez nie wolności jego w obdarzaniu mandatem poselskim, kogo tylko zechce, w samej rzeczy był okłamany od początku do końca. Raz dostawszy się w łapy partyjnych naganiaczy, nigdy już nie mógł się z nich wyrwać. Presja moralna, stosowana doń, nie miała końca. Był wciąż objektem coraz nowych sugestyj. Patrzył na świat i życie przez wciśnięte mu na nos okulary, pochodzące ze składów tej czy innej „programowej" tandety. Honorowano go i lekceważono jednocześnie. Tak zupełnie traktował swego czasu szlachetkę-elektora dumny, chciwy zaszczytów magnat, potrzebujący jego „kreski", by się ponad innych wywyższyć **Tego warchołącego i wstrząsającego Rzecząpospolitą przedrozbiorowego wielmożę-familjanta — w nowej Polsce zastąpiły najzupełniej stronnictwa. Kadząc, basując namiętnościom ludzkim, tłumiąc zdrowy rozsądek, rozdmuchując wszelką iskrę niezadowolenia, czyniły one z Polski kocioł stale wrzący, który w momencie każdych wyborów mało nie pękał od nacisku rozsadzających go egoistycznych i wręcz niedopuszczalnych cząstkowych pożądań.**

I dziwić się tu, że pragnący uzdrowienia życia państwowego, nie poprzestając na podstawowej reformie ustrojowej, pomyśleć musieli równocześnie o wyzwoleniu raz na zawsze zastępów wyborczych spod wszechwładzy chytrze zorganizowanego szalbierstwa osza-

(Ciąg dalszy na str. 2)

Min. Laval w drodze do Warszawy

Konferencja u Marszałka Piłsudskiego została odwołana

Paryż, 9. 5. (PAT.) Dziś o godz. 19-ej **odjechał do Warszawy i Moskwy Min. Spraw Zagr. Laval** w towarzystwie swojej córki p. **Jose,** generalnego sekretarza Quai d'Orsay **Legera** i szefa gabinetu **Rocha.** Tym samym pociągiem odjechało do Warszawy **kilkunastu dziennikarzy francuskich,** którzy towarzyszyć będą min. Lavalowi w jego podróży.

Warszawa, 9. 5. (PAT.) W programie pobytu min. Lavala w Warszawie zaszła zmiana, gdyż **Marszałek Piłsudski ze względu na zły stan zdrowia i opinję lekarzy nie będzie mógł odbyć z min. Lavalem zamierzonej konferencji.**

Prasa francuska podkreśla doniosłość wizyty warszawskiej

Paryż, 9. 5. (PAT.) Prasa francuska **przywiązuje duże znaczenie do konferencyj, jakie minister Laval ma odbyć w Warszawie.**

„Excelsior" wyraża nadzieję, iż ministrowi Lavalowi uda się **sprecyzować współpracę polsko-francuską** przy równoczesnem **zacieśnieniu węzłów przyjaźni między obu krajami.**

„Quotidien" pisze, iż opinja francuska zdaje sobie sprawę z tego, że rząd polski kilkakrotnie wyrażał swe obawy co do kierunku francuskiej polityki i domagał się szczegółowych wyjaśnień. Minister Laval podczas swego pobytu w Warszawie **będzie mógł tych wyjaśnień udzielić.**

„Ere Nouvelle" zwraca uwagę, iż komentarze prasy polskiej o układzie francusko-sowieckim zawierają **pewne zastrzeżenia.** Minister Laval podczas swego pobytu w Warszawie będzie mógł wyjaśnić **należyte znaczenie układu francusko-sowieckiego.**

„Le Matin" pisze, iż kierownicy polityki polskiej zachowują rezerwę wobec układu francusko-sowieckiego. Polacy nie chcą naruszać swych układów, które zawarli z Niemcami oraz Sowietami. Zawarcie układu francusko-sowieckiego nie budzi wśród polityków polskich entuzjazmu.

„La Liberte" pisze, iż stosunki Francji z innemi państwami **nie mogą być narażone na szwank z powodu podpisania układu z Sowietami.** Pozyskanie nowych sprzymierzeńców **nie oznacza porzucenia starych.** Stosunki polsko-francuskie **wymagają wyjaśnienia.** Zadaniem ministra Lavala w Warszawie będzie udzielenie należytych wyjaśnień.

Dalszy ciąg obrad nad projektem ordynacji wyborczej

Warszawa, 9. 5. (PAT.) **Przez cały dzień dzisiejszy obradowały w Sejmie w lokalu klubu Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem połączone grupy konstytucyjne sejmowa i senacka B. B. W. R. nad projektem nowej ordynacji wyborczej do Sejmu i Senatu. Obrady poświęcone były dokładnemu omówieniu głównych podstaw projektu ordynacji wyborczej, które referował poseł Podoski. W dniu jutrzejszym odbędzie się dalszy ciąg obrad.**

Polskie sfery gospodarcze wobec dewaluacji guldena

(o) **Warszawa,** 9. 5. (Tel. wł.) W Warszawie bawił przez kilka dni **Komisarz Generalny Rzeczypospolitej w Gdańsku min. Papée.** Pobyt ministra Papée stał w związku z sytuacją, jaka wytworzyła się po **dewaluacji guldena gdańskiego.**

W kołach poinformowanych twierdzą, że w najbliższym czasie podjęte będą przez czynniki oficjalne badania, w jakim stopniu dewaluacja guldena gdańskiego **odbije się na interesach polskiego przemysłu i handlu.** Fakt dewaluacji guldena został przyjęty przez sfery przemysłowo-handlowe **naogół przychylnie,** jako że prowadzi to do **unifikacji pieniądza na całym obszarze celnym i gospodarczym Rzeczypospolitej.**

Skarcenie endeckiego warcholstwa

Minister Spraw Wewnętrznych upomina poznańską Radę Miejską i wzywa ją do podjęcia normalnej działalności

Poznań, 9. 5. (PAT). Na wczorajszem wieczornem posiedzeniu Rady miasta Poznania odczytał prezydent miasta **Więckowski** pismo p. **Ministra Spraw Wewnętrznych** do p. wojewody w Poznaniu, w którem stwierdza, że Rada m. Poznania popełniła ostatnio **szereg zaniedbań i niewłaściwości.** P. minister w piśmie tem zarzuca Radzie Miejskiej:

1) że dotychczas **nie wyłoniła komisji finansowo-budżetowej w pełnym składzie;** 2) że kilkakrotnie **dekompletowała posiedzenia Rady,** jakkolwiek na porządku dziennym znajdowały się **bardzo ważne sprawy;** 3) że w wielu sprawach, należących do jej ustawowej kompetencji **uchylała się od załatwienia zgłoszonych w tych sprawach przez Zarz. Miejski wniosków,** na co pismo p. ministra przytacza szereg przykładów; 4) **że większość Rady odmówiła współudziału w pracach nad referowaniem preliminarza budżetowego na rok 1935-36.**

Wskutek tego Zarząd Miejski musi prowadzić częściowo **pozabudżetową gospodarkę,** a częściowo **normalne prace samorządu miejskiego zostały zahamowane.** Wobec tego p. Minister Spraw Wewn. udziela Radzi m. Poznania **upomnienia i wzywa ją do podjęcia normalnej, prawidłowej działalności oraz usunięcia względnie naprawienia dotychczasowych braków względnie zaniedbań.**

Wspólny front wyborczy mniejszości słowiańskich w Czechosłowacji

Cieszyn, 9. 5. PAT). Dziś wieczorem w sali hotelu „Polonja" w czeskim Cieszynie odbyło się **zebranie przedwyborcze Polaków w Czechosłowacji,** w którem wzięło udział **przeszło 2000 osób.** Na zebranie przybyli również **przedstawiciel Słowaków** w osobie przywódcy katolików słowackich **księdza Hlinki,** przedstawiciel ewangelików słowackich **ksiądz Ražus,** przedstawiciel **Rusinów** podkarpackich w Czechosłowacji p. **Broda.** Z przywódców polskich przybyli posłowie **Buzek i Wolf.** redaktor **Taleczko i Bonczek.**

Wszyscy mówcy podkreślali, że fakt połączenia się mniejszości słowiańskich w republice Czechosłowackiej do walki wyborczej **stanowi doniosły krok w dotychczasowej walce o prawa i byt tych mniejszości.** Mówcy słowaccy i ruscy z zadowoleniem zaznaczali, że dane im jest przemawiać właśnie na Śląsku Cieszyńskim, który stanowi **główny pomost między temi narodami słowackiemi a Polską.** Na zakończenie zebrani odśpiewali **Rotę Konopnickiej.**

Do Gdyni przybył delegat rządu brazylijskiego

Wczoraj przyjechał do Gdyni, **bawiący obecnie w Polsce dr. Alfredo Pessoa z Brazylji** celem zwiedzenia miasta i portu.

Gość brazylijski złożył wizytę w Urzędzie Morskim, odbywając z **dyr. Łęgowskim** konferencję na temat **wykorzystania portu gdyńskiego w stosunkach handlowych polsko-brazylijskich.** Dr. Pessoa był delegatem rządu brazylijskiego **na Targach Poznańskich,** a obecnie bada możliwości rozwoju stosunków handlowych między Polską **o** Brazylją.

Sprawcy okradzenia ambulansu pocztowego

w rękach policji

Poznań, 9. 5. (PAT.) W Trzemesznie policja aresztowała po przeprowadzonej rewizji **Tomasza Cyranowicza i jego dwóch synów,** oraz robotnika **Czesława Jankowskiego.** Rewizja i aresztowanie stoją w związku **z sensacyjnym napadem dokonanym w Trzemesznie na ambulans pocztowy** dnia 31 grudnia r. ub., kiedy to łupem złodziei **padło 14.200 zł.**

Dziś na stronie 8-ej pełna tabela wygranych Loterji

(Dokończenie art. wstęp. ze str. 1-ej).

łamiającego umysły, pozbawiającego je wszelkiej trzeźwości i zatruwającego je całkiem planowo, jadem negatywnej krytyki i wyzbyciem poczucia odpowiedzialności.

Tak, wyborca polski zbyt długo był w najgorszej szkole, jaką dlań mogły stworzyć warunki odzyskanej samodzielności narodowej. W ostatnich latach vis facti dokonało się w dużym stopniu jego moralno-polityczne wyzwolenie z pod wpływów zdradzających tendencje jawnie rozkładowe, i Blok Bezpartyjny odebrał, ile mógł, dusz zbłąkanych i zmąconych do gruntu dzierżącym je w swych szponach graczom i przecherom, nawykłym wciąż żerować na niewyrobieniu i ciemnocie. Ale ten czyn, ten efekt olbrzymiej walki i mozołu należało utrwalić raz na zawsze i zapewnić mu przyszłość ustawowo. Z tej woli, tak niezbędnej, powstała więc idea oparcia wyborów parlamentarnych w Polsce na całkiem nowych i zupełnie innych niźli przedtem podstawach.

Wyłożona przez p. Premjera dnia 7. b. m. ordynacja wyborcza stanowić będzie na niedomagania naszego życia politycznego lek najbardziej skuteczny, zamknie bowiem do niego dostęp zawodowych szkodników, otwierając natomiast bramy jego naoścież dla zrośniętych z ziemią rodzinną przez jej ukochanie prawdziwe wyrażające się nie w słowach bałamutnych lecz w wieloletnim rzetelnym wysiłku.

W. I. Ł.

Pożar miasteczka w Rumunji

160 domów i liczne składy zbożowe pastwą ognia

Bukareszt, 9. 5. (PAT.) W miejscowości **Targu Sulitza** pożar zniszczył **160 domów i liczne magazyny zbożowe.** Pożar wybuchł w ciągu nocy i na skutek gwałtownego wiatru rozszerzył się **z zastraszającą szybkością,** uniemożliwiając akcję ratunkową.

Jeszcze o godz. 12 w południe oddziały straży ogniowej przybyłe z sąsiednich miast, starały się ogień zlokalizować. Straty wynoszą **setki miljonów lei.** Miasto Sulitza uległo **niemal doszczętnemu zniszczeniu.** Ofiar w ludziach na szczęście nie ma.

Cholera w Indjach

Simla (Indje Wschodnie), 9. 5. (PAT.) We wsiach prowincji Assam **wybuchła epidemja cholery.** Dotychczas zanotowano **ponad 1000 wypadków śmierci.**

Wybuch w kopalni spowodował śmierć blisko 100 górników

Tokjo, 9. 5. (PAT.) Z kopalni węgla w Sorachi w Hokkaido, gdzie dnia 6 maja b. r. nastąpił wybuch, wydobyto ciała 61 górników z pośród 97 zasypanych. Prace nad wydobyciem pozostałych ofiar trwają bezustannie.

Dwa statki zderzyły się na wodach szwedzkich

Jeden zatonął — drugi uszkodzony

Malmo, 11. 9. (PAT.) Ubiegłej nocy w pobliżu Falsterbe **zderzył się parowiec szwedzki „Tyr" z parowcem finlandzkim „Merenne Ito".** Fiński statek został tak poważnie uszkodzony, że **po kilku minutach zatonął.** 14 ludzi jego załogi **wzięto na pokład szwedzkiego parowca,** który mimo znacznego uszkodzenia zdołał dopłynąć o własnych siłach do portu w Malmö.

Parowiec angielski zagrożony przez góry lodowe

Londyn, 9. 5. (PAT). Z kanadyjskiego miasta Louisburg donoszą, że parowiec angielski **„Langleridge"** z załogą złożoną z 24 ludzi na wysokości wyspy Huton **dostał się między pływające góry lodowe.** Na pomoc angielskiemu parowcowi wysłano łamacze lodów. **Sytuacja parowca „Langleridge" jest krytyczna.**

Bydlęta w ludzkiej skórze

Moskwa, 9. 5. (PAT). W jednem z osiedli robotniczych w Moskwie **7 pijanych robotników** dokonało **zbiorowego gwałtu na osobie młodej dziewczyny.** Wszyscy ci robotnicy staną niebawem przed sądem.

Kontrola nad gospodarką samorządów

Jakie zadania spełniać będzie Zw. Rew. Samorządu Terytorjalnego?

Wczoraj weszło w życie rozporządz Ministra Spraw Wewnętrznych, **nadające statut Związkowi Rewizyjnemu Samorządu Terytorjalnego.** Siedzibą Związku jest Warszawa, działalność jego zaś rozciąga się na obszar **całego państwa** z wyłączeniem województwa śląskiego.

Związek wykonywać będzie **kontrolę nad finansową i gospodarczą działalnością samorządów oraz zakładów samorządowych,** pozatem udzielać będzie porad fachowych co do urządzania zakładów samorządowych i t. p. Z pod kontroli Związku wyłączone będą jedynie **Komunalne Kasy Oszczędności.**

Członkami związku są **Wojewódzkie Związki Samorządowe na obszarze Pomorza i Wielkopolski,** powiatowe Związki Samorządowe, miasta wydzielone z powiatów z wyjątkiem Warszawy i Bank Gospodarstwa Krajowego. Związek może przyjmować w poczet swych członków również związki, stojące poza wymienionemi, a mianowicie związki międzykomunalne, Związek Miast Rzeczypospolitej, Związek Powiatów i inne.

Na tropie drugiego sprawcy napadu na listonosza w Krakowie

Ofiara bandytów otrzymała zasłużoną nagrodę

Kraków, 9. 5. (PAT.) W toku dochodzenia w sprawie napadu dwóch bandytów na **listonosza pieniężnego** przy ul. Sławkowskiej w Krakowie ustalono, że aresztowany bandyta **Dawid Eichenwald pochodzi z Tarnowa i jest członkiem średnio zamożnej rodziny.** Drugi bandyta, którego poszukuje policja, nazywa się **Izrael Siegfried, liczy lat 22 i pochodzi również z Tarnowa.**

Warszawa, 9. 5. (PAT.) P. Min. Poczt i Telegrafów, chcąc wyrazić swoje uznanie dla gorliwości i poświęcenia listonosza Bezwinskiego z Krakowa, który ściśle wykonał instrukcje o zachowaniu się listonoszy pieniężnych w razie napadu, **udzielił pochwały listonoszowi Bezwinskiemu, przyznał mu nagrodę w kwocie 200 zł** i polecił pokryć koszty leczenia ofiary napadu. Jak wiadomo, Bezwinski, mimo że był ugodzony kastetem w głowę, w ostatniej chwili, **trzymając silnie torbę z pieniędzmi, gwizdkiem zaalarmował mieszkańców domu** i przyczynił się tem do schwytania jednego ze sprawców, nie dopuszczając do rabunku mienia państwowego.

Krwawa zbrodnia koniokradów

Zamordowali ścigającego ich przodownika policji

Lwów, 9. 5. (PAT.) Dziś nad ranem na szosie **pod Przybyszówką w pow. Rzeszowskim** zabity został komendant posterunku policji w Świlczy **przodownik Wojciech Kucharski.** Obok policjanta znaleziono jego rewolwer i karabin.

Ś. p. Kucharski wybrał się w nocy na patrol w celu **tropienia koniokradów.** Widocznie natknął się na nich i w pościgu **został zastrzelony.** Osierocił żonę i kilkoro dzieci.

Wypadek wywołał w całej okolicy wstrząsające wrażenie. Władze wszczęły **energiczne dochodzenia w celu ujęcia bandytów.**

Fala zimna napłynęła do nas z Finlandji

Chłodna i zmienna pogoda potrwa w Polsce jeszcze kilka dni

Dyrekcja Państwowego Instytut Meteorologicznego komunikuje, że w środę o g. 9 wiecz. fala chłodu o wielkiej rozległości i niosąca duże masy zimnego powietrza, schodziła z wielką szybkością **z nad Finlandji poprzez kraje bałtyckie do Polski.** Fala ta spowodowała już w kilku miejscach na Wileńszczyźnie **lekkie przymrozki.**

Jednocześnie tworzy się bardzo duże zaburzenie atmosferyczne **nad Rosją środkową,** podsycane dopływem mas zimnego powietrza z północy Europy i z nad Polski, a z drugiej strony napływem ciepłych mas powietrza z południa.

Wskutek tego fala chłodu, **której czoło przeszło wczoraj w nocy i nad ranem przez Polskę,** nie będzie zalegała długo nad Polską i jest bardzo prawdopodobne, że w Polsce zachodniej ciśnienie już niewiele spadnie. Należy się liczyć z dużem zachmurzeniem i nowemi opadami śnieżnemi w Karpatach. **Na zachodzie Polski utrzyma się pogoda o niewielkiem zachmurzeniu, ale o chłodnych wiatrach północnych.** — Ogólna sytuacja ulegnie poprawie **dopiero za kilka dni.** Wiosna jeszcze daleko.

Pociągnięcie do odpowiedzialności sądowej dwóch posłów Stron. Ludow.

Za co aresztowano posłów „ludowych" Stachnika i Krzciuka?

W związku z decyzją prokuratora Sądu Okręgowego w Tarnowie, aresztowania posłów Stronnictwa Ludowego Franciszka Stachnika i Henryka Krzciuka, dowiadujemy się, że będą oni pociągnięci do odpowiedzialności sądowej.

Poseł Stachnik oskarżony jest o nawoływanie do uprawiania terroru wobec przeciwników politycznych, do niszczenia ich mienia, o wzywanie do oporu wobec władz i o znieważanie władz podczas przemówień publicznych.

Poseł Henryk Krzciuk oskarżony jest o publiczne nawoływanie do czynnej napaści na funkcjonarjuszów policji państwowej, o rozpowszechnianie fałszywych wiadomości, mogących wywołać niepokój publiczny, oraz o nawoływanie publiczne do przemocy czynnej i terroru wobec przeciwników.

Belgja nawiązuje stosunki dyplomatyczne z Sowietami

Berlin, 9. 5. (PAT). Niemieckie biuro informacyjne donosi z Brukseli, że Rząd zawiadomił parlament, iż **zamierza podjąć stosunki dyplomatyczne z Rosją Sowiecką.** Wicepremjer **Vandervelde** otrzymał polecenia zajęcia się tą sprawą.

Rząd Rzeszy zaciąga większą pożyczkę w ubezpieczalniach

Berlin, 9. 5. (PAT.) Jak donosi z Berlina agencja Havasa, rząd Rzeszy ma zaciągnąć w prywatnych towarzystwach ubezpieczeniowych oraz w kasie ubezpieczeń społecznych **pożyczkę przeznaczoną na finansowanie programu robót publicznych.** Wysokość pożyczki wynosiłaby **około 750 miljonów marek.**

Prof. Piccard w Legjonowie

Warszawa, 9. 5. (PAT.) Dziś przed południem prof. Piccard oraz aeronauta szwajcarski dr. Tilgenkamp zwiedzili **wojskowe warsztaty balonowe w Legjonowie.** Prof. Piccardowi towarzyszył szef wydziału balonowego dep. Aeronautyki min. Spr. Wojsk. oraz kierownik wojskowych warsztatów balonowych. Następnie prof. Piccard oraz p. Tilgenkamp podejmowani byli obiadem w kasynie oficerskiem.

W sprawie obniżki cen biletów tramwajowych w Poznaniu

(o) **Poznań,** 9. 5. (Tel. wł.) Uchwała Rady Nadzorczej Poznańskiej Kolei Elektrycznej w sprawie **nieznacznej obniżki cen biletów tramwajowych,** nie została zatwierdzona przez Zarząd Miasta. Sprawa ta zatem znajdzie się ponownie na porządku obrad Rady Nadzorczej P. K. E.

Wspólniczki fałszerza weksli Waberskiego przyznały się do winy

(o) **Gniezno,** 9. 5. (Tel. wł.) Dochodzenia przeciwko wspólniczkom **endeckiego radnego miejskiego Waberskiego Grandowiczównie i Makowskiej** zostały ukończone. Obie **przyznały się do udziału w fałszerstwie 687 weksli.** Waberski — jak wiadomo — **uciekł z Gniezna i ukrywa się dotychczas przed władzami.**

Straszna katastrofa promu rzecznego pod Charkowem

28 dzieci pochłonęły fale

Moskwa, 9. 5. (PAT.) W okolicy Charkowa na rzece Psioł **zatonął prom,** na którym znajdowało się 58 dzieci pod opieką jednego dorosłego. 30 dzieci uratowano, a **28 utonęło.**

W 25 dni po tragicznej śmierci odnaleziono zwłoki ś. p. kpt. Bahra

Wczoraj przedpołudniem urzędnik Zarządu Dróg Wodnych w Toruniu spostrzegł pływające na Wiśle w pobliżu t. zw. Starego Torunia, położonego 6 km. od miasta, zwłoki mężczyzny, które znajdowały się już w rozkładzie.

Komisja sądowo - lekarska, która popołudniu dokonała oględzin zwłok, rozpoznała w topielcu śp. kpt. Włodzimierza Bahra, który — jak wiadomo — w dniu 14 kwietnia w czasie wycieczki wioślarskiej utonął w Wiśle u brzegu Jakóbskiego Przedmieścia w Toruniu.

Zwłoki śp. kpt. Bahra, które znajdowały się pod wodą 25 dni, zostały przewiezione do kostnicy szpitala wojskowego w Toruniu.

Wyniki podróży objazdowej

Naczelnego Komitetu Pracowniczego Propagandy Pożyczki Inwestycyjnej

W dniu wczorajszym powrócili do Warszawy członkowie prezydjum Naczelnego Pracowniczego Komitetu Propagandy Pożyczki Inwestycyjnej. Lustracje objęły Śląsk, Zagłębie Dąbrowskie, Zagłębie Krakowskie i naftowe, Łódź, województwo kieleckie, stanisławowskie, tarnopolskie oraz Pomorze.

W wyniku lustracji, stwierdzono że pracownicy państwowi, samorządowi i prywatni na terenie całego kraju subskrybowali Pożyczkę powszechnie, przestrzegając norm uchwalonych przez Naczelny Komitet.

Poza tem stwierdzono, że sfery kupieckie, rzemieślnicze biorą również udział w subskrypcji. natomiast udział sfer ziemiańskich jest nieznaczny.

Co do udziału sfer przemysłowych, to z wyjątkiem przedsiębiorstw państwowych, udział przemysłu w subskrypcji pokrywa się naogół ze stanowiskiem opublikowanem niedawno przez reprezentację zawodową przemysłu.

Lustracja wykazała, że komitety pracownicze rozwinęły bardzo energiczną i owocną działalność, dzięki czemu spełniły swe zadania należycie.

Obecnie, pracownicze komitety przeprowadzają konstrolę subskrypcji i podsumowują jej wyniki w poszczególnych okręgach.

Prezydjum Naczelnego Komitetu zwróciło się do wszystkich terytorjalnych komitetów Pożyczki z apelem, aby ostatnie dni subskrypcji zużytkowały na wytężoną pracę propagandową i kontrolną.

Stabilizacja

Jeślibyśmy chcieli w jednym wyrazie zamknąć istotę nastrojów i usposobienia wewnętrznego w społeczeństwie polskiem, bez przesady powiedzieć możemy: jest to stabilizacja pokoju i równowagi psychicznej.

Trzy są główne czynniki, które złożyły się na utrwalenie równowagi psychicznej w społeczeństwie polskiem: 1) **nasze sukcesy w dziedzinie polityki zagranicznej,** 2) **wejście w życie nowej Konstytucji** 3) **stałość waluty.**

Świadomość pewności i bezpieczeństwa sytuacji międzynarodowej Polski przeniknęła do najgłębszych warstw społeczeństwa polskiego. Nie zachwiały tem poczuciem odgłosy alarmów, jakie rozległy się w prasie francuskiej, ostatnio zaś w angielskiej na wieść o zbrojeniach niemieckich. Pragniemy zachowania pokoju, lecz nie boimy się wojny — oto formuła, w której wyraża się usposobienie najszerszych warstw społeczeństwa. Bez pretensji do zagłębiania się w tajniki kancelarji dyplomatycznych, społeczeństwo ma dostateczne i namacalne poniekąd dowody, jak ważnym czynnikiem polityki europejskiej stała się w czasach ostatnich Polska.

„Pakt czterech", w którym uczestniczyć mieli: Italja, Francja, Niemcy i Anglja stał się martwą literą w znacznej mierze wskutek opozycji Polski.

Projekt „paktu wschodniego", tak namiętnie popierany przez Rosję i Francję, upadł, gdy wypowiedziała się przeciwko niemu Polska. Dla całego świata stało się jasne, że klucz pokoju i równowagi europejskiej leży w Polsce.

Zasługą kierowników obecnych polityki — Marszałka Józefa Piłsudskiego i ministra Józefa Beka jest, że nadając polityce polskiej wyraziste kontury samodzielności, godności, dobrze zrozumianego interesu własnego i pokoju powszechnego, umieli tę pozycję Polski należycie uwydatnić i utrwalić zarówno w sferach kierowniczych polityki europejskiej, jak i w opinji szerokich mas. Społeczeństwo polskie widzi to i czuje, że polityka polska na terenie międzynarodowym jest spokojna, zrównoważona, że jej kierownicy nie miotają się nie wydają okrzyków alarmu i trwogi, że nawet nasza własna opozycja umilkła, skapitulowała, nie czyni Rządowi żadnych zarzutów z powodu prowadzenia polityki zagranicznej.

Jest to jednym z ważkich czynników stabilizacji równowagi psychicznej w społeczeństwie.

Niemniej ważnym jest wejście w życie z dniem 24-go kwietnia — nowej Konstytucji Rzeczypospolitej.

Wyznać należy, że długotrwałość prac nad nową Konstytucją budziła pewne zniecierpliwienie i niepokój nawet wśród tych, którzy zdawali sobie sprawę z konieczności dokonywania naprawy ustroju Rzeczypospolitej i z trudności tego dzieła. Społeczeństwo czuło się w roli pacjenta, któremu dentysta ma usunąć spróchniały ząb i do operacji tej przygotowuje się długo i systematycznie. Pacjent — dziś już wyznać to możemy szczerze — był nieco zniecierpliwiony.

Na szczęście, operacja usunięcia spróchniałego zęba, udała się nad wyraz szczęśliwie — nietylko bez rozlewu kropli krwi, ale nawet — bez okrzyku bólu pacjenta. Zmiana podstaw ustroju jest faktem dokonanym i nikt nie protestował przeciwko temu jednym choćby okrzykiem. Społeczeństwo może nie zdaje sobie dość jasno sprawy z waznosci dokonanego dzieła. Masy nie mają wyobraźni politycznej, która pozwoliłaby im dziś już orjentować się jasno, jakie perspektywy otwiera przed nami zmiana praw zasadniczych Państwa. Ale wśród ogółu polskiego istnieje podświadome poczucie, że nowa Konstytucja jest dziełem potrzebnem, pożytecznem, na długie lata zapewniającem nam spokój wewnętrzny, a więc i możność rozwoju potęgi Rzeczypospolitej. Jest to znowu bardzo ważny czynnik stabilizacji równowagi psychicznej w społeczeństwie polskiem.

Trzecim wreszcie czynnikiem oddziaływującym w tymże kierunku, jest niezachwiana stałość waluty polskiej. Waluty tej wszyscy mamy zamało. Ale poczucie, że złotówka którą mamy dzisiaj, będzie takąż, a może nawet większej wartości złotówką jutro, wpływa niewątpliwie dobroczynnie na spokój wewnętrzny najszerszych mas społeczeństwa.

Zewnętrznym i uchwytnym objawem stabilizacji tego spokoju i równowagi psychicznej społeczeństwa polskiego jest upadek prasy opozycyjnej. Z czołowych organów opozycji lewicowej (PPSCKW) wegetuje obecnie jeden tylko „Robotnik" w Warszawie. Jego brat starszy, głośny ongi i wpływowy „Naprzód" krakowski został zwinięty. Dla zachowania tradycji część nakładu „Robotnika" drukowana jest z tytułem „Naprzód". Ale fakt pozostaje: nie masz już dzisiaj tak głośnego niegdyś nietylko w dawnej Galicji, ale i w całej Polsce „Naprzodu" krakowskiego.

Partja socjalistyczna, która doniedawna jeszcze posiadała organy lokalne w każdem większem środowisku robotniczem, dziś zadowolnić się musi jedynym bodaj pismem prowincjonalnem („Życie Robotnicze" w Radomiu).

Jeśli przejdziemy następnie do prasy przeciwległego skrzydła opozycji prawicowego, widzimy tąkiż obraz upadku.

„Gazeta Warszawska" — wegetuje z trudem. Musiała opuścić zasiedziały od lat dziesiątków lokal przy ul. Zgoda Nr. 5 i rozstać się bynajmniej nie dobrowolnie z drukarnią F. Wyszyńskiego.

„Dziennik Wileński" — organ o długotrwałej tradycji lokalnej wychodzi dzisiaj jako mutacja „Gazety Warszawskiej", a więc faktycznie istnieć przestał.

Nie ostała się nawet „Zorza", jedyny tygodnik ludowy Str. Narodowego: wychodzi obecnie jako zlepek tygodniowy niektórych artykułów „Gazety Warszawskiej". Największym ciosem, jaki dotknął w czasach ostatnich opozycję prawicową, jest sekwestr sądowy, nałożony na koncern popularnie t. zw. „prasy czarnej" (ABC „Wieczór Warszawski", „Nowiny"). Zdawało się, że koncern ten rozwijał się doniedawna świetnie. Zwłaszcza „Wieczór Warszawski" cieszył się dużą poczytnością. Nagle okazało się, że koncern nie jest w możności wykupienia obligów, wystawionych swemu doniedawna współwłaścicielowi Jerzemu Zdziechowskiemu (ongi ministrowi Skarbu z ramienia Związku Ludowo-Narodowego).

Koncern popadł tedy pod nadzór sądowy, nadzorca adw. Prądzyński oddał jego agendy w ręce J. Zdziechowskiego.

Z grona kierowników prasy tego koncernu ustąpili: poseł Str. Nar. Strzetelski i b. poseł St. Majewski. Redaktorem naczelnym wydawnictwa koncernu został pos. Zdzisław Stahl, należący do grupy, która oderwała się od parlamentarnego Klubu Narodowego i głosowała w Sejmie za projektem nowej Konstytucji. Jeśli dodamy do tego, że „Krujer Lwowski" — tamtejszy organ Str. Nar. popadł również pod nadzór sądowy, będziemy mieli wyrazisty obraz upadku prawicowej prasy opozycyjnej.

Prasa opozycji „środkowej" Str. Ludowego — nigdy poważniejszych wpływów nie miała. Jedyny codzienny organ Ch. D. — „Głos Narodu" zeszedł do paru tysięcy egzemplarzy nakładu. Jakie będą losy „Polonji" katowickiej, gdy skończy się nietykalność jej patrona W. Korfantego — zobaczymy. W każdym razie, fakt upadku prasy opozycyjnej jest niewątpliwy. Jest to wymowny i uchwytny dowód stabilizacji równowagi wewnętrznej w społeczeństwie polskiem.

Asper.

10 maja — święto Rumunji

10 maja naród rumuński przeżywa swe narodowe święto „Odrodzenia".

W dniu 10 maja obchodzi naród rumuński uroczystem świętem całego kraju wielkie daty, znaczące historję Rumunji — dzień 10 maja 1866 r., kiedy to nad ciemiężonym narodem zajaśniała pierwsza jutrzenka nowego życia, dzień 10 maja 1877 roku, gdy po klęsce tureckiej, po rozbiciu dawnego ciemiężyciela, naród rumuński dźwignął się do niepodległego bytu, — 10 maja 1881 r., gdy naród rumuński obchodził wielki dzień wskrzeszenia niepodległości państwowej i wskrzeszenia królestwa Rumunji i wreszcie 10 maja 1919 roku, kiedy to rozdarte ziemie rumuńskie połączone zostały pod berłem króla Ferdynanda I.

Dzień 10 maja 1866 roku to wiekopomna data w historji Rumunji.

Po ciężkim okresie rozbicia narodu rumuńskiego na szereg gnębionych przemocą najeźdźcy cząstek, Książę Aleksander Kuza dokonał epokowego dzieła zjednoczenia Mołdawji i Wołoszczyzny. Jednakże głębokie rany zadane organizmowi narodowemu przez wieki zaborów i klęsk nie mogły się prędko zagoić.

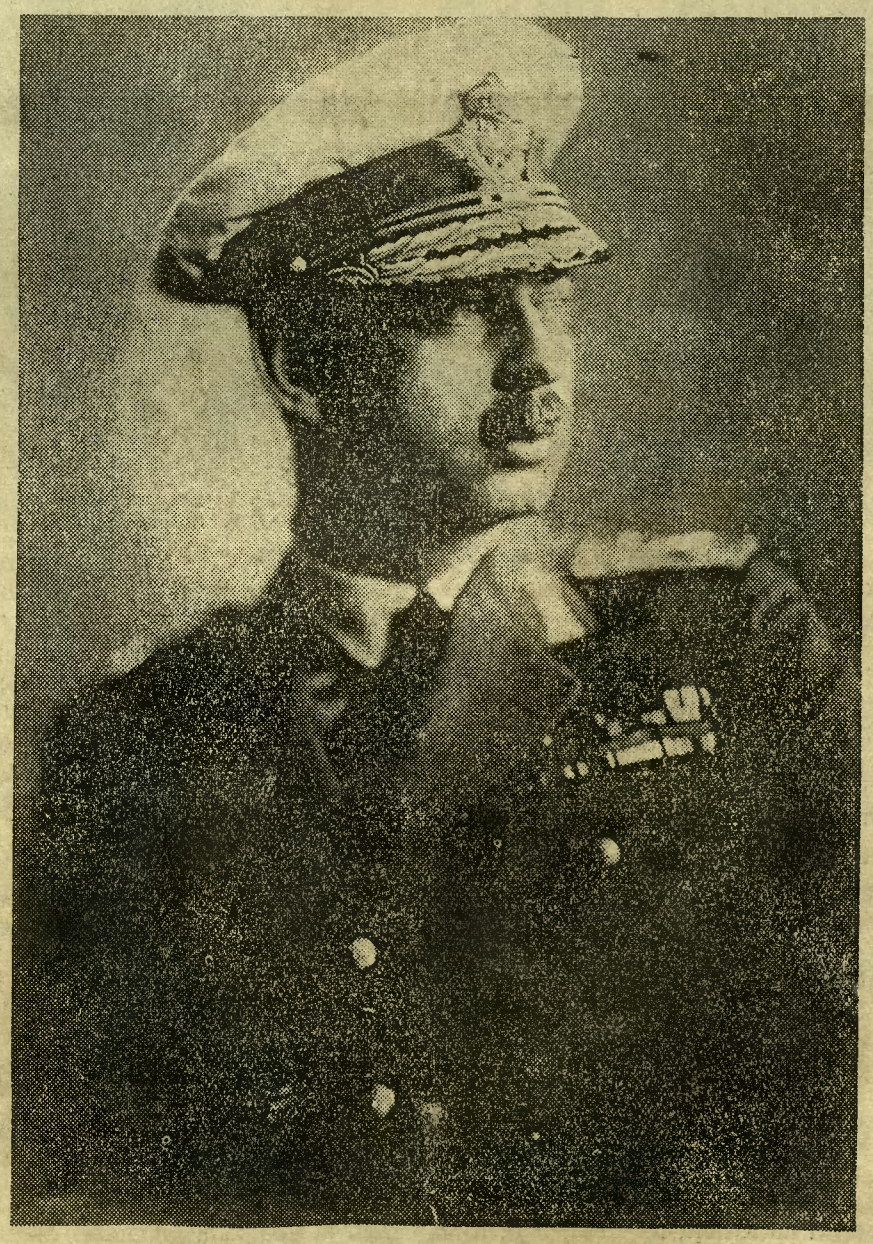

J. K. M. Karol II, Król Rumunji.

Wraz z powstaniem nowego pojęcia państwowości rumuńskiej zawisło nad nią widmo nowego upadku, wskutek tarć, które wywiązały się wraz z zgłaszaniem przez rozmaite mocarstwa ościenne kandydatów na nowy tron, powstającego z gruzów Państwa.

Karol I Hohenzollern był pierwszym królem rumuńskim, któremu przypadła w udziale organizacja bytu państwowego, którą przeprowadzić trzeba było od podstaw.

Karol I był tym, który oparł byt narodowy na niezłomnych podstawach konstytucji, który powołał do życia i uporządkował wszystkie niemal dziedziny życia młodego Państwa: rząd, parlament, senat, sądownictwo, administrację i przedewszystkiem armję, która zdała pierwszy egzamin waleczności w słynnej bitwie pod Plewną.

Rumunja odzyskała wówczas terytorja Dobrudży nad Morzem Czarnem, deltę Dunaju, a co najważniejsza podniesiona została do godności niezawisłego królestwa i w dniu 10 maja 1881 roku książę Karol Hohenzollern wstąpił na tron Rumunji jako król Karol I.

Bratanek Karola I, król Ferdynand I, w roku 1914 nakreślił mężnie dalsze losy historji swego kraju. Odrzuciwszy wszelkie więzy krwi i stosunków osobistych, dzielny ten monarcha poprowadził kraj swój do krwawych walk o wielką przyszłość, wystąpił u boku wojsk koalicyjnych przeciwko groźnym mocarstwom centralnym.

Danina krwi, przelanej przez armję rumuńską w walkach Wojny Światowej, śmierć najdzielniejszych synów narodu, nieludzkie ofiary, poniesione przez cały spustoszony ogniem i mieczem kraj dały swe szybkie wyniki.

Dzień 10 maja 1919 był nietylko dniem wspomnień chlubnych dat historycznych. W dniu tym błękitno-żółto-czerwona chorągiew Rumunji załopotała nad odzyskanemi ziemiami Besarabji, Bukowiny i Siedmiogrodu.

Dzień 10 maja był triumfem odrodzonej Wielkiej Rumunji.

Odtąd ten dzień narodowego święta obchodzi cały kraj rumuński w sposób specjalnie uroczysty, głęboki i szczery, składając hołd pamięci ofiarnych synów Rumunji, których groby znaczą pola zjednoczonego królestwa. Dzień ten jest jednocześnie hołdem dla dynastji oraz tych wszystkich przodowników narodu, którzy pod kierownictwem obecnego monarchy, króla Karola II, pracują dla przyszłej historji Wielkiej Rumunji.

Doskonale lokuje kapitał i spełnia swój obowiązek, kto subskrybuje 3%-ową Premjową Pożyczkę Inwestycyjną.
Ostatni dzień subskrypcji.

Poseł królestwa Rumunji w Warszawie

min. Cadere

Stosunki kulturalne i gospodarcze polsko - rumuńskie zacieśniły się w ciągu roku ubiegłego na najżywotniejszym odcinku naszego życia państwowego i międzynarodowego, jakim jest Gdynia.

Bandera rumuńska, która dotychczas by-

J. E. Minister pełnomocny i Poseł Nadzwyczajny Królestwa Rumunji w Warszawie prof. Victor Cadere.

ła rzadkim gościem u brzegów Polski, łopoce obecnie coraz częściej w młodym porcie polskim.

Zawdzięczać to należy wielkiej pracy nad zbliżeniem kulturalnem i gospodarczem Rumunji, której od szeregu lat z takiem poświęceniem i konsekwencją poświęca wszystkie swe siły jeden z najwybitniejszych dyplomatów rumuńskich **minister Cadere,** od lat pełniący obowiązki przedstawiciela swego króla przy Rządzie Polskim.

Minister pełnomocny i poseł nadzwyczajny Rumunji **prof. Victor C. Cadere** nie jest typem suchego, urzędowego dyplomaty. Zanim włożył na siebie szamerowany frak ministerjalny, nosił długo mundur podpułkownika strzelców rumuńskich i z tych czasów zachował tę tak charakterystyczną dla niego, serdeczną, ujmującą prostotę żołnierską, której zawdzięcza w dużym stopniu swą popularność w świecie międzynarodowym b. wojskowych, którzy powołali go na zaszczytne stanowisko Prezesa F. I. D. A. C'u.

Nominacja posła Cadere na placówkę warszawską, w chwili, która poprzedziła przeniesienie punktu ciężkości pokojowej polityki europejskiej do Warszawy, świadczy o tem, że stary żołnierz, minister Cadere, u-

ważany był w Bukareszcie za człowieka, tej właśnie polityki i tego doniosłego kierunku.

W ciągu krótkiego stosunkowo jeszcze pobytu w Polsce, minister Cadere umiał pozyskać nietylko szacunek dla swej pracy, tak ściśle łączącej się z pracą wielkiego rumuńskiego rycerza pokoju min. Titulescu, ale i szczere sympatje dla swojej osoby.

Minister Cadere jest częstym gościem w Gdyni, z którą łączą go bliskie więzy z powodu Międzynarodowych wykładów kolegjum akademickiego, którego jest honorowym rektorem.

Wykłady te, którym poświęca dużo swego czasu uważał prof. Cadere za pomost trwałego zbliżenia międzynarodowego.

Minister Cadere nietylko w słowach wyraża swoją sympatję dla Gdyni. Utworzenie konsulatu honorowego w Gdyni i mianowanie na tę odpowiedzialną placówkę dr. Kasprowicza dało temu pełny i realny wyraz.

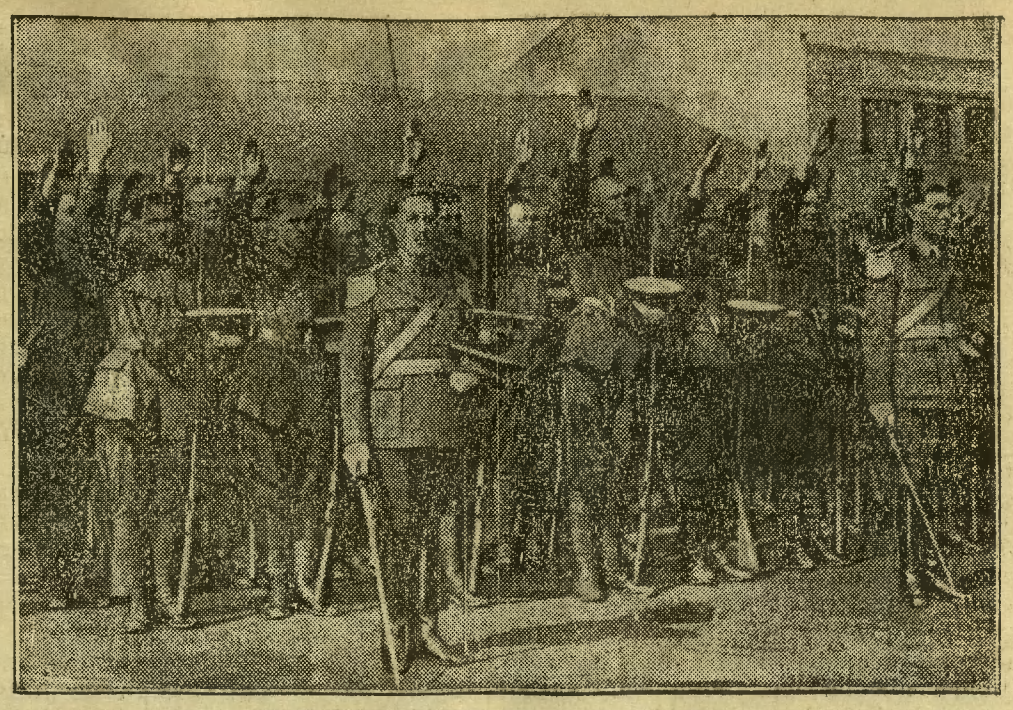

Przysięga rekrutów rumuńskich.

Piękny wyczyn triumfującej woli ludzkiej

Odczyt prof. Piccarda

We środę wieczorem w Auli Politechniki Warszawskiej w obecności Pana Ministra W. R. i O. P. Jędrzejewicza, Wiceministra Komunikacji Bobkowskiego, przedstawicieli korpusu dyplomatycznego, reprezentantów świata naukowego oraz lotnictwa, bawiący w Warszawie prof. August Piccard wygłosił w języku francuskim odczyt p.

Zdobywca stratosfery — prof. Piccard zwie dza Warszawę, w towarzystwie ppłk. Wolszlegiera, szefa polskich wojsk balonowych, b. dowódcy 1 b. balonowego w Toruniu.

t. **„Loty do stratosfery oraz ich cele naukowe".**

Znakomitego prelegenta powitał w imieniu Aeroklubu Polskiego, L. O. P. P. i Politechniki Warszawskiej rektor Politechniki prof. Warchałowski, podkreślając, że loty prof. Piccarda posiadają nietylko wielkie znaczenie naukowe, lecz są także pięknym wyczynem triumfującej woli ludzkiej.

Prelegent omówił na wstępie cele naukowe lotów stratosferycznych, któremi są w pierwszym rzędzie badanie promieni kosmicznych i jonizacji powietrza, zobrazował następnie przygotowania do pierwszego lotu stratosferycznego, wreszcie w barwny i żywy sposób opisał obie swe wyprawy balonowe.

Mówiąc o pierwszym locie stratosferycznem prof. Piccard podkreślił m. in. charakterystyczny szczegół, iż balon, przygotowany do startu puszczony został z uwięzi, wskutek nieporozumienia, przedwcześnie i bez jego wiedzy. Prelegent omówił trudności z jakiemi musiał on wraz ze swym asystentem walczyć wskutek uszkodzenia gondoli i niemożności uszczelnienia otworów gondoli oraz wskutek przeszkód w swobodnem manewrowaniu wentylem; opisał przeżycia i obserwacje podczas wzlotu i opuszczania się balonu, wreszcie dał plastyczny i nie pozbawiony humoru opis lądowania na lodowcu i pierwszego „zetknięcia się z rzeczywistością", gdy napotkany na drodze policjant zażądał od nich dowodów osobistych.

Skolei prelegent omówił drugi swój lot stratosferyczny, który obfitował już w mniej niespodzianek i dał obfitsze wyniki naukowe. Prof. Piccard poruszył kwestję bezpieczeństwa lotów stratosferycznych, oraz zanalizował przyczyny niepowodzenia stratosferycznych lotów amerykańskich oraz lotu sowieckiego.

Obecnie prof. Piccard nosi się z zamiarem dokonania lotu do wysokości 30 do 35 tys. mtr., gdzie ciśnienie wynosi 1/100 atmosfery (7 i 6 mm. na 1 cm²). Do celu tego niezbędny jest balon jeszcze większy i jeszcze lżejszy. Prof. Piccard przedstawił szczegółowo konstrukcję takiego balonu, dla którego znaczenie zasadnicze posiada m. in. gatunek powłoki balonowej. Prelegent miał możność zapoznania się z gatunkiem powłoki, wyrabianej w Polsce i doszedł do przekonania, że odpowiada ona całkowicie jego celom. W zakończeniu prelegent oświadczył w tonie półżartobliwym, że chętnie weźmie pasażera do swego balonu, pasażer ten jednak będzie musiał jak przy każdym innym środku komunikacji, zapłacić za swą podróż, przyczyniając się w ten sposób do sfinansowania wyprawy. Mówiąc na ten temat prelegent podkreślił, że nie wystarczy tu jednak chcieć wziąć udział w locie, trzeba jeszcze mieć możność.

Odczyt znakomitego uczonego publiczność zapełniająca aulę Politechniki przyjęła gorącemi oklaskami.

* * *

Przed odczytem w Auli Politechniki prof. Piccard mówił w Towarzystwie Fizycznem o metodach badań stratosfery. Na wykładzie tym był również P. Prezydent Rzplitej I. Mościcki.

Pływający uniwersytet

W dniu 29 czerwca rb. odpłynie z Los Angeles wspaniały jacht, na pokładzie którego znajdzie się 40 studentów i studentek, oraz 8 wybitnych profesorów uniwersytetów amerykańskich. „Pływający uniwersytet" odbędzie podróż naukową dokoła świata w ciągu 10 miesięcy. W czasie podróży na jachcie odbywać się będą wykłady historji, literatury, języków i innych przedmiotów, ponadto zaś studenci zapoznawać się będą z życiem i zwyczajami odwiedzanych krajów. Słuchacze tego niezwykłego uniwersytetu odwiedzą Japonję, Chiny, Filipiny, Indochiny, Sjam, Indje, Włochy, Irlandję, Szwecję, Norwegję, Danję, Niemcy, Holandję, Anglję, Francję, Wyspy Kanaryjskie, Kubę, Meksyk itd. Studenci amerykańscy złożą w czasie swej podróży wizyty 20 uniwersytetom zagranicznym.

Dziennikarze francuscy zwyciężyli... rząd sowiecki

Odmowa wiz wjazdowych dla korespondentów kilku pism została cofnięta

Odmówienie przez ambasadę sowietów w Paryżu wiz paszportowych **kilku dziennikarzom francuskim, którzy mieli towarzyszyć ministrowi Lavalowi** w jego podróży do Moskwy, wywołało **olbrzymie poruszenie w prasie francuskiej.** Rząd Sowietów uznał za niepożądanych gości następujących dziennikarzy: **Geo Londona** z „Journala", **Laporte'a** z „Matin", **Odette Panetier** z „Candide" **Claude Jeannet** z „Petit Journala" i „Je suis partout".

Wszystkie bez wyjątku dzienniki wyraziły z tego powodu **ostry protest,** wskazując m. in., że rząd hitlerowski nie wymagał od udających się do Rzeszy dziennikarzy francuskich świadectw, iż są oni **przychylnie usposobieni do ustroju hitlerowskiego.** Kilka pism, jak „Petit Journal", „Intransigeant" i inne, zapowiedziało, iż w razie utrzymania zakazu sowieckiego, pisma te przez solidarność **nie wyślą do Sowietów swoich sprawozdawców.**

To zdecydowane i kategoryczne stanowisko prasy francuskiej **zostało poparte przez czynniki oficjalne.** W rezultacie rząd Sowietów oświadczył, za pośrednictwem ambasady paryskiej, iż **żaden z dziennikarzy francuskich nie będzie pozbawiony prawa wjazdu do Sowietów.**

Jak wynika z notatki „Le Temps", decyzja ta została uzyskana w drodze interwencji i wymiany poglądów pomiędzy przedstawicielami Francji i Sowietów. Zaznaczyć trzeba, że cały incydent — jak to stwierdza „Journal des Debats" — nie **przyczynił się bynajmniej do zmniejszenia sceptycyzmu, jaki żywi opinja francuska w stosunku do Sowietów.** Dziennik zapytuje: „Jeśli postępy Sowietów są istotnie tak wielkie, jak głoszą o tem oficjalne dokumenty sowieckie, to czemuż rząd sowiecki obawia się opinji krytyków?

Fala samobójstw w Japonji

Liczba samobójstw w Japonji wzrosła znacznie w ostatnich latach, co wywołało niepokój w sferach rządowych. W samem Tokio liczba samobójstw w 1934 r. wykazała wzrost o 61 wypadków w porównaniu z rokiem 1933. Ogólna zaś ich liczba w stolicy wyniosła 2.612. Najczęstszem narzędziem samobójstwa była trucizna, którą się posługiwano w 60 proc. wypadków. Większość samobójców, to ludzie młodzi w wieku do 30 lat. Tylko 5 samobójców posługiwało się bronią palną jako narzędziem śmierci.

Dzień rozrzutności... w Szkocji

Szkoci słyną na całym świecie ze swego skąpstwa. Niezliczone anegdoty i kawały ilustrują skąpstwo i skąpstwo Szkotów, ku niemałemu ich rozgoryczeniu. Aby tym natrząsaniom się położyć koniec, postanowił magistrat stolicy Szkocji, Edynburga, urządzić specjalny „dzień rozrzutności", wzywając wszystkich mieszkańców do wydawania pieniędzy w dniu tym bez liczenia się ze względami oszczędności. Czy nawoływanie magistratu edynburskiego okaże się skuteczne, czy rzeczywiście Szkoci zechcą zaimponować swą rozrzutnością, o tem zaświadczy dzień 15 maja rb. obrany na ten cel.

Wykręty

„Dziura, która powstała wskutek wymiany handl. polsko-gdańskiej"

(p) Kto ponosi winę za katastrofalne położenie finansowe i gospodarcze W. M. Gdańska?

Nad tem pytaniem zastanawia się w jednym z ostatnich artykułów „Der Danziger Vorposten", organ narodowych socjalistów w Gdańsku i w odpowiedzi wymienia jako winnych: „czerwonych" i „czarnych", którzy podpisali Traktat Wersalski, którzy wraz ze skrachowaną partją mieszczańską zadłużyli W. M. na sumę 100 miljonów, którzy w czasie zniżki kursu funta angielskiego podtrzymali wielkiemi ofiarami Gdańska wartość guldena. Te wszystkie grzechy przejęli od swych poprzedników narodowi socjaliści i od siebie nie dodali żadnych więcej. **Narodowi socjaliści muszą teraz pić piwo za tych, którzy je nawarzyli i pokutować za grzechy innych.**

W dalszym ciągu tego samego artykułu „Vorposten" stwierdza, że obecne czasy wymagają ofiar, które — chcąc nie chcąc — będzie się musiało ponieść. Pieniądz gdański nie wystarczał na zapłacenie towarów sprowadzanych do Gdańska. Gdańsk sprzedawał swe produkty rolnicze do Niemiec po wysokich cenach, daleko wyższych niż notowano na rynku Gdańska. Otrzymywany tą drogą pieniądz niemiecki (marka) pozwalał na **łatanie dziury powstałej wskutek wymiany handlowej polsko-gdańskiej.** Gdyż Gdańsk nabywał w Polsce towar za dwukrotnie wyższą sumę niż Polska w Gdańsku. Dziś Niemcy nie mają dewiz i nie mogą zakupywać w dotychczasowych ilościach drogich produktów rolniczych Gdańska. **Miljonowe sumy przepadły. Gdańsk musi zmienić swe życie gospodarcze i szukać nowych dróg.**

Zestawiona przez „Vorposten" lista winnych ciężkiej choroby finansowej i gospodarczej Gdańska nie jest kompletna. O tem wie każdy, kto umie myśleć i patrzeć. Rozumiemy, że pismu temu trudno się bić w piersi i otrąbić odwrót, lecz odnosimy wrażenie, że należałoby tak postąpić. Taktyka strusia „chowania głowy w piasek" nie zabezpiecza innych części ciała przed ciosami.

Przejdźmy do omówienia drugiej sprawy poruszonej przez „Vorposten". Tak! Obecne czasy wymagają ofiar! **Ludność Gdańska od dnia 2 maja wycierpiała wiele i musi być przygotowana, że to jeszcze nie koniec!**

Z tem twierdzeniem „Vorposten" zgadzamy się w 100 procentach. Natomiast nie możemy tak powiedzieć o sprawie, którą nazwiemy w myśl „Vorposten" „łataniem dziury powstałej wskutek wymiany handlowej polsko - gdańskiej". Przedewszystkiem należy stwierdzić, że ludność W. M. Gdańska **w swej olbrzymiej większości jest ludnością miejską.** Rolnictwo i jego wytwórczość stanowią znikome procenty, tak znikome, że o całkowitem pokryciu płodami i produktami rolniczemi miejscowego pochodzenia zapotrzebowania ludności miejskiej — **mowy być nie może.** I dlatego potrzebna była zawsze pomoc sąsiadów. Niemcy pomocy tej nigdy nie udzielały i w przyszłości udzielić nie będą mogły, ponieważ samą jej potrzebują od innych. Pozostaje więc drugi sąsiad — Polska. Otóż **Polska chętnie pomagała, pomaga i pomagać będzie Gdańskowi w wyżywieniu jego ludności.**

Co do przeszłości stwierdzić należy, że o ile Gdańsk sprzedawał Rzeszy Niemieckiej produkty i płody rolnicze, czynił to **nie z własnego nadmiaru,** lecz **dzięki śpichrzom i oborom polskim, które pokrywały zapotrzebowanie gdańskiego rynku wewnętrznego.** Czyli innemi słowy: **Gdańsk eksportując płody i produkty rolnicze do Niemiec odgrywał rolę bardzo drogiego pośrednika w tranzakcjach płodami i produktami rolniczemi między... Polską a Niemcami.** Cele, dla których Niemcy zgadzały się na to, tak kosztowne, pośrednictwo, pozostawiamy na boku. W tej chwili roztrząsanie ich jest nam niepotrzebne.

W ostatnich miesiącach, określmy datę ściśle, bezpośrednio po ujawnieniu istotnych wyników wyborów do Sejmu gdańskiego, Niemcy zrezygnowały z dalszego pośrednictwa Gdańska i, jak wiemy z mowy „dewaluacyjnej" prezydenta Greisera, wygłoszonej w Sejmie, miljony Rzeszy Niemieckiej nie będą dalej wpływały, a część ich nawet w Niemczech jest „zamrożona". Kiedy te ostatnie Gdańsk otrzyma — niewiadomo.

Z wyżej przedstawionego faktycznego stanu rzeczy wynika jasno, że **na „dziurze powstałej wskutek wymiany handlowej polsko - gdańskiej" Gdańsk robił t. zw. „kokosowe" interesy.**

A teraz zastanówmy się jeszcze nad jedną sprawą, ażeby móc dojść do sedna rzeczy. Znajdźmy odpowiedź na pytanie, dlaczego Niemcy nie zakupywały w Gdańsku wytworów jego przemysłu, a tylko rolnictwa? Otóż dlatego, że **wytwory przemysłu były im zbędne, a wytwory rolnictwa potrzebne.**

Wytwórczością przemysłową Gdańska, Niemcy nigdy nie były i nie będą zainteresowane, gdyż same aż chorują z nadmiaru produkcji własnego przemysłu.

Nieco inaczej ta sprawa przedstawia się w stosunkach między Polską i Gdańskiem. Dzieje tych stosunków są niemal identyczne z dziejami polsko - gdańskich stosunków portowych, które zmusiły Polskę do budowy portu w Gdyni. Kiedyś Polska potrzebowała pomocy przemysłu gdańskiego. **Na pomocy tej Gdańsk mógł zarobić miljardowe sumy. Lecz chociaż mógł — nie chciał, bo był raczej fanatykiem niż kupcem, bo dla mrzonek politycznych poświęcił rozwój swego przemysłu i handlu.** Polska, nie mogąc dogadać się z Gdańskiem, musiała zrezygnować z jego pomocy i rozbudować swój własny przemysł. I rozbudowała go. Dziś droga wytwórczość przemysłu gdańskiego i drogie pośrednictwo handlu gdańskiego nie zachęcają rynku polskiego do robienia tranzakcyj, gdyż rynek ten łatwo, bez tarć i szykan, pokryć może swe zapotrzebowanie tanią produkcją krajową.

Takie jest „sedno rzeczy" i takie są przyczyny skutku, który „Vorposten" nazwał „dziurą powstałą wskutek wymiany handlowej polsko - gdańskiej". Jeśli z przyczyn tych czynniki gdańskie zechcą zdać sobie sprawę, nie sprawi im zbyt wielkich trudności zmiana „życia gospodarczego Gdańska" oraz „wyszukanie nowych dróg" dla rozwoju tego życia.

ZNACZKI
sądowe i doręczeniowe
stale do nabycia
w obywatelskiej
KOLEKTURZE
KAPTURKIEWICZA
Bydgoszcz
Plac Teatralny, tel. 3063.
4337

Nowa fala zwyżki cen w Gdańsku

Mimo zarządzeń komisarza do badania cen w Gdańsku, wprowadzających zwyżkę cen na niektóre towary i produkty w związku z dewaluacją guldena — w ciągu pierwszej połowy bieżącego tygodnia ludność nie przestała atakować sklepów niektórych branż. W dalszym ciągu przed sklepami temi tworzyły się „ogonki" z niecierpliwością oczekujące na swoją „kolejkę". „Ogonki" te ujawniają tendencję malejącą, co tłumaczyć należy wyczerpywaniem się zapasów gotówki ludności W. M. Gdańska, jak i powracaniem do równowagi wstrząśniętych dewaluacją umysłów.

Komisarz do badania cen w Gdańsku wydał nowe, dalsze zarządzenia zwyżki cen, które niżej podajemy.

GDAŃSKIE ZOBOWIĄZANIA OPIEWAJĄCE NA ZŁOTE.

W Gdańsku rozszerzane są pogłoski, jakoby senat, a w szczególności komisarz badania cen, wydał zarządzenie regulowania rachunków dostawców z Polski za towary dostarczone do Gdańska przed 30 kwietnia 1935 r., po kursie zdewaluowanego guldena.

Jak donosi „Danziger Vorposten" podobne zarządzenie ani przez senat, ani przez komisarza badania cen wydane nie zostało.

POCZTA GDAŃSKA PODWYŻSZYŁA OPŁATY

Poczta gdańska podwyższyła opłaty pocztowe i telegraficzne **w ruchu zagranicznym** do poziomu wartości opłat z czasu przed dewaluacją guldena.

URZĄD BADANIA CEN OSTRZEGA

Ponieważ w ostatnich dniach niektóre sklepy zamykane były przed godziną ustaloną lub zapóźno otwierane, urząd badania cen wydał ostrzeżenie, w którem **żąda regularnego otwierania sklepów i usunięcia,** wprowadzających w błąd publiczność tablic z napisami, że zamknięcie nastąpiło z powodu przepełnienia.

PODWYŻSZENIE CEN NA JAJKA.

Komisarz dla kontroli cen wydał obecnie **cennik jaj w handlu detalicznym.** Według tego cennika kosztować mają mendel najlepszych jaj 1 guld., mendel dużych jaj 90 fen., a mendel małych 80 fen.

Detaliści podwyższyli już ceny za jajka w sobotę, żądając za mendel guldena, a we wtorek kosztował mendel jaj już nawet 1,20 guld.

USTANOWIENIE CENY MAKSYMALNEJ ZA PALONY JĘCZMIEŃ

Urząd badania cen ustalił cenę za funt palonego jęczmienia na 48 fen.

PODWYŻKA OPŁAT ZA HOLOWANIE W ŻEGLUDZE ŚRÓDLĄDOWEJ.

Urząd badania cen **podwyższył opłaty za holowanie statków** w żegludze śródlądowej o 20 proc.

KONTROLA TOWARÓW WYWOŻONYCH DO POLSKI

Komisarz dla kontroli cen zarządził, że wywóz żywności i towarów do codziennego użytku do Polski **dozwolony jest jedynie za specjalnem zezwoleniem z jego strony.**

W tym celu przedkładać należy komisarzowi dla kontroli cen — Gdańsk — sejm listy przewozowe przesyłek kolejowych do Polski oraz korespondencję handlową, z których wynika obowiązek dostawy nadawcy gdańskiego, celem umieszczenia na nich odpowiedniej adnotacji.

To samo odnosi się do przesyłek do Polski **drogami lądowemi lub wodnemi** z tą różnicą, że adnotacja z zezwoleniem wywozu umieszczona zostanie na statystycznej karcie zgłoszeń.

Kontroli wywożonych towarów dokonywać będą **kolejowe urzędy celne oraz graniczne stacje celne.**

OSTRZEŻENIE POD ADRESEM RESTAURACYJ I KAWIARŃ

Mimo zarządzeń senatu gdańskiego podwyższono — jak już donosiliśmy — w niektórych restauracjach i kawiarniach cenę za filiżankę kawy z 35 na 50 fen.

Urząd badania cen zabrał w sprawie tej głos, podkreślając, że **podwyżka nie może przekraczać 1 fen.** i wzywa konsumentów aby liczyli również na fenigi i domagali się ścisłego rozliczenia łącznie z usługą.

Za nieuzasadnione podwyższanie cen winni pociągnięci zostaną do surowej odpowiedzialności.

Dewaluacja guldena gdańskiego
a dostawy do Wolnego Miasta Gdańska

W związku z dewaluacją guldena gdańskiego, wyłoniło się zagadnienie **unormowania na nowych podstawach cen za produkty rolne,** dostarczone do Wolnego Miasta Gdańska na podstawie umów gospodarczych, zawartych pomiędzy Polską a Gdańskiem po wprowadzeniu przez Gdańsk regulacji rynku (Marktregulierung).

Ceny ustalone we wspomnianych umowach obniżyły się przy nominalnem zrównaniu guldena gdańskiego z złotym polskim przy uwzględnieniu kosztów przewozu poniżej poziomu polskiego rynku wewnętrznego. Dotyczy to produktów skontyngentowanych, jak **trzoda chlewna, mięso, mleko, masło, ziemniaki** i t. d., natomiast produkty rolne nieskontyngowane jak np. **żyto, pszenica, jęczmień, owies i inne gatunki zbóż** notowane są powyżej poziomu ceny giełdowej o wysokość kosztów przewozu (i to biorąc pod uwagę ceny giełdy w Bydgoszczy o ca 1.50 za 100 kg).

Pertraktacje w sprawie ustalenia odpowiednich cen za artykuły kontyngentowane zostały już wszczęte i są prowadzone w duchu **obrony słusznych interesów rolnictwa pomorskiego.**

Kto zdobędzie w tym roku puhar „Dnia Pomorskiego"?

Oto pytanie, które już dziś elektryzuje naszych sportowców. Regulamin Biegu Naprzełaj „Dnia Pomorskiego" w Toruniu przewiduje, że puhar otrzymuje zespół, którego członkowie zdobędą w sumie najlepszy wynik. Nie wyklucza to jednak popisu indywidualnego i zdobycia indywidualnej nagrody, jak to zresztą było w latach ubiegłych. Do konkurencji mogą więc stanąć zarówno zespoły, jak i pojedyńczy lekkoatleci, którzy oczywiście odpowiadać muszą przewidzianym w regulaminie warunkom. Regulamin biegu wraz z dokładnym terminem zawodów podamy bezpośrednio po dzisiejszem posiedzeniu Komitetu Wykonawczego, otwierając jednocześnie zapisy uczestników.

Ze względu na krótki okres czasu, jaki dzieli nas od zawodów, już dziś apelujemy gorąco do przyszłych uczestników biegu, aby poczynili wszelkie przygotowania celem wzięcia udziału w imprezie. Przypominamy, że puhar przechodni „Dnia Pomorskiego" został już dwukrotnie zdobyty przez drużynę 61 p. p. z Bydgoszczy, wobec czego tegoroczne zawody będą miały charakter decydujący i w razie wygrania ich przez tę samą zwycięską z lat ubiegłych drużynę, puhar ostatecznie przejdzie na jej własność.

A więc uwaga! W szlachetnej walce każdy zawodnik powinien zdobyć się na maksimum wysiłku i musi stanąć do konkurencji w jak najlepszej formie.

41 uzdrowisk i 19 letnisk nadmorskich objętych zniżką kolejową

Ulgi taryfowe, przyznane przez Ministerstwo Komunikacji dla osób, powracających z uzdrowisk polskich w okresach wiosennym i jesiennym, udzielane będą przy powrocie z następujących uzdrowisk i letnisk nadmorskich: Busko, Bystra, **Ciechocinek,** Delatyn, Druskieniki, Goczałkowice, Horyniec, Hrebenów, **Inowrocław,** Iwonicz, Jaremcze, Jastrzębie Zdrój, Jaworze, Kościenko nad O., Kosów, Krynica, Krzeszowice, Kuty, Lubień Wielki, Miłowody, Morszyn, Muszyna, Nałęczów, Niemirów, Ojców, Piwniczna, Rabka, Rymanów, Smukała, Solec, Szczawnica, Swoszowice, Szkło, Truskawiec, Ustroń, Wilkowice, Wisła, Worochta, Zakopane, Zaleszczyki, Żegiestów-Zdrój. **Gdynia, Orłowo Morskie, Zagórze, Reda, Puck, Swarzewo, Wielkawieś, Wielkawieś-Hallerowo, Chałupy, Kuźnica, Jastarnia, Bór, Jurata, Hel, Karwia, Karwieńskie Błota, Jastrzębia Góra.**

Na ziemiach Pomorza

Przed zamknięciem subskrypcji Pożyczki Inwestycyjnej

Wzmożony ruch subskrybentów na całem Pomorzu

Poczucie obywatelskie Torunia

nie da się wyprzedzić nikomu w subskrypcji Pożyczki Inwestycyjnej

W dalszym ciągu uchwały, potępiające tych kupców i przemysłowców, którzy nie uczynili zadość obowiązkowi wobec Państwa i nie subskrybowali 3% Pożyczki Inwestycyjnej powzięły jeszcze następujące organizacje:

Zrzeszenie Pracowników Banku Polskiego, Koło w Toruniu,

Związek Nauczycielstwa Polskiego w Toruniu,

Stowarzyszenie Urzędników i Pracowników Pomorskiej Izby Rolniczej w Toruniu,

Stowarzyszenie Pracowników Pomorskiego Samorządu Wojewódzkiego w Toruniu.

Wszystkie te związki i zrzeszenia postanowiły i zobowiązały swoich członków — nie dokonywać zakupów w przedsiębiorstwach i firmach, które nie subskrybowały Pożyczki Inwestycyjnej i nie mogą się wykazać odpowiednim dyplomem.

Pozatem:

Zarząd Związku Zaw. Pracowników Miejskich w Toruniu postanowił przyłączyć się do uchwały Komitetu Pracowniczego Propagandy Pożyczki Inwestycyjnej na m. Toruń z 7 maja i rozumiejąc doniosły cel Pożyczki Inwestycyjnej, uchwalił subskrybować z własnego funduszu zł 100 i wezwać pokrewne organizacje do zajęcia analogicznego stanowiska.

Dzierżawca domeny subskrybował 12.000 zł

Jak się dowiadujemy, p. Waligóra, dzierżawca domeny państwowej w Papowie Toruńskiem subskrybował Pożyczkę Inwestycyjną na sumę 12 tys. zł.

Oby przykład, dany przez p. Waligórę, znalazł naśladowców wśród rolników pomorskich.

Rezolucja chełmżyńskiego świata pracy

Pracownicy kolejowi wszystkich działów służby, zebrani dnia 8 maja br. o godz. 18 w Chełmży, w zrozumieniu doniosłości celów rozpisanej przez Rząd Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej 3-proc. Premjowej Pożyczki Inwestycynej, uchwalili jednomyślnie rezolucję, do której przyłączyły się wszystkie organizacje pracownicze, robotnicze i urzędnicze w Chełmży.

Rezolucja ta brzmi:

Pracownicy, robotnicy i urzędniczy zamieszkali w Chełmży postanowili jednomyślnie **nie kupować u kupców i przemysłowców, którzy uchylili się od subskrypcji 3-proc. Pożyczki Inwestycyjnej,** mającej podnieść kulturę i stan gospodarczy Państwa, oraz dać pracę i chleb rzeszom bezrobotnym.

Kupiectwo gdyńskie

gremjalnie subskrybuje Pożyczkę Inwestycyjną

Pod przewodnictwem wiceprezesa Izby Przemysłowo - Handlowej w Gdyni dr. Smolenia odbyło się zebranie przedstawicieli kupiectwa gdyńskiego, zrzeszonego w Korporacji Kupieckiej. Organizacja ta reprezentuje i skupia najważniejszy odłam miejscowego kupiectwa.

Po uchwaleniu szeregu rezolucyj i dezyderatów, które mają być przedstawione Komisarzowi Rządu w Gdyni i Wojewodzie Pomorskiemu, zebrani postanowili jednogłośnie subskrybować 3-proc. Premjową Pożyczkę Inwestycyjną w wysokości podwójnej subskrypcji Pożyczki Narodowej. W myśl uchwały specjalni wysłannicy Korporacji w ciągu dwóch dni będą odwiedzać wszystkich kupców, zrzeszonych czy niezrzeszonych i zbierać deklaracje.

Starogard na froncie Pożyczki Inwestycyjnej

Podajemy w dalszym ciągu wykaz zespołów pracowników państwowych i samorządowych, którzy podpisali pożyczkę: Pracownicy kolejowi 12.500; Sędziowie i pracownicy sądowi 11 800; Nauczycielki i nauczyciele szkół powszech. 7.300; Profesorowie gimnazjalni 3.500; Pracownicy policji państwowej 5.800; Administracja więzienia 2.400; Pracownicy prokuratury 2.100; Pracownicy Stadniny Państw. 4.200; Pracownicy Miejskiej KKO. 2.300; Miejska Kom. Kasa Oszczędności 10.000. Razem 61.900 Z poprzedniego wykazu 121.100. Do dnia 1 maja br. zespoły pracownicze podpisały sumę: 183.000 zł.

Doliczając do tego choćby niektóre większe pozycje podpisanej pożyczki w bankach stwierdzamy, że subskrypcja dosięga 250.000 złotych. Z podpisanych niektórych pozycji osób i firm prywatnych zauważyliśmy: Rodzina i firma Kaufmann 3.900; p. Bogdan Jacobson 1.200; firma A. Chmielecki (narazie) 1000 p. Jan Marczak 1.800; p. Koralewski 2.000; p. Gółkowski Wiktor 1.000; p. Skórny Marcin 1.000.

Trudno wyliczać wszystkich subskrybentów, ale naprawdę, że gdy się przegląda listy nie brak tam szczerze wzruszających przykładów jak np. bezrobotna pracowniczka umysłowa podpisuje pożyczkę w sumie 100 zł w 10 ratach miesięcznych. Daj jej Boże aby jaknajprędzej mogła się znaleźć na posadzie i być jeszcze pożyteczniejszą obywatelką kraju.

Dziś 10 maja 1935 r.
upływa termin zamknięcia
subskrypcji
na 3% Premjową Pożyczkę Inwestycyjną
Z uwagi na powyższe
Kasa
Banku Związku Spółek Zarobkowych Sp. Akc.
Oddziału Toruńskiego, ul. Szeroka 14
czynna dziś (dla subskrybentów) bez przerwy od godz. 8½ do godz. 21-ej.
4323

Grudziądz manifestuje na rzecz Pożyczki Inwestycyjnej

Wczoraj odbyła się w Grudziądzu wielka manifestacja obywatelska na rzecz Pożyczki Inwestycyjnej.

O godz. 18 rozległy się syreny Straży Pożarnej, poczem ze strażnicy wyruszyły samochody z transparentami ku Rynkowi. W kilka chwil później przed pomnikiem Wolności zgromadziły się liczne tłumy oraz zwarte oddziały Kolejowego Przysposobienia Wojskowego, które przymaszerowało z orkiestrą i transparentami.

Przed pomnikiem obecni byli także przedstawiciele władz z p. prezydentem Włodkiem na czele.

Do zebranych przemówił sekretarz grodzkiego komitetu BBWR. p. Albin Nowicki, wzywając do subskrybowania Pożyczki. Po przemówieniu orkiestra odegrała hymn narodowy i I. Brygadę, poczem uformował się olbrzymi pochód, który przeszedł ulicami miasta.

Przypominamy, że
dziś ostatni dzień sybskrypcji
3% Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej
Komunalna Kasa Oszczędności miasta Gdyni
przyjmuje subskrypcję od godz. 9 do 19,30 w kasie głównej, przy Skwerze Kościuszki (na parterze).
4332

Zarząd Okręgowy Zjedn. Kolejowców Polskich w Bydgoszczy

subskrybował Pożyczkę Inwestycyjną w wysokości 2.000 zł

Zarząd Okręgowy **Zjednoczenia Kolejowców Polskich** w Bydgoszczy wyasygnował z kasy Okręgu kwotę **2.000 zł na subskrypcję 3-proc. Pożyczki Inwestycyjnej.** Decyzję w sprawie subskrypcji Pożyczki powziął Zarząd na swem zebraniu jednomyślnie, przyczem postanowiono zaapelować do wszystkich podległych Okręgowi Zarządów Z. K. P., by tak Zarządy, jak i członkowie-kolejowcy zrzeszeni w Związku Kolejowców Polskich subskrybowali Pożyczkę Inwestycyjną gremjalnie, w tej samej wysokości co Pożyczkę Narodową.

Kto nie subskrybuje Pożyczki Inwestycyjnej

usuwa się za nawias społeczeństwa

Pracownicy Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych i CBR. w Bydgoszczy zebrani dnia 9 maja rb. na sali konferencyjnej w **liczbie 500 uchwalili jednomyślnie następującą rezolucję:**

„W zrozumieniu doniosłości celów rozpisania przez Rząd Najjaśniejszej Rzplitej Polskiej 3 proc. Pożyczki Inwestycyjnej zebrani dnia 9 maja rb. pracownicy Dyrekcji Okr. Kolei Państwowych i CBR. w Bydgoszczy jednomyślnie uchwalamy, że **nie będziemy czynili żadnych zakupów dla celów osobistych, jak też dla celów społecznych oraz służbowych w firmach, przedsiębiorstwach i u innych osób, które nie subskrybowały Pożyczki Inwestycyjnej.**

Jednocześnie wzywamy wszystkie urzędy i jednostki służbowe oraz organizacje społeczne na terenie kolejowym tut. Dyrekcji, by solidarnie za naszą inicjatywą uchwaliły analogiczne rezolucje.

Nie wątpimy również, że i inne instytucje państwowe i samorządowe w zupełności przyłączą się do naszego apelu".

SUBSKRYBUJCIE
3%-wą Premjową Pożyczkę Inwestycyjną
Dziś w ostatnim dniu subskrypcji
3%-wej Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej
BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO, ODDZIAŁ W GDYNI
przyjmuje subskrypcję bez przerwy od godziny 9-tej do godziny 20-tej.
4333

Pracownicy Pom. Izby Rolniczej

myślą o dobru Państwa — ocierają łzy niedoli

W sali posiedzeń Pomorskiej Izby Rolniczej w Toruniu odbyło się przy licznym udziale członków Walne Zebranie Stow. Urzędników i Pracowników Pom. Izby Rolniczej. Przewodniczył prezes p. inż. J. Buczek. Po omówieniu wielu spraw, jak organizacji własnej Kasy Chorych, zmian statutu itd. dokonano wyboru nowych władz Stowarzyszenia. Prezesem wybrano jednomyślnie p. inż. Buczka (ponownie).

Potem omówiono i załatwiono szereg spraw o charakterze ogólno - społecznym, przyczem pracownicy dali wyraz wysokiego zrozumienia obowiązku obywatelskiego w tych sprawach. **Jednomyślnie uchwalono subskrybować przez wszystkich pracowników Pożyczkę Inwest.** według norm, ustalonych przez Naczelny Komitet Pracowniczy. Wypada podkreślić, iż ogólnie subskrybowano na kwotę ok. 30.000 zł., co przekroczyło nawet normy podpisanej swego czasu Pożyczki Narodowej, którą pracownicy Izby subskrybowali również w pełnych normach, ustalonych dla urzędników.

Następnie zebranie uchwaliło opodatkować się w wysokości 2 proc. od poborów na ufundowanie jednego domku dla bezdomnego m. Torunia na terenach „Towarzystwa Ogródków Działkowych i Osiedli Podmiejskich im. Marsz. Piłsudskiego".

Powzięcie takiej uchwały świadczy o wielkiej ofiarności i zrozumieniu przez urzędników i pracowników Pom. Izby Rolniczej ciężkiej niedoli bezdomnych i bezrobotnych i co powinno stać się czynem godnym naśladowania przez ugrupowania urzędników innych poważnych instytucyj.

Pozatem uchwalono również opodatkować się w wysokości pół proc. od pensji na cele, wyznaczone przez Komitet uczczenia pamięci śp. ministra Pierackiego.

Również wypowiedziano się za poparciem Polskiego Związku Zachodniego przez zachęcanie pracowników, by zapisywali się na członków.

Poświęcenie szybowców „Kaszub" i „Gdynia"

W dniu 26-ym odbędzie się w Gdyni na Skwerze Kościuszki uroczyste poświęcenie dwóch szybowców „Kaszub" i „Gdynia", ufundowanych z okazji Challenge'u w ubiegłym roku przez społeczeństwo gdyńskie.

Podkomitet kaszubski im. Żwirki i Wigury przy L. O. P. P. w Gdyni zaprosił na uroczystość poświęcenia przedstawicieli władz i społeczeństwa.

Tajne szkolnictwo „Deutsche Vereinigung"

„Deutsche Vereinigung" utworzyło w Poznaniu wydział szkolny, który ostatnio wykazuje dużą ruchliwość. Wydział objął gęstą siecią całą Wielkopolskę, prowadząc szkolnictwo tajne przez dobrze płatnych nauczycieli wędrownych oraz przez właścicieli ziemskich, duchownych i kierowników organizacyj społecznych a nawet sportowych. Nauczyciele wędrowni odbywali doroczne zjazdy zawsze w Bydgoszczy. Ostatni odbył się w Gdańsku.

Dziwny Związek

Pojawiła się niedawno w dziennikach notatka, głosząca szeroko o powstałym w Bydgoszczy — „Związku Plastyków — Pomorskich".

Nicby w tem dziwnego nie było, gdyby nie zmiana, która teraz zaszła w samej nazwie Związku. Oto od szeregu lat istniejący w Bydgoszczy Związek Plastyków — zyskał teraz epitet „ornans" — „pomorski".

Ponieważ, „nihil sine causa" i ponieważ **Bydgoszcz leży w Wojew. Poznańskiem** — różni, różnie to sobie tłómaczą i pytają odkąd to „pomorski"?

Więc jedni widzą w tem **odwrócenie się plastyków bydgoskich frontem od Województwa Poznańskiego,** manewr strategiczny i grę wcale przejrzystą, inni gorszą się, że przecież nie wypada tak sprzeniewierzać się własnej parafji i co na to powie jej proboszcz?

Naogół biorąc — jest to niepotrzebne mieszanie pojęć i wprowadzanie chaosu w i tak już dziś pogmatwane stosunki w świecie artystycznym Pomorza. Pomorzanin.

Wojowniczy skandynawowie w Gdyni

Wczoraj areszt policyjny w Gdyni licznie odwiedzili marynarze szwedzcy.

Jako pierwszy przyprowadzony tam został Ernest Nelson, który podpiwszy sobie w jednej z knajp portowych wszczął bójkę z innymi gośćmi i za pomocą „podwójnego nelsona" usiłował rozbroić policjanta co mu się jednak nie udało. Następnie znaleźli się tam bracia Karl i Reteri Jansenowie z statku „Neptun", którzy zabawiali się w towarzystwie polskich kolegów Przyby i Michniewicza w sposób tak głośny, że sprowadzić musiano policję.

Nelson przekazany został do dyspozycji prokuratora Sądu Okręgowego. Dwaj pozostali synowie Skandynawji po wytrzeźwieniu zostali wypuszczeni na wolność.

Przy objawach przeczulenia, uczucia strachu, bezsenności, dolegliwościach sercowych, ucisku w piersiach naturalna woda gorzka **Franciszka-Józefa** ożywia krwiobieg w organach podbrzusza i działa przez to uspokajająco na zaburzenia w nich. Zalecana przez lekarzy.

SILVA RERUM

zebrał i zestawił Bolesław Busiakiewicz

KALENDARZYK HISTORYCZNY.

Co się kiedy i gdzie wydarzyło?

9 maja

1525 Urodził się w miejscowości Palestrina sławny włoski kompozytor i reformator muzyki religijnej **Giovanni Pierluigi,** zwany da Palestrina.

1842 Umarł w Paryżu znakomity wódz-generał **Karol Kniaziewicz.**

1850 Umarł w Paryżu zasłużony fizyk i chemik francuski **Louis Joseph Gay Lussac**

1864 Urodził się w Lublinie nowelista i powieściopisarz **Feliks Brodowski.**

1920 **Marszałek Józef Piłsudski** nazajutrz po zajęciu przez wojska polskie m. Kijowa wydaje odezwę do tamtejszej ludności **„Narodzie Ukraiński!"..**

1926 **Richard Ewelyn Byrd,** oficer amerykańskiej marynarki przelatuje w czasie 15 i pół godzin wraz z Floyd Bennetem ze Szpicbergen do Bieguna Północnego i zpowrotem.

1932 Wybór **Alberta Lebruna** na Prezydenta Republiki Francuskiej.

10 maja

997 **Bolesław Chrobry** wykupuje zwłoki zamordowanego przez Prusaków (23 kwietnia) apostoła tych ziem — św. Wojciecha, biskupa praskiego, poczem poleca je przenieść i złożyć w klasztorze OO. Cystersów w Trzemesznie.

1034 Umarł król polski **Mieczysław** — zwany przez historję Gnuśnym, syn Bolesława Chrobrego.

1667 Umarła Marja Ludwika Gonzaga de Nevers, żona króla Jana Kazimierza przedtem wdowa po królu poprzednim Władysławie IV.

1780 Urodziła się w miejscowości Sinigaglia sławy światowej włoska śpiewaczka — **Angelica Catalani,** gwiazda opery w Paryżu za czasów Napoleona.

1871 Zawarcie we Frankfurcie nad Menem pokoju między Niemcami a Francją.

1904 Umarł w Londynie znany podróżnik afrykański **Henry Morton Stanley.**

1926 **Pierwszy znamienny wywiad Marszałka Piłsudskiego na łamach „Kurjera Porannego" poprzedzający o kilka zaledwie dni pamiętne „Walki Majowe" pt. „O wyniku przesilenia Rządowego".**

1933 Premjer **Janusz Jędrzejewicz** tworzy nowy rząd.

11 maja

1573 **Henryk Walezjusz** wybrany pierwszym w Polsce królem z elekcji.

1838 Umarł w Wilnie znakomity chemik polski — **Jędrzej Śniadecki,** autor dzieł: „Początki chemji", „Teorja jestestw organicznych".

1912 **Józef Piłsudski** wygłasza w Krakowie w Stowarzyszeniu „Promień" odczyt pt. **„O rewolucji w 1905 roku".**

1916 Umarł w Lipsku znakomity kompozytor niemiecki — **Max Reger.**

1926 Badacz biegunów Roald Amundsen „odkrywca" (1901) Grenlandji dokonał przelotu nad biegunem północnym.

1926 **Drugi zkolei wywiad Marszałka Piłsudskiego na łamach „Kurjera Porannego" pt. „O Rządzie" przez ówczesnego Ministra Spraw Wewnętrznych skonfiskowany.**

Bandyta z rewolwerem naładowanym patyczkami

dokonał napadu w Gdyni

Wczoraj wieczorem w drzwiach mieszkania bosmana Gruszeckiego na Oksywiu, w którem znajdowała się tylko jego żona, zjawił się jakiś młody mężczyzna. Na pytanie — czego sobie życzy? — nieznajomy wyciągnął z kieszeni rewolwer i skierowawszy lufę w pierś pani Gruszeckiej, zażądał wydania wszystkich posiadanych pieniędzy.

Przerażona kobieta widząc, że wzywanie pomocy na nic się nie zda, i mając przed sobą rewolwer bandyty chwiejnym krokiem zbliżyła się do szafy i wyjęła znajdujące się tam 10 złotych, jedyne, jakie w domu posiadała.

Bandyta, w dalszym ciągu grożąc rewolwerem kazał otworzyć inne szuflady i przekonawszy się, że istotnie 10 złotych dane przez żonę bosmana są całym jej majątkiem, poradził jej nie donosić nikomu o tej wizycie, gdyż może ją spotkać przykra niespodzianka, poczem zniknął za drzwiami.

Nieszczęśliwa kobieta ledwo żywa ze strachu zabarykadowawszy się w mieszkani spędziła kilka godzin na oczekiwaniu powrotu swego męża, któremu opowiedziała o strasznej przygodzie w domu.

Bosman Gruszecki natychmiast powiadomił policję podając według słów żony rysopis śmiałego opryszka. W parę godzin później napastnik znajdował się już w rękach władz bezpieczeństwa.

Przy bandycie znaleziono rewolwer bębenkowy starego typu ...naładowany drewnianemi patyczkami.

Mimo niewinnego rodzaju broni opryszek, którym okazał się 24-letni Stefan Krajewski, pochodzący z Hamburga, osadzony został w areszcie i stanie przed sądem gdyńskim.

Tragiczne skutki senności

Śpiący woźnica wypadł z wozu i został przejechany

Na szosie pod Białą rzeką, pow. morskiego zdarzył się **tragiczny wypadek.** Ciężko naładowanym wozem wracał do Wejherowa **woźnica Malinowski,** który zasnąwszy **nie usłyszał sygnału zbliżającego się samochodu.**

Warkot motoru spłoszył konie, które **poczęły pędzić naoślep.** W międzyczasie Malinowski wypadł z wozu prosto pod jego koła, które **zmasakrowały mu twarz, i zgniotły klatkę piersiową, łamiąc kilka żeber.** W stanie ciężkim ofiara nieszczęśliwego wypadku przewieziona została do szpitala w Wejherowie.

Zabójca śp. Zajadłego „dziedzic" Wyszogota-Zakrzewski

skazany ostatecznie na 3 lata więzienia

Z prawdziwem oburzeniem śledziła w swoim czasie opinja publiczna Bydgoszczy i okolicy **proces właściciela majętności Jastrzębie pod Bydgoszczą Wyszogoty - Zakrzewskiego,** który odpowiadał przed Sądem Okręgowym **za zabójstwo zatrudnionego w swoim majątku parobka Zajadłego.** Krwawe to zajście miało miejsce na dziedzińcu majętności, w czasie zakładania koni do bryczki przez Zajadłego. Obecna przy tej czynności siostra zabójcy Anna Zakrzewska zwróciła Zajadłemu uwagę na jakąś usterkę przy uprzęży, przyczem **zwymyślała go od durniów, osłów itp.** Wskutek tych obelg wywiązała się pomiędzy Zakrzewską a Zajadłym sprzeczka, w czasie której na dziedziniec przybył Andrzej Zakrzewski, wszczynając awanturę. Napadnięty przez Zakrzewskiego parobek cofał się przed agresywnym chlebodawcą ku bramie, zasłaniając się przed razami gałęzią, oraz rzucając w kierunku napastników kamienie. **Wyszogota - Zakrzewski dobył wówczas rewolweru i postrzelił Zajadłego w bok tak ciężko, iż ten wkrótce zmarł.**

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy skazał Zakrzewskiego za zabójstwo popełnione w uniesieniu na 8 lat więzienia. Sąd Apelacyjny w Poznaniu, do którego odwołał się skazany, zmienił wyrok pierwszej instancji i wymierzył Zajadłemu 3 lata więzienia za przekroczenie granic obrony koniecznej. Jednak i ten wyrok nie przypadł do gustu krewkiemu „dziedzicowi", który wniósł o kasację wyroku. Sąd Najwyższy wyrok II instancji również uchylił, poczem po ponownem rozpatrzeniu sprawy przez Sąd Apelacyjny — zapadł wyrok skazujący Zakrzewskiego na 4 lata więzienia za zabójstwo popełnione w afekcie. Na wniosek oskarżyciela publicznego Zakrzewski został na sali rozpraw aresztowany, jednak przebywając już w więzieniu nie dał za wygraną i raz jeszcze wniósł o kasację wyroku. Trzecia rozprawa przed Sądem Apelacyjnym odbyła się w Poznaniu przed kilku dniami. W wyniku przewodu, podczas którego zeznawała również siostra zabójcy Anna Z., która początkowo była oskarżona o podżeganie do zabójstwa — Sąd ogłosił **wyrok skazujący Zakrzewskiego na 3 lata więzienia za zabójstwo.**

Porzuciła niemowlę w korytarzu

Zam. przy ul. Bocianowo 22 p. **Teofil Zawołański** w Bydgoszczy zgłosił wczoraj w policji, iż **w sieni swego mieszkania znalazł niemowlę płci męskiej,** porzucone przez nieznaną matkę. Wygłodniałe maleństwo umieszczono w przytułku św. Florjana, a policja zajęła się odszukaniem matki, która pozbywszy się w tak łatwy sposób swego ciężaru — zdołała już ulotnić się bez śladu.

Podziękowanie.

Wszystkim Znajomym i życzliwym, a w szczególności Przewiel. Duchowieństwu, P. P. Prezesowi, Sędziom, Adwokatom i Urzędnikom sądowym, oraz Delegacjom, za okazane nam współczucie z powodu śmierci naszego najdroższego męża i ojca

Śp. Władysława Szczeblewskiego

Kier. Sekret. Prezyd. Sądu Okręgowego w Grudziądzu

składamy najserdeczniejsze

„Bóg zapłać!"

4320 **Żona i dzieci.**

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy brali udział w pogrzebie męża mego

Śp. Gustawa Władysława

delegacjom zamiejscowym jak i miejscowym oraz za przesłane wyrazy współczucia i liczne wieńce, składa na tej drodze serdeczne **„Bóg zapłać".**

Żona.

Tczew, dnia 9 maja 1935 r. 4339

Ciężka jest służba policjanta

Wczoraj w nocy na torze kolejowym pod Chełmżą jeden z policjantów posterunku chełmżyńskiego, spostrzegł dwóch osobników, którzy odkręcali podkłady od szyn. Chcąc udaremnić złodziejom kradzież wszczął za nimi pościg.

Po kilku minutach biegu policjant się potknął i upadł i to tak nieszczęśliwie, że karabin, który wisiał na jego ramieniu, odbezpieczył się i wypalił, przestrzeliwując lewą dłoń posterunkowego.

Na skutek wypadku policjant był zmuszony przerwać pościg i udać się na posterunek w Chełmży, skąd go następnie przewieziono do szpitala powiatowego na Mokrem.

Ostatnia para dzikich łabędzi na jeziorze Krąg

W powiecie kościerskim na jeziorze Krąg znacznie zmniejszyła się w tym roku ilość dzikich łabędzi.

Przed laty liczba ich dochodziła nieraz do 20, lecz od pewnego czasu z roku na rok malała, aż w bieżącym roku spadła do 2-ch okazów tych ptaków, stanowiących dotąd prawdziwą ozdobę jeziora.

Sprzedawał pożyczone rowery

Sąd Grodzki w Bydgoszczy skazał na rok więzienia **34-letniego ślusarza Leona Włodowskiego,** który dopuścił się w dwóch wypadkach sprzeniewierzenia na szkodę swoich znajomych: **Franciszka Okupawy i Fr. Pawlikowskiego** z Bydgoszczy. Włodowski miał dwa brzydkie zwyczaje, z których jeden ograniczał się do pożyczania rowerów, a drugi, znacznie brzydszy od poprzedniego — do najpospolitszego w świecie sprzedawania pożyczonych wehikułów.

Wraz z **Włodowskim skazany został na 5 miesięcy aresztu 29-letni Edward Pstrągowski,** który jeden ze sprzeniewierzonych rowerów nabył, wiedząc, iż jest on nielegalnego pochodzenia.

ALICE DE PAYER Przekład Karola Forda.

Król Stanisław Leszczyński

9) **Powieść historyczna**

Nasi przyjaciele znaleźli w oberży pokoje czyste i sąsiadujące z sobą. Po smacznej i obfitej kolacji udali się na spoczynek, pan de Prémoré jednak, jakkolwiek znużony całodzienną jazdą, nie spał tak dobrze, jak Helena. Dziewczyna bowiem nie kłopotała się swoją prezentacją u dworu i nie zdawała sobie sprawy jakie skutki mogła mieć nieoceniona łaska królowej. Wiemy już, że owa audjencja zakończyła się zrazu rozmową markiza z hrabiną Łazowską, która prosiła go o przyprowadzenie Heleny do pałacu.

Wróćmy jednak do zamku królewskiego w dniu, kiedy się odbyła owa rozmowa.

Gdy tylko król wszedł do apartamentów królowej, tłum towarzyszących mu dworzan udał się przez galerje i korytarze do parku lub na wewnętrzny podwórzec pałacu.

W sali przyjęć pozostali jedynie dwaj możni panowie, podziwiający przez otwarte okno piękne rabaty kwietne i cuda fontann i wód, arcydzieła kunsztu Le Notre'a.

— Czy jesteś pan pewien, żeś widział tego djabelskiego markiza przy pięknej Polce? — zapytał jeden z tych panów przyciszonym głosem.

— O, tak, najzupełniej! Jestem zresztą tak pewien, jak i tego, że powabna hrabina Helena wywarła głębokie wrażenie na naszym kochliwym oficerze szwoleżerów....

— A więc nie wszystko jeszcze stracone! — wycedził przez zęby pierwszy pan jakby sam do siebie.

Wysoki ów zgrabny blondyn nietyle językiem czy akcentem, ile pewną sztywnością, jaka go cechowała, zdradzał obcą narodowość. Był to sir Reginald Thorncliff. Tamten wicehrabia d'Albertville, uszanował medytacje swego przyjaciela i nie przerywał mu zamyślenia. Patrzał więc wgłąb parku, gdy nagle, zauważywszy pewną kobietę, rzekł szybko przyciszonym głosem:

— Oto coś nowego. Postarajmy się, aby nas nikt nie widział...

I pociągnął za sobą towarzysza. Obaj ukryli się za wielką firanką, zasłaniającą całe okno.

— Kto to jest? — zapytał sir Reginald. — Nie znam wcale tej osoby.

Niewiasta, o której była właśnie mowa, szła teraz szeroką aleją, prowadzącą do Oranżerji, z nibyto roztargnioną miną osoby, pragnącej przejść niepostrzeżenie.

— To jest Kasia Grodziecka, polska pokojówka naszej pięknej wdówki... Mam wrażenie, że ten spacer z niewinną minką może mieć związek ze sprawą, która nas interesuje.

— Możemy ją śledzić.

— Ależ nie, przyjacielu! To niemożliwe!!!

I wicehrabia wydał dźwięk, doskonale naśladujący śpiew słowika.

— Czyż pan oszalał?!! Jakieś sygnały tutaj, w pałacu królewskim?!

— A czy Jego Królewska Mość nie lubi ptaków? W takim razie znajdę inny sposób....

Sir Reginald wzruszył ramionami i chciał się oddalić, towarzysz jednak powstrzymał go. W tej chwili wszedł właśnie do salonu nowy osobnik. Miał na sobie liberję służby królewskiej. Skłonił się nisko.

— Pan mnie potrzebował? Co należy czynić?

— Śledzić tę niewiastę; opuścić ją dopiero, gdy wróci do zamku. Zdać mi relację dziś wieczorem, wiesz, gdzie....

Lokaj oddalił się bez słowa.

— Winszuję panu serdecznie, drogi wicehrabio! Czy cała służba pałacowa jest na pańskich usługach?

— Nie cała — odrzekł d'Albertville ze śmiechem — tylko wybrane jednostki. Osoby pewne!....

— Dobrze! Pomówimy jeszcze o tem, bo to jest atut, który może mieć wielkie znaczenie w naszej grze. W każdym razie jestem zdania że można dopuścić do tego, aby królowa zobaczyła dziewczynę, rzekomego pazia. Musimy starać się natomiast, aby w miarę możności nie dopuszczać do rozmowy sam na sam z piękną Polką, która może wiedzieć bardzo wiele. Tutaj właśnie tkwi niebezpieczeństwo!!

— Doskonale. Będzie to zresztą dość łatwe do zrobienia. Na dworze rozmowy w cztery oczy należą do rzadkości. Aby przerwać dłuższą rozmowę królowej z kimkolwiek, wystarczy dać do zrozumienia, że król się zbliża. Wiesz pan zapewne, że Ludwik XV budzi w nieśmiałej Marji Leszczyńskiej jeszcze więcej strachu, niż miłości. Niema zabawy, niema zebrania, jakich nie przerwałaby, gdy pocztą pantoflową usłyszy pogłoskę o zbliżaniu się pięknego małżonka. Coprawda innych kobiet nasz król tak nie przestrasza i naprzykład panna de Charolais...

— Wstyd, wicehrabio! Co za zacofanie!! Dopiero o niej pan wie?!

(Dalszy ciąg nastąpi).

Pełna tabela wczorajszego ciągnienia Loterji

I i II ciągnienie
GŁÓWNE WYGRANE

Zł. 20.000 na nr.: 40667

Zł. 10.000 na n-ry: 7878 70450

Zł. 5.000 na n-ry: 59793 62088 65761 66299 149882

Zł. 2.000 na n-ry: 634 6726 18137 20373 40582 48153 50007 59513 66410 66925 78602 103844 107668 114759 142479 149751 166997 172189 175950 176478 177120

Zł. 1.000 na n-ry: 85 5010 7414 12863 16920 24099 26371 26590 32412 32422 38277 48527 53286 53445 59697 63390 64084 74042 75776 80785 82704 85357 89425 89748 92110 117495 118939 120360 126608 126808 130679 132964 139915 148928 149846 149919 149990 155101 157222 158491 161863 165498 171895 172205 177622 179459 180104 181870 181916 183820

Jak wygrać na loterji? **KAFTALA**
Dowiecie się najlepiej w kolekturze
gdzie **Król Wygranych MILJON**
zawitał już dwukrotnie (na Nr. Nr. 61.415 i 72.450). 4190

Po 200 złotych

31 62 65 323 473 529 55 603 753 822 40 85 92 969 1167 97 332 68 584 606 63 816 941 2200 351 457 504 718 49 950 89 3030 46 105 29 202 319 73 87 543 655 935 38 4016 105 288 408 569 652 93 728 95 802 33 5050 210 384 484 604 92 802 58 68 81 91 985 88 6042 93 324 49 514 675 737 948 83 7046 92 139 70 81 91 201 348 55 413 32 548 57 8037 131 377 417 37 89 548 62 73 850 920 9052 204 60 357 594 661 65 716

10035 132 64 93 292 312 417 652 79 755 11042 114 27 34 361 526 610 68 74 819 60 64 959 85 12017 110 34 45 66 350 590 603 4 67 753 827 13044 52 148 249 74 333 36 40 93 570 91 628 852 970 93 14059 231 48 394 453 88 715 38 63 885 970 15000 59 172 237 353 659 723 825 40 909 56 16105 226 312 460 68 79 584 86 601 899 905 39 81 17036 126 34 48 266 365 471 789 803 8 16 910 18014 55 131 202 452 83 548 687 809 33 86 94 900 55 73 19014 32 48 54 63 134 87 256 61 439 89 608 815 919.

20106 27 91 377 584 634 74 753 862 964 21351 449 63 631 79 865 99 22368 404 638 777 870 906 23057 161 211 308 33 34 435 535 57 74 98 652 61 735 60 24125 75 202 33 47 334 80 580 803 11 27 25014 49 234 68 85 406 627 74 706 23 91 94 26195 227 536 600 2 64 846 76 908 12 27109 459 628 81 723 81 863 28015 174 78 305 53 455 572 654 756 95 815 97 945 29049 97 231 369 78 480 556 73 769 804 65

30037 60 102 39 93 321 473 545 610 63 48 804 27 31063 105 219 349 483 97 536 54 88 807 36 39 957 64 32050 334 88 538 703 860 33023 202 18 32 495 681 34113 44 55 63 229 60 351 422 698 714 92 809 88 35089 122 339 580 97 678 787 824 46 82 931 36178 275 326 33 64 499 519 61 73 698 765 95 859 69 931 37180 201 52 86 435 577 782 816 936 38019 82 98 117 247 57 79 382 559 89 944 95 99 39023 91 96 151 221 45 332 508 56 642 700 31 824 44 937 96

40345 70 411 12 15 49 56 565 857 58 969 41142 64 72 224 79 576 600 56 707 58 78 81 868 42312 44 417 32 517 642 70 737 866 924 43167 69 584 802 92 903 44038 115 55 430 63 70 641 64 95 703 803 55 73 45018 28 35 50 69 96 136 372 91 515 697 934 46177 249 94 326 419 714 97 47044 129 45 324 471 500 45 85 710 850 992 48036 88 135 236 44 447 81 655 66 715 92 913 85 49135 297 356 431 44 74 658 746 65 831 36 915 50

50054 69 274 310 51 436 63 80 595 641 754 51093 248 74 399 425 72 599 616 20 715 26 876 84 85 906 49 52021 346 73 91 416 577 634 36 73 80 895 53070 414 46 67 75 786 54016 80 438 67 537 51 636 788 55121 204 12 77 381 428 553 647 727 805 54 996 56051 98 144 69 282 89 400 34 539 622 71 750 836 99 984 57017 41 47 225 478 876 999 58303 422 511 57 98 624 800 911 41 59003 16 22 337 73 592 601 786 827 39 913 82

60004 290 456 660 80 725 66 823 43 957 61178 81 204 45 345 764 810 21 62212 83 99 410 67 647 764 87 63031 61 68 266 306 27 28 46 460 545 618 727 30 51 60 894 920 92 64054 222 335 439 68 502 780 988 65062 88 246 339 416 69 809 66017 120 29 51 317 59 404 42 727 60 79 830 47 930 76 67141 62 69 219 32 43 901 68142 56 74 505 670 767 812 15 979 69159 63 65 213 68 70 94 331 462 522 647 766 94 832

70014 264 465 540 97 608 38 94 95 783 99 820 23 66 937 42 63 71052 109 54 283 487 510 61 623 778 95 72122 37 48 256 69 71308 50 53 403 623 726 74 903 73081 224 319 527 626 94 704 65 93 932 74001 14 176 279 81 85 464 82 551 915 55 75171 76 311 50 451 696 852 90 76166 73 241 520 50 57 96 617 718 72 913 66 77065 278 93 333 36 490 522 25 691 970 85 78020 46 57 146 69 479 852 64 615 864 961 79091 164 434 533 612 97 748 860 62 73 87 97 955

80037 331 486 91 509 13 28 54 614 80 734 98 997 81257 76 96 367 73 455 838 82034 42 53 180 243 349 522 52 65 645 830 902 42 97 83050 75 112 245 474 784 87 894 934 84094 118 92 208 433 80 595 604 788 920 98 85010 203 39 352 57 520 770 849 70 982 86025 254 79 84 331 59 492 608 733 991 87020 28 158 59 245 90 463 906 15 88022 25 65 109 68 236 79 85 499 603 769 878 89145 231 472 558 628 34 92 875

90170 88 89 243 60 317 69 92 507 70 703 9 910 39 91030 33 103 36 201 49 374 466 93 512 705 38 54 83 824 92085 113 16 81 265 73 94 98 378 486 504 655 74 761 831 984 93334 451 539 95 683 819 29 946 56 94085 172 73 231 60 491 596 619 66 773 913 46 95118 79 235 75 308 618 96321 45 476 98 655 708 35 97001 37 38 577 654 939 66 94 99 98210 43 47 83 371 83 99040 190 274 304 42 46 47 441 573 81 661 794 871 973 89

100003 167 74 226 328 56 441 89 101003 25 35 80 103 48 65 379 412 97 634 56 76 773 950 70 102070 618 791 848 103211 348 520 36 809 64 926 104056 151 329 461 619 36 726 901 105014 22 57 121 493 622 835 939 106141 59 322 87 411 19 50 526 49 692 718 107065 72 349 56 74 446 739 856 961 108019 148 61 395 407 84 581 625 700 83 90 824 26 54 78 900 97 109032 85 90 112 259 442 78 587 759 80 960 81

110055 86 91 127 499 513 628 718 67 814 949 111033 85 119 56 87 231 54 474 87 595 861 64 990 112195 229 35 54 322 419 24 612 90 825 113131 71 242 317 520 659 754 87 804 24 33 922

114088 365 619 809 23 89 972 115017 124 96 274 481 732 861 116183 253 80 330 405 50 572 636 826 927 32 117004 36 138 277 80 328 437 521 60 92 681 752 841 73 913 84 118118 35 201 44 318 572 672 764 98 917 119003 58 157 70 222 29 437 511 46 672 92 97 868 977 81

120016 30 35 63 175 219 409 713 73 97 836 50 960 121032 122 52 252 343 87 517 53 607 25 34 87 746 885 906 43 64 122012 46 89 266 392 615 713 46 123094 142 269 74 360 74 514 676 876 953 78 124011 12 68 201 6 8 443 81 94 701 97 892 125032 72 84 141 67 230 305 96 550 639 90 762 864 126061 94 147 306 489 940 127145 79 374 426 56 74 90 93 629 838 60 918 49 77 128038 41 564 739 92 851 944 72 77 97 129340 423 524 731 79 839 41 961

130007 201 570 612 50 945 131087 198 99 205 22 320 47 478 571 661 782 807 21 85 132002 137 316 55 621 48 769 133057 115 38 629 49 84 98 820 53 75 918 25 32 134048 104 65 69 220 351 63 78 93 511 834 75 984 135103 503 669 89 863 95 924 42 61 136138 258 306 42 473 615 911 137184 589 633 56 859 76 942 138071 96 264 349 405 16 659 78 758 59 891 934 139073 118 50 77 209 30 60 76 86 304 435 50 684 744 991

140026 39 82 147 200 4 13 15 25 30 54 458 517 700 53 895 993 141480 530 42 49 79 609 34 730 889 941 72 94 142004 133 299 413 28 47 60 65 544 627 50 742 49 883 976 143059 71 85 90 105 14 23 409 574 751 989 144004 20 42 235 61 79 82 300 701 30 900 145088 237 345 439 60 507 840 96 999 146236 40 397 434 41 53 58 76 948 147063 128 65 260 73 360 440 78 563 695 746 861 148026 33 79 129 35 238 374 639 64 720 22 851 909 11 29 149003 67 80 96 308 406 91 524 624 711 40 894 984

150101 2 66 322 405 62 99 626 717 151060 85 123 380 490 91 501 737 800 66 88 900 59 152025 60 67 77 183 213 26 347 60 453 579 660 701 153635 820 900 62 154016 198 324 534 54 99 620 81 786 835 50 52 970 155204 38 514 699 780 876 990 156084 191 476 624 54 904 80 157107 24 91 438 522 60 92 602 787 834 158040 109 26 344 90 436 37 58 670 737 76 926 159046 92 117 275 87 321 52 573 97 660 63 792 843 45 78 9000

160099 107 94 293 527 79 612 758 83 85 998 161031 158 218 396 417 631 739 876 902 98 162045 46 80 212 74 553 81 604 57 883 86 163543 651 94 700 24 888 944 164169 297 324 32 35 451 639 64 86 798 884 994 97 165091 92 113 91 297 319 574 886 166007 82 157 202 45 302 403 61 64 552 749 59 838 65 167007 28 142 82 388 510 27 63 649 713 39 908 63 168123 37 297 318 23 417 691 719 34 829 907 409 169045 163 67 244 436 640 51 876 922

170192 354 429 694 837 86 171023 229 538 39 656 824 31 79 99 939 172118 604 779 848 173016 148 270 468 596 728 835 70 914 174128 267 301 513 18 83 682 83 742 175078 131 67 239 73 553 610 53 77 176080 304 33 80 5 607 19 725 63 66 85 910 177040 133 42 65 231 55 653 794 813 932 52 77 178095 192 399 428 505 71 625 53 822 963 91 179075 359 83 401 58 66 515 18 55 624 780 954 71

180016 144 270 78 323 452 86 576 671 816 65 959 181041 144 495 556 80 690 98 756 813 924 54 182061 135 325 71 91 458 616 67 81 873 85 183012 94 102 19 286 429 504 20 669 723 84 824 955 184132 233 435 56 70 536 631 63 768 819 23 60 67 92

III-cie ciągnienie
Po 200 złotych

50 58 137 229 95 315 611 760 809 1003 25 70 459 500 44 729 985 2302 766 3849 4182 237 542 62 678 5218 368 683 786 840 50 6000 148 460 650 768 824 7628 757 8511 90 646 762 95 9005 248 72 83 443 560 841 49 57 992

10368 791 11013 148 626 746 12237 75 98 718 51 805 83 962 83 13026 125 202 309 509 631 50 802 3 14166 331 38 526 956 15163 219 16046 126 59 67 306 31 96 520 74 653 716 71 833 87 17271 94 303 502 97 926 18413 947 19029 415 590 754 864

20236 84 566 671 21149 338 56 75 521 58 634 22130 316 19 462 612 24018 184 637 25286 456 721 821 63 26047 142 865 27036 179 440 512 709 923 74 28208 525 721 55 976 29071 84 115

30588 715 31072 668 970 32172 284 330 629 41 729 917 33082 227 776 34023 32 152 786 35022 426 42 525 91 626 852 97 36286 470 791 37146 232 301 87 680 720 832 994 38035 212 519 30 883 923 39334 65 74 662 934

40227 96 367 95 437 685 704 64 897 41000 311 571 664 901 10 42094 673 760 74 803 13 933 46 89 43029 485 512 717 64 967 44074 109 600 38 756 60 45041 320 412 698 46101 207 719 48 72 945 47115 217 96 335 524 96 915 51 48356 431 42 49127 57 271 422 650 55

50134 207 38 93 576 634 51116 349 94 713 90 52288 302 529 647 803 93 53096 141 85 296 699 919 55 96 54031 99 253 96 382 561 55048 53 288 507 818 939 44 56053 94 139 255 420 62 97 642 760 57561 862 946 58112 21 248 436 796 846 933 59013 967

60053 161 221 39 427 537 699 750 995 61017 377 627 791 93 62040 492 524 763 860 63101 84 423 34 87 528 636 888 64249 516 32 948 65394 481 554 612 20 769 66013 73 374 665 67021 226 317 502 39 40 59 709 38 815 914 68210 385439 527 69150 280 332 83 645 758

70007 79 304 523 651 761 88 879 917 98 71113 266 434 73 663 712 866 72467 539 683 743 955 93 73095 128 290 363 666 74087 75211 482 611 28 45 819 65 76269 325 27 585 604 43 707 63 994 77020 99 241 433 69 91 546 659 87 853 78207 358 596 99 79238 85 452 62 622 741 73 947 57

80105 429 75 732 839 946 81118 231 62 385 403 503 44 836 82266 387 485 581 97 663 83004 70 166 814 84050 545 644 767 85247 99 341 494 659 86261 428 72 757 989 87267 534 899 88034 260 62 300 34 799 89154 714

90153 58 632 831 934 75 89 91135 359 416 96 583 741 827 92382 954 93567 698 94721 855 95229 409 999 96157 235 352 463 714 859 951 97121 73 87 261 497 565 98172 98 350 423 503 734 99140 262 831 910

100894 101138 279 380 432 85 536 764 852 84 102062 340 103079 147 344 446 529 742 104264 408 567 750 99 105050 107 273 415 674 933 106075 241 541 657 721 107073 249 362 591 716 108083 190 500 803 109434 91 856

110025 121 66 909 12 68 111192 327 430 833 914 112469 615 113102 231 114366 93 115026 626 116598 715 866 117028 256 321 464 658 741 42 982 118219 317 561 909 119484 803 969

120286 552 766 930 121013 177 482 855 122279 508 97 692 923 123034 166 233 328 68 523 58 779 803 23 124128 295 562 67 888 901 125026 191 97 883 126151 266 377 512 43 625 38 127152 384 451 624 128311 50 93 552 717 51 68 129116 379 741 929

130146 214 522 54 621 808 858 131000 133 533 601 132282 320 460 617 133172 326 598 960 134152 524 62 743 832 135559 957 136145 137178 270 500 138346 93 139848

140072 117 58 489 508 19 669 783 141029 298 813 901 43 142414 45 585 603 727 862 143548 670 757 852 922 144094 447 590 713 145271 84 396 753 146721 993 147169 85 610 707 969 148267 499 149148 214 425 565 755 922 77

150160 218 425 151009 462 152455 607 153171 228 56 364 87 511 607 52 888 154068 126 385 473 862 79 155030 418 22 798 156007 128 365 434 545 57 677 887 950 157073 122 430 62 547 655 767 895 940 158202 359 579 713 848 904 11 159179 310 74 88 902 27

160211 407 576 912 91 161185 241 514 59 162556 686 87 736 163073 553 736 61 813 39 164105 322 423 786 165043 336 613 85 88 809 166051 397 817 24 167170 261 506 601 809 42 71 168160 325 574 608 752 977 169140 383 813 29

170117 305 444 671 7808 978 171216 415 35 655 942 95 172018 113 679 713 29 808 921 173304 460 638 957 174168 464 563 175058 69 217 522 777 84 176171 922 93 177404 85 518 671 893 178180 248 392 456 548 726 33 818 179176 331 413 935

180013 49 109 456 996 181141 207 66 305 514 745 96 815 182043 163 293 341 846 925 183110 332 535 61 631 55 62 893 184192 236 534 747 994

IV-te ciągnienie
GŁÓWNE WYGRANE

Zł. 10.000 na n-ry: 17676 42552 75356

Zł. 2.000 na n-ry: 5182 6488 10296 10442 18653 23592 24325 33199 49099 50162 54736 58836 62992 68299 75940 80925 85592 91052 95845 96359 114060 123280 126370 141591 148540 163203 177869 179074.

Zł. 1.000 na n-ry: 1442 6429 15116 21338 26833 31673 39745 43641 53536 53568 65300 69896 76635 77317 88153 94979 101255 105217 117508 119884 121640 122490 126753 126934 130073 131624 136081 142975 143081 149536 152642 156349 166890 178332 181480

Po 200 złotych

23 160 305 53 537 47 94 954 1075 190 398 574 656 725 2123 41 66 74 309 546 650 841 2247 306 466 79 515 17 67 679 3124 52 391 494 547 82 648 87 88 865 4124 52 391 494 547 82 48 87 88 865 5167 237 989 6344 429 636 65 915 40 7102 200 300 80 463 97 828 8250 98 479 717 780 99 918 9322 413 591 962.

10022 45 272 444 667 836 971 11018 170 81 228 489 523 748 870 928 12096 486 905 11 13041 131 67 266 485 795 14282 413 731 15081 310 445 54 525 667 76 984 16053 105 87 497 673 844 17333 598 614 715 23 94 92 18144 532 51 66 19838 953.

20181 387 832 21238 383 22477 508 825 95 23271 493 698 766 871 953 24253 338 59 960 25392 753 26153 324 730 86 27017 264 501 714 28176 709 996 29034 142 392 613 786

30258 367 424 661 802 87 31081 90 269 341 402 683 895 32400 02 72 930 33074 115 412 545 753 69 907 34031 44 84 275 347 699 826 35588 874 36090 134 65 256 90 389 518 762 37083 372 401 507 914

38010 22 29 168 210 317 541 949 39045 69 460 523 727 95 821 29

40104 211 683 912 79 99 41218 32 730 42 816 42058 194 307 672 752 838 928 83 95 43159 299 679 761 44761 885 971 45123 203 756 869 46108 618 39 913 80 47280 48239 380 466 728 88 850 49016 109 23 63 324 50 466

50161 87 229 308 469 86 568 675 839 78 934 51569 663 814 23 52223 370 600 53127 78 260 70 413 702 807 54365 424 573 672 702 69 55008 66 56348 586 95 943 57050 255 599 735 69 963 58164 321 521 615 60 98 812 30 980 59031 110 475 575 79 716 803 22 32 951 58

60060 338 75 497 541 717 61051 190 515 62065 305 406 99 506 52 86 614 63032 141 94 227 729 44 895 64089 181 206 98 476 90 585 618 866 65157 299 505 652 66090 356 610 817 949 67335 628 71 936 68043 217 77 80 525 902 70 69295 554 703 849

70209 388 645 838 71004 501 758 72198 395 568 603 720 906 73008 23 261 410 71 619 72 746 900 36 74809 28 988 7528 86 134 280 634 727 93

76279 385 577 630 820 68 88 78154 66 322 431 51 579 966 79074 172 87 270 328 606

80589 766 81053 647 853 942 82065 93 398 580 641 877 83379 414 84355 85686 94 745 806 953 86422 42 614 23 53 852 994 87217 491 726 88091 162 480 503 31 89253 491 534 85 827 65 968

91647 781 926 60 92027 444 619 843 900 93108 273 88 908 94036 150 298 311 28 95 568 958 64 95087 127 306 567 75 95 654 775 96007 443 576 948 92 97030 253 344 591 671 767 98040 51 487 798 893 99240 94 360 565 840

100172 238 413 735 860 101178 424 92 829 54 102416 529 47 853 978 89 103183 506 628 60 84 709 958 104013 105110 106471 92 567 661 64 917 41 107099 140 57 235 66 583 602 91 108058 128 273 441 624 721 45 58 62 975 109093 114 263 559 680 91

110090 815 25 111103 267 457 695 882 912 112358 945 113006 167 223 307 482 507 90 654 819

114141 356 664 728 115272 533 116124 415 67 512 62 719 97 117585 731 118451 593 761 966 119217 62 307 23 28 33 766

120181 218 486 762 993 121024 96 202 37 403 544 651 851 122176 209 610 737 837 93 123028 115 45 71 349 518 711 47 124184 553 125737 989 126358 618 47 89 941 127364 607 23 128047 441 651 984 129303 74 439 43 720 860

130095 405 44 549 622 131047 83 586 778 132076 222 326 724 827 133314 6 99 483 622 825 134000 90 401 535 616 46 50 926 135155 417 136122 651 737 43 137053 370 497 553 895 967 87 138628 98 139140 289 328 57 422 565 602 868 973

140170 265 397 539 675 909 60 141345 512 93 947 49 142043 124 318 514 30 51 678 725 867 924 32 143103 856 144002 353 74 507 778 145086 164 74 379 545 767 146053 321 24 459 86 566 83 742 83 147261 409 29 517 622 809 148038 314 783 149104 297 545 73 98 608 752

150091 288 445 49 702 151055 420 538 690 786

152244 413 653 790 985 153074 331 77 702 69 814 994 154030 517 725 155225 55 97 889 156010 585 760 819 157245 77 444 681 158061 73 94 705 808 55 932 159381 553 787 998

160051 883 161045 129 212 24 97 541 734 842 162094 158 307 23 463 83 531 99 918 163297 382 636 59 714 164195 678 721 935 165302 405 995 166102 29 80 477 92 681 879 167227 331 532 68 702 829 168289 975 98 169034 344 482 594 631 822 57 989

170002 270 578 657 814 171112 309 742 172235 427 519 83 775 89 832 936 74 173027 64 267 629 90 174124 265 376 81 581 784 175381 511 750 838 998 176477 546 708 854 72 971 94 177126 526 717 955 178119 47 848 179592 617 921

180048 489 635 855 75 181002 246 776 95 182096 204 774 960 68 184059 72 377 778 848 967

Największa wytwórnia fałszywych banknotów rumuńskich
Przesłuchy aresztowanych w Warszawie fałszerzy

Prokurator Sądu Okręgowego w Warszawie przesłuchał aresztowanych przed kilku dniami — o czem donosiliśmy — członków bandy fałszerzy banknotów rumuńskich.

Okazuje się, że banda posiadała swoje „filje" niemal we wszystkich krajach Europy i Azji. W Warszawie najważniejsze polecenia bandy wykonywali aresztowani członkowie rodziny Iglickiego. Cukiernia Mojżesza Cukiermana przy ul. Brukowej 37 stanowiła punkt centralny, gdzie spotykali się członkowie bandy z wysłannikami zwierzchników rumuńskich.

Na skutek doniesienia władz polskich zostali aresztowani w Bukareszcie organizatorzy i kierownicy bandy: Wiktor Calé i M. Gabrielescu. Ostatnio Gabrielescu stanął przed sądem rumuńskim oskarżony o prowadzenie największej w Europie wytwórni fałszywych dolarów U. S. A. Pieniądze wówczas szmuglowano do Azji i Afryki. Wszystkie falsyfikaty odznaczały się nadzwyczaj precyzyjnem wykonaniem.

Dalsze dochodzenie prowadzone jest przez policję polską i rumuńską.

60-lecie pożytecznej fundacji
Stanisława Skarbka w Drohowyżu

W zakładzie sierot fundacji Stanisława hr. Skarbka w Drohowyżu pod Mikołajewem odbyła się podniosła uroczystość z okazji 60-tej rocznicy istnienia zakładu, połączona z odsłonięciem **tablicy pamiątkowej ku czci wychowanków zakładu, poległych w Legjonach i w walkach o wolność Ojczyzny.** Na uroczystość przybyli wicewojewoda stanisławowski Kaczmarczyk, wicewojewoda lwowski Sochański, dowódca O. K. VI gen. Popowicz oraz delegacja Związku Legjonistów ze sztandarem. Ponadto przybyło kilkuset b. wychowanków zakładu.

Po mszy św. nastąpiło odsłonięcie tablicy pamiątkowej ku czci wychowanków zakładu, poczem kurator fundacji p. Skarbek wygłosił przemówienie, podkreślając rolę zakładu i jego znaczenie wychowawczo-ideowe oraz wskazując na liczny udział wychowanków w walkach o odzyskanie niepodległości.

Po wzniesieniu okrzyków na cześć Pana Prezydenta R. P. i P. Marszałka Piłsudskiego, uformował się pochód, który ruszył na miejscowy cmentarz, gdzie 1-minutową ciszą oddano hołd pamięci fundatora zakładu. Zaznaczyć należy, że zakład w Drohowyżu w ciągu swej 60-letniej działalności wychował około 3.000 sierot obojga płci, których przygotował do rozmaitych zawodów. B. wychowankowie zakładu zajmują obecnie rozmaite stanowiska społeczne i są pożytecznymi obywatelami państwa. Obecnie mimo kryzysu gospodarczego zakład nie ograniczył swej działalności wychowawczej i w murach jego przebywa stale 350 sierot, które sposobią się do różnych zawodów.

Dzień w Bydgoszczy

piątek 10 maja

Kalendarzyk rzym.-Kat.
Piątek: Izydora — Sobota: Franciszka

PRZEWIDYWANY PRZEBIEG POGODY w dniu 10 bm.

Słonecznie o zachmurzeniu niewielkiem, nocą, miejscami przymrozki zwłaszcza na wyżynach i wschodzie Polski. W ciągu dnia temperatura około 15 stopni. Umiarkowane wiatry północno-wschodnie i wschodnie.

— **Dyżur nocny aptek** do dn. 12 bm. włącznie pełnią: Apteka przy Bielawach, ul. Gdańska 91, tel. 14 67, Apteka pod Łabędziem, ul. Gdańska 5, tel. 32 04 i Apteka Staromiejska, ul Długa 39, tel. 3300.

— **Muzeum Miejskie** otwarte codziennie od 9 do 16, w niedzielę od 11 do 14. Obecnie w Muzeum wystawa dzieł Apolonjusza Kędzierskiego i kopij Jana Załuski

— **Muzeum Szkolne,** ul. Warszawska 25 I ptr. otwarte codziennie w godz. 9—12 i 15—18. Obecnie wystawa przyrodnicza, w przygotowaniu nowa wystawa.

Z TEATRU MIEJSKIEGO.

W piątek z powodu próby generalnej przedstawienie zawieszone.

Sobotnia premjera odbędzie się pod znakiem niefrasobliwego humoru i popisu gry aktorskiej p. M. Chmurkowskiej, która roztoczy swój bogaty talent w świetnej komedji A. Picarda w przekładzie Br. Winawera pt. **„Kiki"**, granej z wielkiem powodzeniem na scenie stołecznej z udziałem świetnej tej artystki. W roli tej ujrzymy kapitalną wnikliwość, dar cyzelowania postaci do najdrobniejszych szczegółów, ożywienie kreowanej figury arcyzabawną groteską, kolosalnym temperamentem i żywiołowym humorem paryskim.

REPERTUAR KIN.

ADRIA: „Czerwony sułtan".
APOLLO: „Rzymskie skandale" i „Sklep porcelany" (dodatek kolorowy).
BAŁTYK: „W kraju niepewnego jutra" i „Zwycięstwo boksera".
KRYSTAL: „Chopin — piewca wolności".
MARYSIEŃKA: „Wesoła Zuzanna" i „Zemsta pana X".
REWJA: „Noc w Grand-Hotelu" i „Tancerka z Chicago".

Z miasta

— **„Działalność rynkowa naszych fabryk i ich usterki".** Pod takim tytułem wygłosi odczyt p. dyr. inż. Urbański na piątkowem zebraniu Stowarzyszenia Techników w lokalu własnym przy ul. Cieszkowskiego 4. Początek zebrania o godz. 20,30.

— **B. K. S. „Wodnik".** Dnia 10 bm. o godz. 19,30 w sali Resursy Kupieckiej odbędzie się zebranie członków Sekcji Pływackiej.

— **O. M. P. Ognisko Żeńskie.** Przypominamy o dzisiejszem zebraniu, jakie odbędzie się o godz. 18 w lokalu Zw. Pracowników I. K. R., ul. Świętojańska 10. Na zebranie to zaprasza Zarząd Ogniska również obywatelki w wieku lat 14—24 dotąd w O. M. P. niezrzeszone.

— **Zw. Pracy Obywatelskiej Kobiet** urządza dn. 12 bm. w sali malinowej „Pod Orłem" dancing z występami. Dobrowolne datki przeznacza się na akcję dożywiania biednej dziatwy w przedszkolach Z. P. O. K.

— **Osobiste.** P. Teofil Wiciłkowski złożył przed komisją egzaminacyjną Izby Rzemieślniczej w Poznaniu egzamin mistrzowski w zakresie zawodu ciesielskiego.

— **Organizacja Przysposobienia Wojskowego Kobiet do Obrony Kraju** urządza dn. 26 bm. doroczną wycieczkę parostatkiem do Łęgnowa na wzgórze Bolesława Krzywoustego, celem zwiedzenia krzyża ufundowanego przez organizację. Wycieczka będzie urozmaicona niespodziankami — na statku własny bufet. Udział członkiń obowiązkowy — rodziny i sympatyków zaprasza Zarząd.

— **Przedstawienie amatorskie** połączone z herbatką towarzyską urządza dnia 11 bm o godz. 19,30 w sali „Domu Strzeleckiego" przy ul. Wrocławskiej 3 Oddział I Związku Strzeleckiego.

Wywieśmy sztandary!

W niedzielę, 12 bm. gród nasz gościć będzie **b. działaczy niepodległościowych obczyzny i ziem niewyzwolonych.** W związku z tem przybędzie do Bydgoszczy z wszystkich stron kraju a nawet i z zagranicy (Francji) przeszło 1000 rodaków, których większa część **zobaczy nasze miasto poraz pierwszy.** Chyba każdemu z nas będzie zależało na tem, aby nasi drodzy goście wywieźli stąd jak najlepsze wrażenia a opuszczając Bydgoszcz zachowali jej mieszkańców **w trwałej i wdzięcznej pamięci.**

Dajmy więc wyraz serdecznym uczuciom, jakie żywimy dla miłych i drogich nam gości, **wywieszając już w sobotę nad wieczorem sztandary narodowe!**

Będzie to najpiękniejszy hołd dla tych, którzy kiedyś zdala od kraju rodzinnego pracowali dla Polski i jej wyzwolenia.

Właściciele nieruchomości subskrybują Pożyczkę Inwestycyjną

Tow. Właścicieli Domów i Nieruchomości w Bydgoszczy, Żduny 9, doceniając znaczenie, jakie dla życia gospodarczego posiada rozpisana Pożyczka Inwestycyjna, uchwaliło wezwać wszystkich właścicieli domów i nieruchomości, do subskrybowania pożyczki w granicach udziału w Pożyczce Narodowej. Wezwanie wywołało bardzo żywe echo wśród szerokich warstw właścicieli domów i nieruchomości, którzy mimo ciężkiego położenia zgłaszają swój udział w Pożyczce Inwestycyjnej.

Migawki bydgoskie

Wody więcej, wody!

Kochana nasza Bydgoszcz należy do jednego z ładniejszych miast Polski. — Kocham się w Bydgoszczy. Nie jest to coprawda miasto moich marzeń, jednak bardzo bliskie memu sercu. Kocham Bydgoszcz szczególnie na wiosnę, kiedy śmieje się do mnie skąpana w promieniach słońca zieleń parków, kiedy po cichych falach Brdy suną łodzie, kiedy odkrywam coraz to nowe drogi pięknych spacerów.

I boli mnie serce, gdy widzę pewne niedomagania, które mogą w złem świetle przedstawić Bydgoszcz. Boli mnie ul. Wesoła, która jest smutną, boli mnie wogóle okolica Stadjonu, bolą mnie rowerzyści, którzy jeżdżą po trotuarach, ale o tem wszystkiem już pisałem i morze łez wylałem.

Dzisiaj płaczę nad inną sprawą. Wody mi brak, wody! A przecież tyle wody mamy w Bydgoszczy!

Kurz na ulicach jest plagą naszego nadbrdziańskiego grodu. Kurzy się po każdym samochodzie nietylko na przedmieściach, ale w śródmieściu.

Pieniędzy nie szanuję, bo ich nie mam i nie mogę stracić. Szanuję jednak zdrowie, bo je mam i mogę stracić.

Wody więcej Czcigodny Zarządzie Miasta, bo my nie chcemy łykać kurzu. (Kat).

Z życia urzędnika polskiego

Rola urzędnika w Państwie — Warunki materialne stanu urzędniczego w Polsce i gdzieindziej — Sprawa zatrudniania mężatek w urzędach — Praca społeczna urzędnika i jego ofiarność — Dzisiejszy urzędnik polski jest świadom swych obowiązków względem Państwa i społeczeństwa

Z inicjatywy V Komitetu (kolejowego) BBWR. w Bydgoszczy odbyło się w sali „Ogniska" KPW. zebranie 1, 2, 3 i 4 Kół kolejowych Bezpartyjnego Bloku, zwołane w celu wysłuchania aktualnego referatu na temat życia urzędnika polskiego. Obrady zagaił prezes V Komitetu p. **dr. Bermański,** oddając po krótkiem przemówieniu głos p. **inspektorowi Bojanowskiemu,** który z ramienia Sekcji Kulturalno - Oświatowej przy Radzie Grodzkiej BBWR. **wygłosił referat pt. „Z życia urzędnika polskiego".**

Prelegent w sposób chronologiczny przedstawił wszystkie ważniejsze momenty, jakie wpłynęły bądź też w dalszym ciągu wpływają na strukturę polskiego stanu urzędniczego, skreślił warunki jego pracy, zadania i dążenia, jakie urzędnik polski — zupełnie już dojrzały do swej odpowiedzialnej roli w życiu państwa i społeczeństwa — świadomie okazuje.

Wśród państw odrodzonych w Europie po wojnie światowej — Polska bodaj, że w najtrudniejszych warunkach tworzyła swoją armję i ustrój państwowy, te dwa czynniki zasadnicze, na których opiera się całokształt zagadnień gospodarczych i politycznych zbiorowego życia obywateli. **Przy odbudowie Polski odrodzonej świat urzędniczy zdał chlubnie egzamin prawdziwego patrjotyzmu i poczucia państwowego.** Urzędnicy świadomi swej roli w państwie **nie szczędzili ofiar krwi i mienia.** Kiedy w r. 1920 zaszła potrzeba najcięższa dla nowopowstałego państwa — jedni stanęli karnie w szeregach armji polskiej składając ofiarnie życie na ołtarzu wolności, **inni poświęcili zdrowie i mienie na froncie bezkrwawym, na froncie odbudowy gospodarczej.** Udział w pożyczkach odrodzenia i państwowej urzędników i świata pracy był dominujący. Kiedy po skończonej wojnie, zdawało się już, państwo wkracza na drogi normalnego rozwoju — nastąpiła gwałtowna inflacja, a marka polska stała się pieniądzem bezwartościowym. Podczas gdy inni w tym czasie dorabiali się olbrzymich majątków na spekulacji walutowej — świat urzędniczy, mimo, iż otrzymywał dwukrotnie w ciągu miesiąca pensje — cierpieć musiał niedostatek.

Zupełne zubożenie sfer urzędniczych nie załamało jednak głębokiego poczucia obowiązku urzędnika względem państwa.

Pewną poprawę materjalną przyniósł urzędnikom dopiero rok 1924, z chwilą stabilizacji złotego. Mimo wyczerpania budżetowego urzędnicy jako pierwsi znów stanęli przy tworzeniu Banku Polskiego. Urzędnicy i wojsko, stanowiący 5,5 proc. ludności państwa — subskrybowali 16,8 proc. akcji Banku Polskiego. W okresie załamania się złotego — urzędnicy powtórnie dotknięci zostali najciężej.

Dopiero rządy powołane przez Marszałka Piłsudskiego wyrównały częściowo krzywdę wyrządzoną urzędnikom, podwyższając pobory w okresie dobrej konjunktury do poziomu pokrywającego w znacznym stopniu niedobór budżetu urzędnika. Okres dalszy — lata kryzysu — znowu odbiły się fatalnie na egzystencji urzędnika, jednak podobnie jak wielokrotnie przedtem — nie zdołały go załamać. Obecnie urzędnik polski nie jest najlepiej uposażony. Referent w oparciu o cyfry i dane statystyczne Międzynarodowego Biura Pracy porównał uposażenie urzędników polskich z uposażeniem tych samych kategorjy urzędniczych w innych państwach, które w wielu wypadkach wykazują nawet dość znaczne różnice.

Szczegółowo przedstawił również p. insp. Bojańkowski przebieg subskrypcji Pożyczki Narodowej. Świat pracy, a zwłaszcza sfery urzędnicze i tym razem złożyły chlubny egzamin, okazując się najpewniejszym i najofiarniejszym subskrybentem. Brak jest narazie danych dotyczących subskrypcji Pożyczki Inwestycyjnej, jednak sądząc z odgłosów prasy, która w całej Polsce chlubnie o udziale urzędników w akcji pożyczkowej donosiła — procentowo urzędnicy znajdą się znowu na czele subskrybentów.

W dalszym ciągu swego referatu — prelegent omówił nową ustawę uposażeniową i emerytalną, które boleśnie dotknęły urzędników niższych i średnich stopni, poczem pokrótce naświetlił również sprawę **zatrudniania w urzędach mężatek,** których mężowie mają zapewnioną egzystencję oraz osób mających inne źródła utrzymania. Zdaniem referenta straszną w swych skutkach klęskę bezrobocia wśród pracowników umysłowych możnaby wydatnie, jeśli nie całkowicie złagodzić przez konsekwentne wyeliminowanie wszystkich osób nie skazanych wyłącznie na pracę najemną. **Gdyby np. w szkolnictwie tylko zastąpione zostały wszystkie mężatki, których mężowie mają zapewnione utrzymanie, przez mężczyzn z pośród bezrobotnych wykwalifikowanych nauczycieli — kwestja bezrobocia wśród nauczycielstwa przestałaby istnieć.** Podobnie przedstawia się sprawa zatrudniania mężatek w innych resortach.

Przechodząc do omówienia zadań i roli wychowawcy urzędnika w życiu społecznem — insp. Bojańkowski wyjaśnił często podnoszony zarzut, iż posiadamy nadmiernie rozrośnięty aparat urzędniczy. Na podstawie danych porównawczych prelegent wykazał, iż **przeciętnie liczba urzędników w Polsce jest mniejsza o kilkanaście procent niż w innych państwach.**

Urzędnik polski bierze czynny udział w życiu społecznem państwa, jednak zdaniem referenta **udział ten wciąż jeszcze jest niedostateczny.** A praca na tym odcinku jest bardzo ważna, gdyż jedynie tą drogą urzędnik może najdogodniej i najwydatniej wpływać na strukturę otoczenia i przyczyniać się do stałego zbliżania stanu urzędniczego do społeczeństwa.

Referent naszkicował życie urzędnika polskiego możliwie wszechstronnie i objektywnie, jednak wyciągnięcie wniosków pozostawił słuchaczom, to też nad poruszonemi zagadnieniami wyłoniła się ożywiona dyskusja.

Referent V Komitetu BBWR. p. **Jachimczak w przemówieniu swem nie zawahał się poruszyć rzeczy niepopularnej,** wykazując, iż jakkolwiek cyfrowo ofiarność poniesiona przez stan urzędniczy w subskrypcji pożyczek jest nieproporcjonalnie wysoka do udziału innych warstw społeczeństwa, jednak urzędnicy, a zwłaszcza kolejowcy zdają sobie zupełnie jasno sprawę, że inne sfery społeczeństwa, **zwłaszcza sfery drobno-mieszczańskie i posiadaczy małych warsztatów rzemieślniczych znajdują się w nieporównanie cięższych warunkach niż urzędnicy,** to też ich skromny udział w akcji pożyczkowej jest usprawiedliwiony.

Pomagając Państwu urzędnicy **odwdzięczają się za pewność swojej egzystencji,** za tę świadomość, iż każdego pierwszego swoją ciężko zapracowaną pensję otrzymają — za tę **pewność jutra, jakiej nie zna znaczniejsza część społeczeństwa.**

W dalszej dyskusji głos zabierali pp. **inż. Krynicki,** referent prasowy Komitetu **Bachowski** i prezes Koła **Urbańczyk** uzupełniając ważniejsze myśli rzucone przez referenta. Jako ostatni zabrał głos referent p. insp. Bojańkowski, udzielając wyjaśnień na stawione mu zapytania, poczem przewodniczący p. prezes Komitetu dr. Bermański zebranie zakończył.

Wrażenia teatralne

Powrót posła

Komedja w 3 aktach Juljana Ursyna Niemcewicza.

„Wpajać w umysły prawidła zdrowe i uczciwe, zachęcać do cnót publicznych i domowych — było pisma mojego celem" — temi to słowy w liście do marszałka Sejmu Wielkiego Stanisława Małachowskiego wystosowanym poseł inflandzki, jeden z najżywotniejszych członków stronnictwa patrjotycznego Juljan Ursyn Niemcewicz komedję swą eksplikował.

Niezgorzej dopiec musiał poniektórym z współczesnych, skoro komedja jego stała się przedmiotem interpelacji sejmowej, wywołując nienotowaną do onego czasu w Warszawie sensację. Przeciwników reform i naprawy obyczajów politycznych raziła niczem grom z jasnego nieba, patrjotom zaś dodała otuchy, utrwaliła w dążeniu do przysporzenia siły i potęgi „stojącej nierządem" Rzeczypospolitej, do wydobycia ojczyzny z grzęskiego błota szlacherek szlachecko-zaściankowych, w którem zwolna a nieubłaganie tonęła. Komedja niemcewiczowska stała się tematem rozmów powszechnych, kuluarowych, towarzyskich, ba — ulicznych. Wstrząsnęła do cna stolicą. Premjera jej w teatrze warszawskim dnia 15 stycznia 1791 r. przeistoczyła się w żywiołową manifestację woli do czynu odrodzeniowego, obudziła z letargu serca i umysły, dotarła do głębi sumień i wywiodła je z marazmu wygodnej, beztroskiej wegetacji.

A były to czasy gorące, burzliwe, przesycone wybuchowym elementem namiętności politycznych. Sejm Wielki obradował w permanencji blisko dwa lata. W sali obrad ścierały się niezmordowanie dwa światopoglądy, rozprawiały się walnie dwa obozy — konserwatywno-reakcjonistyczny, kruszący kopje w obronie smutnych tradycyj szlacheckiego rozprzężenia, samowoli i swawoli, identyfikowanej z pięknie brzmiącem hasłem „wolności", oraz stronnictwo partjotyczne, postępowe, które śmiało i nieustraszenie wzniosło sztandar silnego ustroju okrojonej już Polski jako nieodzownego warunku uchronienia jej od całkowitej zgoła zagłady. Zwarły się ze sobą w decydującem starciu krótkowzroczny egoizm kasty i rozumny, dojrzały, daleko w przyszłość sięgający, całopalnem umiłowaniem Ojczyzny przeniknięty umysł polityczny, który szczytny swój wyraz znaleść miał w wiekopomnej Konstytucji Majowej.

I nieubłagana ta walka, która zadecydowała o dalszych losach Rzeczypospolitej, przerzuciła się siłą swej dziejowej wagi poprzez mury sejmowe na ulice, porwała w swą orbitę jak najszersze warstwy współczesnego społeczeństwa. Rozogniła je, dzieląc również na dwa przeciwne i zwalczające się wzajem obozy. W ten oto sposób zrodziła się w owym czasie polska opinja publiczna w nowożytnem pojęciu, której wpływ i znaczenie da się porównać z siłą i nateżeniem ingerencji ulicy paryskiej w sprawy głębokich zasadniczych przemian wewnętrzno-politycznych, jakie przechodziła Francja w dobie Zgromadzenia Narodowego. Niemcewicz był zbyt wnikliwym obserwatorem potocznego życia politycznego, posiadał zbyt światły o szerokim horyzoncie umysł, by nie przejrzeć odrazu doniosłości czynnika opinji publicznej dla powodzenia sprawy w jego najgłębszem przekonaniu świętej, a wreszcie był zbyt płomiennym patrjotą, by czynnika tego nie użyć jako instrumentu walki, jako taranu, którym skruszyć mógł zmurszały bezideowością bastjon opozycji. W wir bojów polemicznych, staczanych na łamach prasy, broszur i monografij, po domach, tajnych klubach i kawiarniach wciągał placówkę niezmiernej wagi agitacyjnej — teatr.

Oto geneza „Powrotu posła", pierwszej w literaturze polskiej komedji nie — jak chcą tego niektórzy badacze i krytycy — politycznej, lecz wręcz publicystycznej. Przyświecała jej tendencja agitacyjna, wprawdzie wzniosła, szczytna, szlachetna, zrodzona z niezmożonego, żywiołowego ukochania ojczyzny, jednak z punktu widzenia oceny literackiej — ograniczającej już w samem założeniu walory literacko-artystyczne utworu. Na dobrą sprawę — nie o nie chodziło poecie. „Powrót posła" miał ośmieszyć oponentów reform, zadać im ironją i sarkazmem cios śmiertelny. I cel ten zbożny osiągnął. To też Niemcewicz pisał swą komedję w ferworze walki, w nastroju rozgorączkowanym, jaki wyniósł z sali posiedzeń Sejmu. Pisał ją pospiesznie i dorywczo, by niejako w artykule wstępnym rozprawić się z przeciwnikami politycznymi. Tem się też tłumaczy brak statyki w rozmieszczeniu świateł i cieni komedjowych. Całą swą uwagę, cały swój kunszt i talent twórczy skupił poeta na tychże właśnie cieniach, które uplastycznił zadziwiająco żwawie w postaciach przedstawicieli reakcjonizmu — staroście, starościnie i Szarmanckim. Światła porozmieszczał skąpo. Postacie uosabniające cnoty obywatelskie i polityczne potraktował schematycznie, szablonowo, jednostajnie, nie wlał w nie życia indywidualnego, nie uprawdopodobnił psychologicznie, stwarzając raczej malowanki, konterfekty wypłowiałe, anemiczne. Posłużyły mu one jako tertium comparationis, użył tych bladawych świateł dla tem silniejszego skontrastowania cieni. Bo też nie jednostki, jeno dwie sfery, dwa stojące naprzeciw siebie obozy polityczne i moralne stanowią miąższ komedji. Mimo tych jednak mankamentów, mimo wad w budowie, mimo usterek językowych wiersza płynnego i potoczystego — stanowi dzieło dużej wartości jako dokument znakomicie uchwyconej atmosfery kulturalno-obyczajowej okresu Sejmu Czteroletniego.

„Powrót posła" odegrał rolę w akcie krzepnienia państwowości polskiej doby stanisławowskiej równie ważką, a poniekąd decydującą, jak i „Wesele Figara" Beaumarchais, które utorowało drogę Rewolucji Francuskiej. (gr.)

Przemysł, Handel, Rolnictwo, Rzemiosło, Finanse

INŻ. A. DZIEDZIUL
Wiceprezes Izby P.-H. w Gdyni

Czy jest to racjonalne i konieczne?

Jesteśmy zaniepokojeni wiadomością, która dochodzi nas ze strony osadników pomorskich. Mianowicie Min. Rolnictwa zamierza przy dalszej akcji parcelacyjnej budować domy mieszkalne i obory z drzewa — kryte gontem, zamiast jak dotąd z cegły, kryte dachówką lub eternitem. Motywuje się to koniecznością potanienia budownictwa osadniczego, które prowadzone być ma w tempie szybszem. Pozwolimy sobie na kilka uwag w tej sprawie.

Dotąd budownictwo osadnicze rozwijało się racjonalnie: stawiano domy mieszkalne wraz z oborami murowane, twardo kryte, w 1½ cegły grubości, hygieniczne i ciepłe, o wyglądzie i rozplanowaniu estetycznem. To też dumni możemy być z tego, cośmy w tej sprawie dotąd dokonali.

Koszt całej takiej osady wraz z stodołą wynosi około zł 8—10.000.— Min. Rolnictwa podobno uważa, że jest to suma za wysoka, zbyt obciążająca i osadnika i Skarb Państwa. Wobec tego projektuje się nadal budować domy mieszkalne drewniane z bali 10 cm. grub., a obory 6 cm. grub., bez tynku lub szalówki z obu stron, kryte gontem. Drzewo ma być w stanie obrobionym sprowadzane z Małopolski Wschodniej, w przeważającej części jodła i świerk. Taka osada ma kosztować około zł 6.500 —7.000. — Tyle nasi informatorzy.

Niewątpliwie, o ile podane przybliżone cyfry odpowiadają rzeczywistości, różnica kosztu jest pokaźna. Jednak wątpić należy, czy lepszy osadnik, posiadający pewien kapitał uzbierany, zechce go lokować zamiast w długowiecznym budynku murowanym — w lepszym baraku, bo tylko tak nazwać należy zaprojektowane drewniane budowle, i to w dodatku z jodły lub świerku, których okres życia określić należy na 10—15 lat, bo po tym terminie rozpoczyna się stopniowe psucie się drzewa w budowli. Dom taki — to tylko dach nad głową, gdyż pod względem cieplnym 10 cm. bale są zupełnie niewystarczające nawet oszalowane lub otynkowane, również 6 cm. ściany tylko odgradzają inwentarz od atmosfery zewnętrznej i także są niedostateczne pod względem cieplnym. A robactwo, które zmagazynują takie ściany?

Wiemy, co to jest gont. Co 3—4 lata musi być smołowany, a po 10 latach zamieniony nowym. Pod względem zaś pożarowym całe zabudowanie jest w najwyższym stopniu niebezpieczne i kosztowne przy asekuracji.

Wyliczyliśmy szereg minusów z punktu widzenia techniczno-gospodarczego. Należy jeszcze zaakcentować okoliczność niemałoważną: jak zewnętrznie oddziaływać będą takie chaty w naszym murowanym krajobrazie pomorskim i to wobec estetycznego murowanego osadnictwa u naszych zachodnich sąsiadów za kordonem granicznym?

I pod względem gospodarczym cały projekt wydaje nam się dla Pomorza wysoce niekorzystny, gdyż pozbawi szereg naszych zakładów przemysłowych, jak tartaki, cegielnie, wapienniki i t. d., oraz robotników i rzemieślników naszych pracy i zarobku. Zastrzeżenia nasze wobec tego wydają nam się nader uzasadnione.

Czy nie należałoby poważnie zastanowić się nad tem, w jaki sposób można byłoby potanieć i uprościć budowę osad murowanych twardo krytych, zamiast przejść na budownictwo drewniane, może odpowiednie dla Polesia i Wołynia, w żadnym zaś wypadku nie dla murowanego Pomorza, gdzie standart życiowy, tradycje i krajobraz wiejski są inne, niż na Kresach Wschodnich.

Uważamy za wskazane te zastrzeżenia nasze jasno wypowiedzieć przed przystąpieniem do tegorocznych robót budowlanych, gdyż decyzja, według naszych wiadomości, jeszcze ostatecznie nie zapadła i nie jest jeszcze zapóźno.

Jak rolnicy pomorscy spłacają swe długi?

Zadawalające wyniki spłat w Państw. Banku Rolnym

Państwowy Bank Rolny w Grudziądzu podaje następujące informacje o wpłatach dłużników dokonanych do dnia 1 maja 1935 roku:

Kredyt długoterminowy — rata 1. 10. 1934 wynosiła zł 242.128; dłużnicy wpłacili zł. 204.366 czyli 84 proc., zalegają jeszcze z wpłatą zł 37.762 czyli 16 proc.;

rata 1. 4. 1935 roku wynosi zł. 242.038; dłużnicy wpłacili zł 94.360 czyli 39 proc.; do wpłacenia pozostaje zł 147.673 czyli 61 proc.

Należności rentowe: rata 1. 10. 1934 roku wynosiła 1.265.405 zł; z rozłożenia przypadło 71.336 zł razem 1.336.741 zł, dłużnicy wpłacili 1.180.669 czyli 88 proc.; zalegają jeszcze z wpłatą 156.072 zł czyli 12 proc.; rata 1. 4. 1935 wynosi zł 1.225.510 z rozłożenia przypada zł 93.625 razem 1.320.135. Razem zł. 1.476.207; dłużnicy wpłacili zł 707.477 czyli 48 proc.; do wpłacenia pozostaje zł 768.730 czyli 52 proc.

Należności z parcelacji rządowej (FORR.) obniżone oprocentowanie na 1. 10. 1934 r. wynosiło zł 539.560; dłużnicy wpłacili do 1. 1. 1935 r. zł 337.450 czyli 63 proc.; zaległość zł. 202.110 czyli 37 proc.; obniżone oprocentowanie na 1. 4. 1935 wynosi zł 559.560; dłużnicy wpłacili zł 320.110 czyli 57 proc.; do wpłacenia pozostaje zł. 239.450 czyli 43 proc.

Z zastawu rejestrowego zboża i zaliczek zbożowych udzielono pożyczek zastawowych 1.172.300; udzielono pożyczek zaliczkowych 85.395 razem 1.257.695; spłacono: z zastawu zboża 700.840; z zaliczkowego 49.577 razem 750.417; pozostaje do uregulowania do 1. 7. 1935 zł 507.278.

Pożyczki Ogólne i w nawozach sztucznych udzielono pożyczek na 300.034; spłacono pożyczek 268.025, pozostaje 32.009.

Odsetki z tytułu należności z układów konwersyjnych; należność 117.862; zapłacono 78.395; pozostaje 39.467.

Pozostałość ma być przez większość dłużników w najbliższych dniach maja uregulowana, gdyż wpływ tych sum został już zawizowany.

Wyniki spłacania należności Państwowego Banku Rolnego przez dłużników — rolników **należy uznać za zupełnie zadawalające.** Jednocześnie należy stwierdzić, że ulgi poczynione przez PBR. osiągnęły swój skutek, gdyż wysokość należności zostały zbliżone do możliwości płatniczych rolnictwa.

Również widocznem jest, że dłużnicy rolnicy poczuwają się do swoich obowiązków regulowania należności i tem unikają wszczynania przez Bank egzekucji, przez co nie narażają się na ponoszenie zbędnych kosztów egzekucyjnych.

Subskrypcja Pożyczki Inwestycyjnej

a wymiar podatku dochodowego

Ministerstwo Skarbu rozesłało do wszystkich izb skarbowych okólnik, w którym wyjaśnia, że wysokość kwot subskrypcyjnych na 3-proc. Premjową Pożyczkę Inwestecyjną przez poszczególnych płatników państwowego podatku dochodowego, nie może w żadnym wypadku być powodem do zastosowania względem nich przy wymiarze podatku postanowień art. 98 ordynacji podatkowej.

Artykuł ten opiewa, że, jeżeli przy wymiarze podatku dochodowego władza wymiarowa dojdzie do przekonania, że zebrany przez nią materjał faktyczny nie wystarcza do obliczenia ogólnego dochodu, podlegającego opodatkowaniu, wówczas dochód płatnika można ustalić na podstawie znamion zewnętrznych, świadczących o jego położeniu ekonomicznem. Przy tej ocenie powinny być brane pod uwagę w szczególności jego wydatki domowe i osobiste oraz stosunek ich do jego znanych źródeł dochodu.

Ulgi w zaległościach podatkowych

Ważny dla rolników termin 15 maja

Z dniem 19 kwietnia br. weszło w życie rozporządzenie Ministra Skarbu o ulgach w spłacie zaległości podatkowych, które przewiduje dla płatników o wiele poważniejsze udogodnienia, aniżeli przepisy poprzednio obowiązujące w tej sprawie.

Jednakże ustawa podkreśla, iż ci płatnicy, którzy uzyskali już ulgi na podstawie dawniej obowiązujących przepisów, a którzy chcąc korzystać z nowych o wiele dogodniejszych ulg, winni **przed dniem 15 maja br.** zgłosić na piśmie do właściwej władzy skarbowej, która ulgi poprzednie przyznała rezygnację z dawniej uzyskanych ulg i oświadczenie o chęci skorzystania z nowych ulg.

Ponieważ nowe rozporządzenie jest, o ile chodzi o rolników, o wiele dogodniejsze, przeto Pomorskie Towarzystwo Rolnicze zwraca uwagę zainteresowanym, iż we własnym interesie winni przed dniem 15 maja br. wnieść odpowiednie pismo do właściwej władzy skarbowej, która ulg poprzednich udzieliła.

Giełdy

BYDGOSKA GIEŁDA ZBOŻOWO-TOWAROWA
z dnia 9. 5. 1935 r.

Żyto 14.25 14.50; pszenica standartowa 15.50—16; jęczmień browarowy 18.75—19.25; jęczmień jednolity 17—17.50; jęczmień zbiorowy 16—16.75; owies 14.25—14.75; mąka żytnia gat. I A 0—55% wł. w. 22.75—23.25; mąka żyt. I B. 0—65% wł. w 21.25—21.75; mąka żyt. II 55—70% wł. w. 16—16.50; mąka żyt. razowa 0—95% wł. w. 16.50—17; mąka pośled. pon. 70% wł. w. 12.50—13; mąka pszenna: gat. IA 0—20 proc. wł. w. 28—30; gat. IB 0—45 proc. wł. w. 26.25—27.25; gat. IC 0—55 proc. wł. w. 25.50—26.50; gat. ID 0—60 proc. wł. w. 24.50—25.50; gat. IE 0—65 proc. wł. w. 23.50—24.50; gat. IIA 20—55 proc. wł. w. 21.50—22.50; gat. IIB 20—65 proc. wł. w. 21—22; gat. IID 45—65 proc. wł. w. 19.75—20.75; gat. IIF 55 do 65 proc. wł. w. 15.25—15.75; gat. IIIA 65—70 proc. wł. w. 14.25—15.25; gat. IIIB 70—75 proc. wł. w. 12.25 do 12.75; razowa 0—95 proc. wł. w. 16.75—17.25; otręby żytnie wymiał stand. 11—11.50; otręby pszenne: miałkie 10.50—11; średnie stand. 10.50—11; grube 11.25—11.75; otręby jęczmienne 10.50—11.50; rzepak zimowy bez worka 40—42; rzepik zimowy bez worka 36—37; mak niebieski 33—36; gorczyca 33—35; siemię lniane 45—47; peluszka 29—32; wyka 31—rja 31—34; Folgera 26—30; tymotka czyszczona 45—55; łubin: niebieski 9.75—10.50; żółty 11—12; rajgras angielski 90—110; koniczyna: żółta, odłuszczona 60—75; biała 70—100; czerwona surowa 80—100; czerwona czyszczona 115—130; szwedzka 190—230; ziemniaki: jadalne pomorskie 4.25—4.75; fabryczne za kg % 0.13½; płatki ziemniaczane 11—11.50; makuch: lniany 18.50—19; rzepakowy 13—13.50; kokosowy 15—16; wytłoki suszone 8—9; słoma: żytnia luzem 3.25—3.75; żytnia prasowana 3.50—4; siano nadnoteckie luzem 8—9; śrut soja 19—19.50.

POZNAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA
z dnia 9 maja 1935 r.

Notowania bez zmian.
Ogólne usposobienie: spokojne.

GDAŃSKA GIEŁDA ZBOŻOWA
z dnia 10 maja 1935 r.

Ostatnie notowania gdańskiej giełdy zbożowej: pszenica 128 funt. kons. 16,25—16,50; żyto 120 funt. eksp. 15,50; jęczmień: I jakości eksp. 18—19; średni wg. próby 17,25—17,75; 114—115 funt. eksp. 16,75; 110—111 funt. eksp. 16,00; 105—106 funt. eksp. 15,75; owies eksp. 15,50—17,50; groch: Victoria 32—40; zielony 25—31.

Notowania powyższe rozumieją się w guldenach gdańskich za 100 kilo.

DOWÓZ DO GDAŃSKA
z dnia 10 maja 1935 r.

W dniu wczorajszym dowieziono do Gdańska: żyta 436 ton; jęczmienia 90 ton; zboża strączkowego 15 ton; otrąb i makuchów 15 ton.

GDAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA
z dnia 10 maja 1935 r.

Na wczorajszej giełdzie pieniężnej notowano: złoty 99,90—100,10; dolar 5,32½—5,33½; marka niemiecka 180—190; marka rejestr. 126.

Za dewizy płacono:

Warszawa 99,90—100,10; Berlin 212,09—212,51; Nowy Jork 5.3147—5.3253; Londyn 25,66—25,72.

Notowania powyższe rozumieją się w guldenach gdańskich.

Dalsza tendencja: zniżkowa dla marki niemieckiej.

NOTOWANIA GIEŁDY WARSZAWSKIEJ
z dnia 9 maja 1935 r.

Dewizy

Belgja 89.84, 90.07, 89.61; Berlin 213.15, 214.15, 212.15; Gdańsk 100.00, 100.25, 99.75; Holandja 359.25, 360.15, 358.35; Kopenhaga 115.15, 115.70, 114.60; Londyn 25.75, 25.88, 25.62; Nowy Jork 5.31 1/8, 5.34 1/8, 5.28 1/8; Nowy Jork telegr. 5.31¼, 5.34¼, 5.28¼; Oslo 129.55, 130.20, 128.90; Paryż 34.98½, 35.07, 34.99; Praga 22.10, 22.15, 22.05; Sztokholm 132.85, 133.50, 132.20; Szwajcarja 171.58, 172.01, 171.15; Włochy 43.79, 43.91, 43.67; Hiszpanja 72.50, 72.86, 72.14.

Tendencja: niejednolita.

Akcje

Bank Polski 88,25—88; Warsz. T. Fabr. Cukru 30,75; Ostrowiec serja b 19,00; Starachowice 16,75; Haberbusch 45—45,25.

Tendencja: niejednolita.

Papiery wartościowe

3 proc. pcż. budowlana 41,50; 5 proc. poż. kolejowa 61; 6 proc. poż. dolarowa 81—80; 4 proc. poż. premj. dol. 51,85; 7 proc. poż. stabiliz. 63,75—63,50—63,75; 8 proc. l. z. T. Kr. Przem. Pol. 89,50—90,50; 8 proc. l. z. ziemskie dol. 48,75; 4½ proc. l. z. ziemskie 49,25; 5 proc. l. z. m. Warszawy stare 68,50—69, 1933 r. 58,50—59; 8 proc. l. z. Częstochowy 5% 1933 r. 50,00; 5 proc. l. z. Łodzi 1933 r. 51,25—51,75; 8 proc. l. z. Piotrkowa 5% 1933 r. 46,50; 6 proc. obl. Warszawy 1926 r. VI. em. 62,00.

Tendencja: dla pożyczek niejednolita; dla listów przeważnie mocniejsza.

Z całego kraju

WĘGIEL KAMIENNY W GÓRACH ŚWIĘTOKRZYSKICH?

We wsi Huta Podłysica, gminy Bielina, mieszczącej się na południowym stoku Gór Świętokrzyskich, gospodarz Jan Chlewicki, kopiąc studnię na głębokości 6 mtr., natrafił na pokład skały, podobnej do węgla kamiennego. Woda z wykopanej studni okazała się niezdatna do użytku o smaku, przesyconym zapachem siarki i węgla.

ZUCHWALI ZŁODZIEJE LEŚNI.

Gajowy lasów guzowskich, Michał Witczak, spotkał w lesie niejednokrotnie karanych już za kradzieże J. Kwaśniewskiego i R. Chorowańskiego — w chwili, gdy wywozili drzewo z lasu. Witczak zwrócił się do złodziejów, by skradzione drzewo pozostawili na miejscu i nie wywozili poza obręb lasu. Wówczas obaj złoczyńcy rzucili się na gajowego, odebrali mu rewolwer i z tego rewolweru strzelili doń, raniąc go ciężko w brodę, a gdy zwalił się na ziemię, zadali mu jeszcze kilka uderzeń drągami, poczem zbiegli. Rannego przewieziono do szpitala w Skierniewicach.

BANDYCI W POWIECIE INOWROCŁAWSKIM.

W pow. inowrocławskim grasują od pewnego czasu nieuchwytni bandyci, którzy dokonali w ostatnich kilku tygodniach wielu napadów, teroryzując ludność. Wspomniana banda napadła ostatnio we wsi Jędrzejewice na dom rolnika Riemera i splondrowała mieszkanie pod groźbą użycia broni palnej. Łupem opryszków padło, na szczęście, tylko 12 złotych.

SKAZANIE DWÓCH DYREKTORÓW ŚLĄSKICH.

W Katowicach w sądzie okręgowym jako odwoławczym zapadł wyrok w sprawie 2-ch dyrektorów śląskich kolejek s-ka akc. w Katowicach Sommerowi i Beutlowi, oskarżonych o fałszywe prowadzenie ksiąg handlowych i ukrócenie podatku dochodowego. Sąd zatwierdził zasadniczo wyrok pierwszej instancji, zmniejszając grzywnę Beutlerowi do 2 milj. 160 tys. a Sommerowi do 432 tys. Sąd orzekł odpowiedzialność materjalną firmy za skazanych. Zaznaczyć należy, że jeden z oskarżonych, dyr. Beutler przed niedawnym czasem zmarł.

KARY ZA NIEDOZWOLONĄ PRACĘ NOCNĄ.

W Łodzi pociągnięto do odpowiedzialności karnej właściciela fabryki, niejakiego Grünberga, zam. przy ul. Zachodniej 20, za zatrudnianie robotników wbrew przepisom w godzinach nocnych. Równocześnie pociągnięto do odpowiedzialności zatrudnianych w godzinach nocnych robotników, skazując ich na grzywny w wysokości 15 do 25 zł. W ostatnich tygodniach już po raz drugi ukarano w Łodzi robotników za nieprzestrzeganie ustawowych godzin pracy.

SKAZANIE FAŁSZERZY MONET.

W Sądzie Okręgowym w Sosnowcu zapadł wyrok w sprawie fałszowania monet i banknotów 5, 10, i 20-złotowych. Wyrokiem sądu skazani zostali Chaim Frydman z Łodzi na 5 lat więzienia oraz 3 mieszkańcy Będzina Dyner na 3 lata, Seideman na 2 lata i Owieczka na 1 rok więzienia oraz pozbawienie praw na lat 5. Ponadto Frydmana pozbawiono praw na lat 10.

ŚMIERĆ W BIEDA-SZYBIE

W okolicy Sosnowca w czasie wydobywania węgla z odkrywki zasypany został Ciołek, który poniósł śmierć na miejscu.

POŻAR LASÓW POD ŚRODĄ

W poniedziałek w południe wybuchł pożar w lasach majętności Bronisław i Murzynówko, położonych przy szosie Środa—Jarocin. Pożar uszkodził około 5 ha lasu 25-letniego. Prawdopodobnie zachodzi tu zbrodnicze podpalenie, ponieważ pożar wybuchł równocześnie w trzech miejscach.

Programy radjowe

Piątek, 10 maja

ROZGŁOŚNIA WARSZAWSKA

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.33 Pobudka do gimnastyki. 6.36 Gimnastyka. 6.50, 7.25 Muzyka z płyt. 7.15 Dziennik poranny. 7.45 Program na dz. bież. 7.50 „Wskazówki praktyczne". 8.00 Audycja dla szkół. 8.05—8.20 Audycja dla poborowych. 11.57 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr. 12.00 Hejnał z Krakowa. 12.03 Wiadom. meteorol. 12.05 Utwory symfon. (płyty). 12.50 Chwilka dla kobiet. 12.55 Dziennik południ. 13.05 Koncert zespołu salonowego N. Mańskiej. 13.55 Wiadom. o eksporcie polsk. 15.35 Przegląd giełdowy. 15.45 Koncert ork. 36 pp. pod dyr. S. Lidzkiego-Śledzińskiego. 16.30 Pogad. przyrodn. dla dzieci p. t. „Maj na niebie i ziemi", w opr. F. Burdeckiego, J. Orłowskiej-Wernerowej i St. Sumińskiego. 16.45 Pieśni rumuńskie w wyk. J. Hupertowej. 17.00 „Dyskutujmy na temat „karać czy nie karać", wygł. W. Ptaszyńska. 17.15 Koncert kameralny. 1) F. Roderyk Łabuński: I-szy kwartet smyczkowy — wyk.: Kwartet polski (I skrz. I. Dubiska, II skrz. Tad. Ochlewski, altówka M. Szaleski, wiolonczela Z. Adamska, 2) Ludomir Michał Rogowski: „Baśń" na altówkę i fort. — wyk. pp. M. Szaleski i J. Konopasek-Szaleska. 17.40 Audycja dla chorych w oprac. ks. Rękasa (ze Lwowa). 18.10 Teatr Wyobraźni nadaje fragment słuchowiskowy z „Cyrulika Sewilskiego" Beaumarchais w przekł. i opr. T. Boy-Żeleńskiego z udz. L. Pancewicz-Leszczyńskiej i J. Leszczyńskiego. 18.30 Koncert reklamowy. 18.45 Utwory Fr. Kreislera (płyty). 19.07 Program na dz. nast. 19.15 Skrzynka rolnicza, omówi inż. W. Tarkowski. 19.25 Wiad. sport. lok. 19.30 Wiad. sport. ogólnopolskie. 1.35 Siostry Burskie śpiewają piosenki Starej Warszawy, ukł. Wiehlera. 19.50 Feljet. aktualny. 20.00 „Jak spędzić święto?" 20.05 Pogad. muzyczna wygł. prof. R. Chojnacki. 20.15 Koncert symf. z Filharm. Warsz. Wyk.: ork. Filh. Warsz. pod dyr. F. Nowowiejskiego, Fr. Płatówna (śpiew), I. Haendlówna (skrz.). W przerwie: Dziennik wieczorny oraz „Jak pracujemy i żyjemy w Polsce". 22.30 Audycja poetycka p. t. „Przenośnia w poezji", opr. Wł. Sebyły. 22.45 Psychologja kobiety i mężczyzny, odczyt z cyklu eugenicznego, wygł. prof. S. Baley. 23.00 Wiadom. meteorol. dla komunik. lotniczej. 23.05—23.30 Muzyka tan. w wyk. ork. Harry-Boy'a (płyty).

ROZGŁOŚNIA TORUŃSKA

6.30 Tr. z Warszawy. 7.45 Program na dz. bież. 7.50 Wskazówki praktyczne. 8.00—8.20 Tr. z Warszawy. 11.57—14.00 Tr. z Warszawy i Krakowa. 14.00—14.45 Muzyka lekka (płyty). 15.35 Przegląd giełdowy. 15.45—18.30 Tr. z Warszawy i Lwowa. 18.30 Koncert reklamowy. 18.45 Z oper Pucciniego (płyty). 1.907 Program na dz. nast. 19.15 Wiadom. gospod. 19.25 Wiadom. sport. z Pomorza. 19.30—20.00 Tr. z Warszawy. 20.00 „Jak spędzić święto" — pogadanka, wygł. H. Gąsiorowski. 20.05—23.05 Tr. z Warszawy.

HUMOR RADJOWY

Diogenes w epoce radja

ZAGRANICA

17.00 **M. Ostrawa.** Koncert radjo-orkiestry. 17.40 **Wiedeń.** Pieśni matek. 17.50 **M. Ostrawa.** Recital śpiewaczy. 18.10 **Budapeszt.** Recital fortep. 19.00 **Lipsk.** Muzyka ludowa. 19.00 **Hamburg.** Muzyka szwedzka. 19.00 **Sztutgart.** Czar majowy — koncert rozrywkowy. 19.00 **Frankfurt.** Muzyka popul. 19.10 **Praga.** Pieśni humorystyczne. 19.10 **Królewiec.** Pieśni. 19.20 **Ryga.** Koncert symfon. 19.30 **Bratisława.** Muzyka lekka. 19.30 **Stockholm.** Koncert wiecz. 19.30 **Wiedeń.** Muzyka tan. 19.35 **Monachjum.** „Rigoletto" opera Verdiego. 20.00 **Regional Pr.** Koncert Chopinowski. 20.00 **Moskwa** (Kom.). Występ profesora Igumnowa (fort.) i Bussi Goldsteina (skrz.). 20.00 **Radio Paris.** „Les Cent Vierges" — operetka Lecocq'a. 20.05 **Luksemburg.** Recital fortep. Lazare Levy. 20.10 **Monte Ceneri.** „Werther", opera Masseneta. 20.10 **Berlin.** Koncert rozrywkowy. 20.10 **Wrocław.** „Samotnik", oratorjum Langera. 20.10 **Sztutgart.** Muzyka popul. 20.15 **Królewiec.** Wieczór tańca. 20.30 **Sottens.** Muz. francuska. 20.45 **Bukareszt.** Muz. rumuńska. 20.50 **Praga.** Koncert z ok. święta Narodowego Rumunji. 20.55 **Poste Parisien.** „Toi c'est moi", operetka Simonsa. 21.00 **Koenigswust.** Muz. taneczna. 21.00 **Lipsk.** Koncert symf. 21.10 **Kopenhaga.** Recital fort. 21.40 **Budapeszt.** Koncert wiecz. 22.00 **Medjolan.** Koncert ork. 22.00 **Stockholm.** Muzyka lekka. 22.10 **Wiedeń.** „Wiosna w muzyce". 22.15 **Kopenhaga.** Koncert symf. 22.30 **Wrocław.** Muzyka tan. 20.30 **Leningrad.** Koncert nocny. 22.30 **Sztutgart.** Koncert nocny. 22.30 **Regional Pr.** Muz. taneczna. 22.50 **Budapeszt.** Muzyka tan. 23.00 **Monachjum.** Muzyka tan.

Sobota, 11 maja

ROZGŁOŚNIA WARSZAWSKA

6.30 Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 6.33 Pobudka do gimnastyki. 6.36 Gimnastyka. 6.50, 7.25 Muzyka z płyt. 7.15 Dziennik poranny. 7.45 Program na dz. bież. 7.50 „Wskazówki praktyczne". 8.00 Audycja dla szkół. 8.05—8.20 Audycja dla poborowych. 11.57 Sygnał czasu z Warsz. Obs. Astr. 12.00 Hejnał z Krakowa. 12.03 Wiadom. meteorol. 12.05 Koncert ze Lwowa. 12.50 Chwilka dla kobiet. 12.55 Dziennik południ. 13.05 Fantazje operetkowe (płyty). 13.50 „Nasz handel morski". 13.55—14.00 Wiadom. o eksp. polsk. 14.35 Przegląd giełdowy. 14.45 Muzyka salonowa w wyk. ork. J. Lensen'a. 15.00 Audycja region. z Wilna. 15.30 Humoreska Ferdynanda Goetla. Recytacje prozy. 15.45 Koncert ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota. 16.30 „Skrzynka techniczna" — omówi red. W. Frenkiel. 16.45 Kwadrans wielkich artystów — Eug. Umińska, skrz. (płyty). 17.00 Transmisja nabożeństwa Majowego z kośc. N. M. P. w Wielkich Piekarach na Górnym Śląsku. 17.50 Odczyt z Łodzi. 18.00 „Wesoła audycja dla dzieci" ze Lwowa. 18.30 „Przegląd wydawnictw" — omówi prof. H. Mościcki. 18.40 „Życie kultur. i artyst. stolicy". 18.45 Piosenki Toli Mankiewiczówny i M. Fogga (płyty). 19.07 Program na dz. nast. 19.15 „Skrzynka rolnicza" — omówi inż. W. Tarkowski. 19.25 Wiad. sport. lokalne. 19.30 Wiadom. sport. ogólnopolskie. 19.35 II-gi koncert z cyklu „Dwadzieścia cztery preludja Claude Debussy'ego" w wyk. B. Woytowicza. 19.50 Feljeton aktualny. 20.00 Koncert w wyk. Małej Orkiestry P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego, S. Sas (refreny). 20.45 Dziennik wiecz. 20.55 „Jak pracujemy i żyjemy w Polsce". 21.00 Audycja dla Polaków zagranicą. 21.30 Koncert symfoniczny. Wyk.: ork. P. R. pod dyr. G. Fitelberga, Z. Fedyczkowska (sopr.), A. Szlemińska (sopr.) i M. Janowski (tenor). 22.00 Koncert reklamowy. 22.15 „Literat a kino" — szkic liter. — wygł. A. Bohdziewicz. 22.30 Loża Szyderców pod kier. J. Tuwima nadaje audycję p. t. „Małpie zwierciadło poezji i muzyki". 23.00 Wiadom. meteor. dla komunik. lotn. 23.05—24.00 Koncert ork. tan.-salon. P. R. pod dyr. Zdz. Górzyńskiego.

ROZGŁOŚNIA TORUŃSKA

6.30 Tr. z Warszawy. 7.45 Program na dz. bież. 7.50 Wskazówki praktyczne. 8.00—8.20 Tr. z Warszawy. 11.57—14.00 Tr. z Warszawy, Krakowa i Lwowa. 14.35 Przegląd giełdowy. 14.45—18.30 Tr. z Warszawy, Wilna, Katowic, Łodzi i Lwowa. 18.30 Popularne utwory skrzypcowe (płyty). 18.40 Życie kultur., artyst. i nauk. na Pomorzu. 18.45 Uwertury (płyty). 19.07 Program na dz. nast. 19.15 Muzyka lekka (płyty). 19.25 Wiadom. sport. z Pomorza. 19.30—22.00 Tr. z Warszawy. 22.00 Koncert reklamowy. 22.15—24.00 Tr. z Warszawy.

ZAGRANICA

17.30 **Budapeszt.** Melodje węgierskie. 18.00 **Leningrad.** „Carmen", opera Bizeta. 18.10 **Bratisława.** Muzyka tan 18.30 **Budapeszt.** Muz. salonowa. 19.00 **Hamburg.** „Halka", opera Moniuszki. 19.10 **Królewiec.** Recital skrzypc. 19.15 **Wrocław.** Melodje i pieśni. 19.55 **Wiedeń.** „Śpiew, śmiech i taniec", radjopotpourri. 19.45 **Budapeszt.** Melodje operetk. 20.00 **Stockholm.** Kabaret. 20.00 **National Pr.** Rewja z udziałem Anny May Wong. 20.05 **Bukareszt.** Muzyka tan. 20.10 **Berlin.** „Poskromienie złośnicy", op. Goetza. 20.10 **Koenigswust.** „Melodje wiosenne". 20.10 **Lipsk.** Potpourri wiedeńskie. 20.10 **Wrocław.** Koncert wokalny. 20.15 **Poste Parisien.** Koncert rozrywkowy 20.15 **Strasburg.** „La Basoche", opera A. Carre. 20.45 **Luksemburg.** Recital skrz. 20.50 **Rzym.** Koncert wiecz. 21.00 **Wiedeń.** Symfonja IX Beethovena. Dyr. F. Weingartner. 21.00 **Praga.** Recital skrzypc. 21.15 **M. Ostrawa.** Wesoła audycja. 21.30 **Medjolan.** Muz. synkopowana. 21.35 **Budapeszt II.** Symfonja nr. 5 Brucknera. 21.50 **Kopenhaga.** Sonaty skrzypc. 22.00 **Stockholm.** Muzyka tan. 22.25 **Wiedeń.** Muzyka tan. 22.30 **Berlin.** Wieczór muzyczny. 22.30 **Lipsk.** Muzyka tan. 22.30 **Strasburg.** Muzyka tan. 22.30 **Sztutgart.** Utwory Chopina. 22.30 **Wrocław.** Muzyka tan. 22.30 **Bratisława.** Koncert radjoorkiestry. 22.30 **Leningrad.** Koncert nocny. 23.00 **Kopenhaga.** Muzyka tan. 23.50 **Wiedeń.** Koncert rozrywk 24.00 **Sztutgart.** Koncert symf.

„WIOSNA — LATO W PIEŚNI BIAŁORUSKIEJ".

AUDYCJA RADJOWA
W SOBOTĘ 11. V. O GODZ. 15.00

Wyjątkowa okazja

Nieruchomość, dom mieszkalny od 30 lat w rękach jednej rodziny, dwupiętrowy, solidny, z wszelkiemi nowoczesnemi urządzeniami, garażem i t. d., położony przy głównej handlowej arterji, bardzo korzystnie do nabycia. Tylko poważni reflektanci zechcą zgłosić się pod:

4341 **Toruń, Skrzynka pocztowa nr. 1.**

Otworzyliśmy gabinet lekarsko-dentystyczny w Toruniu przy ul. Stary Rynek 29 I. p.
godz. 9—1, 3—6 w sobotę 9—1
W. Kubacz lekarz-dent. 4265 **W. Kubaczowa** lekarz-dent.

I. Ogłoszenie.

ZARZĄD SPÓŁKI AKCYJNEJ KOLEJ LOKALNA TORUŃ — LUBICZ
zwołuje — na podstawie §§ 10 i 13 statutu
NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW
na środę, dnia 5 czerwca 1935 r. godzina 15 w sali posiedzeń Zarządu Miejskiego w Toruniu, Ratusz, I. piętro, pokój nr. 15 z następującym porządkiem obrad:

1) Wybór Przewodniczącego; 2) Powzięcie uchwały w sprawie rozwiązania i likwidacji Spółki; 3) Ustanowienie likwidatorów Spółki; 4) Ustalenie liczby członków Zarządu z 2 na 3; 5) Wybór członków Rady Nadzorczej; 6) Wolne wnioski.

Akcjonarjusze, pragnący wziąć udział w Walnem Zgromadzeniu, złożą swe akcje w Zarządzie Spółki w Toruniu, ul. Bydgoska 52, przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia z tem, że akcje nie będą odebrane przed ukończeniem tegoż.

Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia wydane na dowód złożenia akcji u notarjusza lub w instytucji kredytowej.

W zaświadczeniu należy wymienić liczby akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Zamiast złożenia akcji, będących w posiadaniu Skarbu Państwa i związków komunalnych wystarcza złożenie urzędowego zaświadczenia kasy, w której akcje są przechowane.

Akcjonarjusze, reprezentujący conajmniej 1/10 część kapitału akcyjnego, mogą zgłosić na piśmie do Zarządu dodatkowe sprawy na porządek obrad nie później niż na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia. 4313

Toruń, dnia 7 maja 1935 r.

IV. 1. N. 25/31. 4329

UCHWAŁA. W postępowaniu upadłościowem nad majątkiem firmy Adam Ziemski właśc. Stefanja Bieniszewska w Bydgoszczy zarządca upadłości nie obwieścił publicznie o mającem nastąpić podziale końcowym przez co wierzyciele upadłości pozbawieni zostali praw z § 152 Ord. Konk.

Na podstawie powyższego wyznacza się nowy termin końcowy na dzień 18 czerwca 1935 r. o godz. 10 w podpisanym Sądzie pokój Nr. 3.

Bydgoszcz, dnia 6 maja 1935 r.

Zł. 586-8. **Sąd Grodzki.**

ZARZĄD MIEJSKI MIASTA PODGÓRZA
ogłasza

KONKURS

na kontraktową posadę

kierownika

Gazowni, Wodociągów i Zakładów elektrycznych w Podgórzu.

Do stanowiska tego jest przywiązane uposażenie w/g. X. grupy pragmatyki uposaż. dla urzędników państwowych, wolne mieszkanie, 30 cbm. gazu miesięcznie oraz 90 ctr. węgla rocznie bezpłatnie.

Warunki: nieprzekroczony 40 rok życia, conajmniej 5-letnia praktyka w gazownictwie, znajomość działu wodociągowego i elektrycznego, obywatelstwo polskie, nieposzlakowana przeszłość.

Podanie wraz z życiorysem oraz wszelkiemi świadectwami należy przesyłać do dnia 20-go maja br. do Zarządu Miejskiego w Podgórzu na ręce burmistrza. 4308

Burmistrz: (—) Stamirowski.

PRZETARG

GMINA MIASTA INOWROCŁAWIA

ogłasza niniejszem przetarg na **dzierżawę domu gościnnego w Mątwach nad Notecią** od 1 czerwca 1935 r. na okres trzyletni.

Dom gościnny obejmuje na parterze lokal restauracyjny, salkę, werandę i kuchnię, zaś na piętrze 7 pokoji z których część użyć można jako pokoje gościnne. W podwórzu obszerna stajnia, szopa, przytem ca 1 mg. ogrodu.

Kaucja winna wynosić jednoroczny czynsz dzierżawny.

Ewentl. bliższych informacyj udziela w godzinach urzędowych Wydział V. Budowlany — Oddział Administracji Nieruchomości Miejskich (pokój 17).

Pisemne oferty w zamkniętych i zalakowanych kopertach z podaniem ceny dzierżawnej należy złożyć do dnia 16 maja 1935 r. w Wydziale V. Budowlanym (pokój nr. 17) do godz. 12-ej w południe, o którym to czasie nastąpi otwarcie ofert.

Zarząd Miejski zastrzega sobie wolny wybór oferenta lub nieuwzględnienie żadnej z ofert.

Inowrocław, dnia 6 maja 1935 r. 4304

Za Prezydenta Miasta
Miejski Radca Budownictwa:
(—) Inż. Hewelt.

Przetarg ofertowy

na rozwożenie paczek pocztowych w Bydgoszczy od 1 czerwca 1935 r.

Rozwożenie paczek w rejonach doręczeń i dniach doręczeń odbywa się 4—6 wozami po 4—7 godzin dziennie w czasie od 9,00—16,00.

Przedsiębiorca ma dostarczyć do każdego wozu konia z uprzężą i woźnicę.

Oferty z podaniem miesięcznego wynagrodzenia ryczałtem za powyższe świadczenia należy składać w zamkniętych kopertach do rąk Naczelnika Urzędu Pocztowego Bydgoszcz 1 do 20 maja r. b. godz. 12-tej.

Wdniu 20 maja 1935 r. o godz. 12-tej odbędzie się w obecności oferentów otwarcie ofert i ustny przetarg. Oferenci składają uprzednio wadjum w wysokości 1% oferowanej sumy rocznego wynagrodzenia. Zastrzega się prawo dowolnego wyboru oferenta bez względu na wysokość kwoty lub nieuwzględnienia wszystkich ofert.

Bliższych wskazówek udziela Urząd pocztowy Bydgoszcz 1 w godzinach urzędowych.

Bydgoszcz, dnia 7 maja 1935 r.

Naczelnik Urzędu I. kl.: (—) Retz.

4328 Zł. 584-8

Km. V. 400/35.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu rewiru V. Piotr Stefaniak, mający kancelarję w Toruniu, ul. Rynek Staromiejski nr. 5, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 14 czerwca 1935 r. o godz. 11-tej w Sądzie Grodzkim w Toruniu na sali 43, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużniczki Firmy Zjedn. Warsz. Tow. Transp. i Żeglugi Polskiej S. A. w Warszawie, nieruchomości: zapisanej w księdze wieczystej Toruń wykaz L. 28 względnie Toruń - Stare Miasto wykaz L. 64 — Sądu Grodzkiego — o obszarze 223 m² względnie 315 m² położonej w Toruniu, przy ul. Ciasnej 7-9, składającej się z spichlerza, szop i podwórza.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 2.961,00 względnie 9.211,00 zł., cena zaś wywołania wynosi zł. 1.974,00 względnie 6,140,66 zł.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 296,10 względnie 921,10 zł.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowem publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w sądzie grodzkim w Toruniu, ul. Fosa Staromiejska, sala nr. 43.

Toruń, dnia 30 kwietnia 1935 r.

(—) Piotr Stefaniak,
Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu Rewiru V.

Km. V. 3/35.

WEZWANIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu, rewiru V. Piotr Stefaniak, mający kancelarję w Toruniu, ul. Rynek Staromiejski 5, podaje do publicznej wiadomości, że dnia 25 maja 1935 r. o godzinie 11-tej przystąpi do opisu i oszacowania nieruchomości położonej w Lubiczu a zapisanej w księdze wieczystej Lubicz tom III, wykaz L. 32, względnie Lubicz tom III, wykaz L. 52 — Sądu Grodzkiego w Toruniu — do której skierowana została egzekucja w poszukiwaniu wierzytelności w kwocie 1.756,09 zł., przypadającej wierzycielowi Firmie „Karpaty", Sprzedaż Produktów Naftowych Spółka z ogr. odpow. we Lwowie, Oddział w Toruniu, zast. przez adw. Brzuszkiewicza w Toruniu, od dłużnika Emila Krampitza w Lubiczu i wzywa wszystkie osoby, nieuczestniczące w postępowaniu, aby przed ukończeniem opisu zgłosiły swoje prawa do wymienionej nieruchomości lub jej przynależności, jeżeli prawa tych osób stanowią przeszkodę do egzekucji.

(—) Piotr Stefaniak,
Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu, Rewiru V.

SPROSTOWANIE.

W ogłoszeniu komornika Sądu Grodzkiego Kozaka, zamieszczonego w numerze dnia 7 maja 1935 r. zaszedł błąd w 10 wierszu w którym powinno brzmieć jak następuje: „od dłużników małoletnich Marjana, Haliny i Krystyny Leśniewskich", natomiast słowo „małż." skreśla się.

Toruń, dnia 10 maja 1935 r.

GRUDZIĄDZ

Przyjmujemy

dodatkowe oferty na przedzierżawienie plaży jeszcze tylko do poniedziałku dn. 13, godz. 12 w południe. Zaznaczamy, że plaża jest kompletnie urządzona.
Za Zarząd Towarzystwa Upiększenia Miasta Grudziądza St. Wodwud. 4287

Bufetowa(y)

do nocnego lokalu z kaucją może się zgłosić. Zgłoszenia do „Dnia Grudziądzkiego". 4318

Dnia 10 maja rb., w ostatnim dniu przyjmowania subskrypcji 3%-towej **Premjowej Pożyczki Inwestycyjnej** jest kasa nasza czynna do godz. 20-tej popoł.
Komunalna Kasa Oszczędności miasta Grudziądza
4319

Sprzedam

tanio ładny dom, nadaje się dla emeryta, zarazem piękną parcelę do budowy. Toruń, Grudziądzka 87. 4342

GDYNIA

Ziemniaki

rakoodporne, jadalne i sadzonki po niskich cenach na sprzedaż. Administracja Maj. Państw. Żarnówiec i Odargowo. telef. Krokowa Nr. 3. pow. morski. 4335

Zawiadamiamy

że p. Stefanowi Chlebowskiemu (Mare Nostrum — Tow. Wydaw. w Gdyni) **cofnęliśmy** prawo sprzedaży dzieła p. t. „XV lat polskiej pracy na morzu" — Instytut Wydawniczy Państwowej Szkoły Morskiej w Gdyni. 4336

Do pensjonatu

Zoppoty poszukuje wspólniczki (ka) z kapitałem 2 500 — 3.000 złotych. Oferty do „Gazety Morskiej", Gdynia, pod nr. 3585. 4334

Niniejszem podaję do wiadomości, że dnia 10 maja 1935 r.

otwieram w Gdyni, przy ul. Świętojańskiej 48

piekarnię i cukiernię

Polecam pieczywo świeże dwa razy dziennie, zamówienia na wszelkiego rodzaju pieczywa, oraz wyroby cukiernicze przyjmuję i na życzenie dostarczam do domu. Komunikuję powyższe i proszę o poparcie mego interesu

Stanisław Gotowała
mistrz piekarski.

4324

Meble

gwarancyjnie wykonane po cenach konkurencyjnych 4273

poleca:

Fabryka Mebli
Ambroży Pałczynski
BYDGOSZCZ,
Wolnlany Rynek 9 daw. Górecki

TORUN

STEFAN SKAŁECKI

„START"

TORUŃ, ŚW. DUCHA 18

poleca

„START" wszelkie artykuły sportowe po cenach najniższych „START"

Naciągi

rakiet tenisowych wykonuje specjalnie sprowadzony fachowiec z fabryki rakiet.

Solidny towar
Ceny najniższe
4023 **Rzetelna obsługa.**

Dziewczyna

młoda, poszukuje posady do dzieci (umie gotować). Oferty „Dzień Pomorsk." Toruń, pod nr. 50. (4314

STEMPLE

rytownictwo — wykonuje szybko i tanio Pomorska wytwórnia stempli, Piekut, Toruń, Wielkie Garbary 11. 4021

Reklamowo!

Sprzedajemy tanio

kuchnie od 80,— zł
sypialnie „ 280,— „
jadalnie „ 480,— „

Skład mebli, Toruń, Prosta 5 4228

Kiosk

przy narożniku Chełmińskiej/Grudziądzkiej do wynajęcia wzgl. do sprzedania. Informacje: Toruń, św. Jerzego 6. 4246

Pies

bernardyn, suka, 3-letnia, bardzo korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia do Maj. Zakrzewko, pow. Toruń. 4249

Matjasy!!!

oliwa 100 gram. 50 gr, sardele, kapary, ogórki sterylizowane, andruty, manna na żołądek, Araczewski, Toruń, Chełmińska.

Osada Glinki

koło Podgórza pow. toruński składająca się z 5 budynków o 12 mieszkaniach wraz z 36 morgami ziemi do sprzedania w całości lub częściowo. Zgłoszenia do administracji „Dnia Pomorskiego" Toruń, pod nr. 4325

Ogłoszenie przetargu

ADMINISTRACJA NIERUCHOMOŚCI Z. U. S. w Gdyni

ulica Marszałka Piłsudskiego 5, ogłasza przetarg w celu zawarcia rocznej umowy na wykonywanie robót konserwacyjnych we wszystkich domach Z. U. S., wchodzące w zakres robót murarskich, malarskich, stolarskich, blacharskich, ślusarskich, szklarskich, zduńskich, instalacji wodociągowo-kanalizacyjnej, oświetlenia elektrycznego i centralnego ogrzewania.

Oferty składać mogą do dnia 25 maja 1935, tak przedsiębiorcy budowlani, jak i poszczególni rzemieślnicy — mistrze.

Wzór oferty otrzymać można w biurze Administracji.

Do oferty dołączyć należy dowód, że oferent jest uprawniony do wykonywania danego rzemiosła, oraz dowodu, że subskrybował i zapłacił w swoim czasie Pożyczkę Narodową.

Tak rzemieślnicy, jak i przedsiębiorcy, których oferta będzie przyjętą, obowiązani będą złożyć kaucję na zabezpieczenie należytego wykonania robót.

Administracja zastrzega sobie prawo wolnego wyboru oferenta. 4327

Numer akt: Km. I. 777/34. 4316

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Chełmnie, rewiru I. Franciszek Kwiatkowski, mający kancelarję w Chełmnie, ul. Dworcowa nr. 13, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 19 czerwca 1935 r. o godz. 11 w Sądzie Grodzkim w Chełmnie, pokój nr. 13, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużniczki Firmy Browary Chełmińskie Tow. Akc. w Chełmnie, nieruchomości miejskiej przemysłowej przeznaczonej na prowadzenie browarów, słodowni i związanych z tem przynależności, oraz 4 domów mieszkalnych o obszarze 2.59.50 ha, zapisanej w księdze wieczystej Sądu Grodzkiego w Chełmnie pod oznaczeniem hipot. Chełmno Miasto Tom XV, karta 284 i 286 i Chełmno — Rybaki tom II, karta 45 i 54.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 752.943,64, cena zaś wywołania wynosi zł. 564.707,73.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 75.294,36.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowem publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości, lub jej części od egzekucji i, że uzyskały postanowienie właściwego Sądu nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przez licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godz. 8-ej do 18-tej. Akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w sądzie grodzkim w Chełmnie, ul. Toruńska, sala nr. 14.

Chełmno, dnia 6 maja 1935 r.

Komornik: (—) Franciszek Kwiatkowski.

Franciszek Seidler

Toruń, ul. Prosta 11

wykonuje podług najnowszych modeli 3819

garderobę damską i męską

Obsługa rzetelna i fachowa.

UDZIELAM 3578

kredytu na asygnaty Spółdzielni „Kredyt Kupiecki"

M. J. Bagiński
Skład bławatów
Toruń, Szeroka 28.

Szlachetne tynki

własnej wytwórni do nabycia w każdej ilości. Polecamy również tynki myte, sztuczny granit we wszystkich kolorach znany ze swej dobroci naszej fabrykacji Do nabycia również marmurki do lastrica — biały, zielony, czarny, czerwony, żółty, serpentyna carara, stopnie lastricowe. Adres „ELEWACJA" Gdynia, Abrahama 35 telefon 22-73.

Biuro sprzedaży betonu Adamas. Poszukujemy reprezentantów. 3926

Km. 640/34. 4321

OBWIESZCZENIE o przymusowej sprzedaży nieruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łabiszynie, urzędujący w Łabiszynie, przy ulicy 11 stycznia nr. 25 na zasadzie art. 679 k. p. c. obwieszcza, że w dniu 14 czerwca 1935 r. o godzinie 11-tej przed południem w sali posiedzeń Sądu Grodzkiego w Łabiszynie pokój nr. 7, odbędzie się sprzedaż przez publiczną licytację nieruchomości zapisanej w księdze gruntowej Sądu Grodzkiego w Łabiszynie, a mianowicie nieruchomości Barcin tom III wykaz liczba 113, wzgl. tom III wykaz liczba 118, wzgl. tom IV wykaz liczba 139, wzgl. tom V wykaz liczba 159, wzgl. tom VII wykaz liczba 180, stanowiącej własność Stanisława Karczewskiego, kupca w Bydgoszczy, ulica Królowej Jadwigi 21.

Nieruchomość powyższa ma obszaru według katastru 1.14.80 ha i składa się: 1) Domu mieszkalnego właściciela (rodzaj wili jednopiętrowej); 2) Domu mieszkalnego dla robotników; 3) Szopy do drzewa; 4) Szopy do suszenia drzewa wraz z ubikacją dla obróbki drzewa; 5) Kotłowni — maszynownia; 6) Tartaku; 7) Drwalnika; 8) gołębnika; 9) kurnika; 10) wozowni; 11) pompy do wody; 12) altany; 13) ustępu i śmietnika; 14) parkanu; 15) ogrodu owocowego — wymienionych w protokóle opisu z dnia 22 listopada 1934 r.

Nieruchomość została oszacowana na sumę 30.700,00 złotych. Sprzedaż zaś rozpocznie się od ceny wywołania t. j. od kwoty 23.025,00 zł.

Licytant przystępujący do przetargu powinien złożyć rękojmię w gotowiźnie w kwocie 3.070,— złotych, albo w takich papierach wartościowych bądź w książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze osób małoletnich i że papiery wartościowe przyjęte będą w wartości ¾ części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowem publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w Sądzie.

Na podstawie art. 680 k. p. c. wzywam organa władzy publicznej i instytucje publiczne, powołane do zgłaszania należności z tytułu podatków i innych danin publicznych, aby najpóźniej w terminie licytacji zgłosiły zestawienie należności, należnych z powyższej nieruchomości, po dzień licytacji, pod rygorem utraty mogącego służyć z ustawy pierwszeństwa zaspokojenia.

Łabiszyn, dnia 7 maja 1935 r.

(—) podpis nieczytelny, sekret. sąd.
w z. Komornik Sądu Grodzkiego w Łabiszynie.

Numer akt: Km. 1770/34. 4317

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Nowem, Kazimierz Zamojski, mający kancelarję w Nowem, ul. Sądowa nr. 8, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 15 czerwca 1935 r. o godz. 10-tej w Sądzie Grodzkim w Nowem, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Aleksandra Lamparskiego, kupca z Nowego, nieruchomości, Nowe tom XVIII, karta 397, położonej w Nowem, ul. Sądowa nr. 23, składającej się z: domu mieszkalnego jedno-piętrowego, z dwóch przybudówek z których jedna przeznaczona jest na kuźnię, druga na kino, szopy drewnianej, ustępu, ogrodu warzywno-owocowego oparkanionego płotem drewnianym. Stacja kolejowa na miejscu. Nieruchomość ma urządzoną hipotekę, księga gruntowa przechowana jest w Sądzie Grodzkim w Nowem.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 24.850,00, cena zaś wywołania wynosi zł. 18.637,50.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 2.485,00.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowem publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w sądzie grodzkim w Nowem, ul. Sądowa nr. 4, sala nr. 6.

Nowe, dnia 6 maja 1935 r.

Komornik: (—) Kazimierz Zamojski.

***Niniejszem** podaję do wiadomości, że*

otworzyłem

w Tczewie
przy ul. Marszałka Piłsudskiego

Salon fryzjerski

i polecam się do fachowego wykonywania ONDULACJI WODNEJ, ŻELAZKOWEJ, MANICURĘ, FARBOWANIE BRWI I RZĘS.

4338 ***W. Szwarc,** fryzjer*

Km. V. 403/35.

OBWIESZCZENIE O LICYTACJI NIERUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu, rewiru V. Piotr Stefaniak, mający kancelarję w Toruniu, ul. Rynek Staromiejski nr. 5, na podstawie art. 676 i 679 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 14 czerwca 1935 r. o godz. 11,30 w Sądzie Grodzkim w Toruniu, na sali nr. 43, odbędzie się sprzedaż w drodze publicznego przetargu należącej do dłużnika Karola Wachowiaka, właściciela firmy S. Wachowiak, Fabryka Mebli w Toruniu, ul. Prosta nieruchomości, zapisanej w księdze wieczystej Toruń - Stare Miasto tom IX, wykaz L. 252 o obszarze 323,00 metrów kwadratowych, składającej się z terenu pod budynkami, podwórza, domu mieszkalnego, przy ul. Piekary 33, oraz dwoma skrzydłami bocznemi i domu mieszkalnego przy ul. Plac Bankowy 3 z jednym skrzydłem bocznem.

Nieruchomość oszacowana została na sumę zł. 29,102,79, cena zaś wywołania wynosi zł. 21.827,10.

Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rękojmię w wysokości zł. 2.910,28.

Rękojmię należy złożyć w gotowiźnie albo w takich papierach wartościowych bądź książeczkach wkładkowych instytucyj, w których wolno umieszczać fundusze małoletnich. Papiery wartościowe przyjęte będą w wartości trzech czwartych części ceny giełdowej.

Przy licytacji będą zachowane ustawowe warunki licytacyjne, o ile dodatkowem publicznem obwieszczeniem nie będą podane do wiadomości warunki odmienne.

Prawa osób trzecich nie będą przeszkodą do licytacji i przysądzenia własności na rzecz nabywcy bez zastrzeżeń, jeżeli osoby te przed rozpoczęciem przetargu nie złożą dowodu, że wniosły powództwo o zwolnienie nieruchomości lub jej części od egzekucji i że uzyskały postanowienie właściwego sądu, nakazujące zawieszenie egzekucji.

W ciągu ostatnich dwóch tygodni przed licytacją wolno oglądać nieruchomość w dni powszednie od godziny 8-ej do 18-ej, akta zaś postępowania egzekucyjnego można przeglądać w sądzie grodzkim w Toruniu, ul. Fosa Staromiejska, sala nr. 43.

Toruń, dnia 30 kwietnia 1935 r.

(—) Piotr Stefaniak,
Komornik Sądu Grodzkiego w Toruniu, Rewiru V.

Do akt Nr. IV. Km. 577, 314/35, 1354/34.

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Gdyni, rew. IV, zamieszkały w Gdyni, na zasadzie art. 602 k. p. c. ogłasza, że w dniu 11 maja 1935 r. o godz. 10 w Gdyni (zbiórka kupców przy ul. 10 Lutego róg 3 Maja) odbędzie się publiczna licytacja ruchomości a mianowicie: 1 maszyna do pisania — wartość: 200,— zł; o godz. 10,30 w Gdyni (zbiórka kupców przy ul. Śląskiej przed domem Kasy Emeryt.): 1 kasa ogniotrwała, 1 kanapa, 1 fotel, 1 leżanka, 1 szafka nocna, 1 bieliźniarka, 2 krzesła, 2 stoły, 1 szafa do rzeczy i 1 radjoaparat z głośnikiem — wartość 415,— zł; o godz. 11,30 w Gdyni — Kam. Góra przed willą „Orla": 1 szopa z desek, 25 okien niewykończonych, 2 klatki niewykończone, około ½ m. desek, 8 okien małych niewykończonych, 10 worków cementu, 1 buda dla psa, 2 drabiny i 1 pies owczarski, oszacowanych na łączną sumę zł. 114.— które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Gdynia, dnia 8 maja 1935 r. 4330

Komornik: (—) K. Blaszkiewicz.

Uprzejmy parasolnik

— Czy szanowna pani rozkaże odesłać do domu?

OGŁOSZENIA:

wiersz milimetrowy na stronie 7-łamowej . . . . . 0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . . . 1.00 zł
w tekście na drugiej i trzeciej stronie . . . . . 0.80 zł
w tekście na dalszych stronach . . . . . 0.50 zł

Drobne za słowo 15 gr. Pierwsze słowo i wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie.
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki.
Komunikaty 50 gr za wiersz.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeż. miejsca 20% nadwyżki.
W Gdańsku za wiersz milim. na stronie 7-łamowej . . 15 fen.
„ „ „ „ „ „ „ 4-łamowej . . 50 fen.
„ „ drobne za słowo 6 fen. — tytułowe . . . 10 fen.

ABONAMENT MIESIĘCZNY WYNOSI:

W ekspedycji miejscowych agencyj . . . . . 2.50 zł
Z odnoszeniem do domu . . . . . 2.80 zł
Przez pocztę z odnoszeniem do domu . . . . . 2.89 zł
Pod opaską . . . . . 4.50 zł
W Gdańsku przez pocztę . . 2.32 gd; przez gońca . . 2.00 gd
„ „ z odbieraniem w administracji wprost . . . 1.75 gd
Zagranicą . . . . . 4.00 gd

W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki) Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.

U W A G I:

Ogłoszenia drobne przyjmujemy wyłącznie za gotówkę. Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Ogłoszenia drobne przyjmujemy jedynie do 50 słów, powyżej — liczymy według rozmiaru. Zastrzeżeń miejsca dla ogłoszeń drobnych nie przyjmujemy, dla innych tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacona przewidziana w cenniku 20% nadwyżka. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Uzasadnione reklamacje będą uwzględniane o ile zostaną wniesione do dni 8-miu od daty ukazania się ogłoszenia, lub od daty otrzymania rachunku. Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk i przepisane miejsce ogłoszenia Administracja nie odpowiada.

Redaktor odpowiedzialny:
Witold Mężnicki, Toruń, ul. Mickiewicza 34.

Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p. — Redaktor odpowiedzialny na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12. — Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobrostański, Gdynia, ul. Kujawska. — Redaktor odpow. na Grudziądz: Wacław Gańcza, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 90. — Redaktor odpowiedzialny na Tczew: Lubomski Wacław, Tczew, ul. Kościuszki 1.

Wydawca: Pomorska Spółdzielnia Wydawnicza w Toruniu. Za ogłoszenia odpowiada Administracja. Czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.